

BEHEERSPLAN "Nieuw Kasteel"

GEMEENTE WESTERLO

Parel van de Kempen

‘NIEUW KASTEEL’

BEHEERSPLAN

COLOFON

GEMEENTE WESTERLO
BOERENKRIJGSLAAN 61
2260 Westerlo

T. +32 14 53 91 41
MICHIEL.DENOLF@WESTERLO.BE

INHOUD

<i>Inleiding</i>	8
1.1 Situering	10
1.2 Omschrijving van het projectgebied	11
1.2.1 Identificatiegegevens	11
1.2.2 Foto's van het onroerend erfgoed en zijn context.....	12
1.2.3 Inventarisatie toestand 2014.	14
1.3 Identificatie onroerend erfgoed.....	18
1.3.1 Beschermingsbesluit 4.01/13049/125.1 / OA001967	18
1.3.2 Atlas der buurtwegen.....	20
1.3.3 Ankerplaats.....	21
1.4 Juridisch en beleidskader	24
1.4.1 Gewestplan.....	24
1.4.2 Biologische waarderingskaart	24
1.4.3 Boskartering	25
1.4.4 Natura 2000.....	25
1.4.5 Overstromingsgebied	26
1.4.6 Grondwaterdecreet.....	26
1.4.7 VEN & IVON	26
1.4.8 Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan	27
1.4.9 BPA "Sportcentrum"	28
1.4.10 RUP Beeltjenspark	29
2. <i>Historische nota</i>	32
2.1 Historische totstandkoming algemeen	32
2.1.1 Evolutie bouwkundige elementen	33
2.1.2 Evolutie landschappelijke elementen	37
2.1.3 Gevolgen historische ontwikkeling.....	44
3. <i>Beschrijving en inventaris van de erfgoedelementen van het onroerend erfgoed</i>	47
3.1 Algemene beschrijving en ruimtelijke context.....	47
3.2 Beschrijving van de verschillende (erfgoed)elementen	47
3.2.1 Het bouwkundig erfgoed.....	47
3.2.2 Het landschappelijk erfgoed.....	54
4. <i>Beschrijving van de erfgoedwaarden van het onroerend erfgoed</i>	62
4.1 De erfgoedwaarden van de gebouwen	62

4.1.1	Eenheid bestaande uit complementaire elementen/functie.....	62
4.1.2	Bouwkundig erfgoed als markante bakens	62
4.2	De erfgoedwaarden van het kasteelpark.....	63
4.2.1	Het kasteelpark met waardevolle groenelementen	63
4.2.2	De hovenierstuin als didactische groenzone.....	63
5.	<i>Onderbouwde VISIE op het TOEKOMSTIG BEHEER van het onroerend erfgoed</i>	<i>64</i>
5.1	Hoofddoelstellingen	65
5.1.1	Bouwkundig erfgoed (algemeen)	65
5.1.2	Specifieke doelstellingen per gebouwtype	66
5.1.3	Kasteelpark als waardevol erfgoed	70
5.2	Nevendoelstellingen.....	74
5.2.1	Ontsluiting en parkeren.....	74
5.2.2	Ontsluiting sportzone	78
5.3	ZEN erfgoed	84
5.4	Beheermaatregelen (Algemeen)	85
5.4.1	Archeologisch onderzoek	85
5.4.2	Historische elementen	85
5.5	Beheermaatregelen hoofddoelstellingen	86
5.5.1	Omgeving “Nieuw Kasteel”	86
5.5.2	Architecturale elementen kasteelpark “Nieuw Kasteel”	86
5.5.3	Infrastructuurwerken kasteelpark “Nieuw Kasteel”	89
5.5.4	BEHEERMAATREGELEN M.B.T. HET HISTORISCH GROEN.....	92
5.5.5	BEHEERMAATREGELEN IN HET KADER VAN NEVENDOELSTELLINGEN	98
5.6	Eenmalige Maatregelen en werkzaamheden.....	100
5.7	Terugkerende maatregelen en werkzaamheden	100
5.8	Werken vrijgesteld van melding of toelating	101
5.9	Planningstabel maatregelen en acties	101
5.10	Vergunningen	102
5.10.1	Erfgoeddecreet.....	102
5.10.2	Natuurvergunningen	103
5.11	Opvolging beheer	103
5.12	Werken aan bomen en struiken waarvoor toelating nodig is’	104
6.	<i>Plannen beheersplan</i>	<i>105</i>
6.1	Plan 1: Bestaande toestand.....	105

6.2	Plan 2: Waardevolle bomen	106
6.3	Plan 3: Gedetailleerd beheersplan	107
6.4	Plan 4: Beplantingsplan	108
6.5	Plan 4: Technische details	109
6.6	Literatuur	110
7.	<i>Bijlagen</i>	111
7.1	Verslag1: boomchirurg Paul Luttick	111
7.2	Verslag2: Planningstabel	112
7.3	Verslag 3: advies college	113

INLEIDING

Het 'Nieuw kasteel' op het grondgebied van Westerlo, bekleedt een unieke plaats in het architecturaal patrimonium van de gemeente. Het als stadsgezicht beschermde gebied werd gerealiseerd begin 20ste eeuw door Gravin Jeanne de Merode. Het adellijk geslacht de Merode was al meer dan 500 jaar aanwezig in Westerlo. Gravin Jeanne de Merode besliste na een verblijf op het oude slot de Merode te Westerlo in 1908 haar eigen kasteel te bouwen aan de noordzijde van het dorp.

De unieke locatie tussen de historische lanen en tegen het centrum van Westerlo, het zicht op het achterliggende stervormig bos de Beeltjens, de bijzondere architectuur van het kasteel en de toebehorende omliggende gebouwen te midden van het kasteelpark, zorgden voor een historisch ensemble binnen een groen kader.

Om in de huidige situatie een antwoord te kunnen bieden op ongunstige evoluties van de afgelopen jaren wordt er een beheersplan opgesteld. Het probleem is namelijk de genadeloze achteruitgang van de cultuurhistorische waarde van het gebied, de beeldwaarde van het kasteelpark en aanwezige gebouwen. Een voor de hand liggende oorzaak is de hoge belasting van het historisch erfgoed en het hierbij ontbreken van correcte beheersmaatregelen, maar ook het afstemmen van een aangepaste bestemming voor de verschillende historische entiteiten.

In de huidige omkadering van het Nieuw Kasteel was er een gebrek aan een duidelijke visie en bijhorende beheersmaatregelen voor het landschap en gebouwen rondom het kasteel. Het is de bedoeling een beheersplan op te stellen dat strookt met de historische en landschappelijke context van het gebied waarbij er vooral speciale aandacht uitgaat naar de erfgoedkenmerken en erfgoedwaarden die behouden en zeker versterkt dienen te worden.

Een beheersplan is een op de toekomstige ontwikkelingen gericht beheersinstrument dat handelingen in het beschermd landschap begeleidt. Het heeft als doel de beschermde historische en ecologische karakteristieken te behouden en/of te versterken en een raamwerk te creëren waarbinnen openbare besturen initiatieven kunnen nemen om de omgeving van het Nieuw Kasteel en haar erfgoedwaarden te versterken.

Het beschermd dorpsgezicht met het Nieuw Kasteel als meest opvallende gebouw is geëvolueerd van manoir van gravin Jeanne de Merode naar Priestertehuis en tot slot als gemeentehuis van Westerlo. De huidige bestemming als gemeentehuis zorgt voor veel verkeer en –parkeerdruk binnen het beschermd dorpsgezicht. Naast het gemeentehuis vormen ook de functies in de schapenstal een grote verkeersaantrekkende. De draagkracht van het kasteelpark waarbinnen de gebouwen zich bevinden wordt ruim overschreden. Het gevolg hiervan is een sterke afname van de vitaliteit van planten en bomen.

De hovenierswoning stond historisch in relatie met de activiteiten op het kasteel als strijkatelier en het leveren van groenten uit de omliggende groentetuin met serres en boomgaarden. Door een herbestemming van de hovenierswoning is de omliggende nutstuin en serres in onbruik geraakt. Enkele relictten zoals de serre, stookhuis en oude hoogstamfruitbomen getuigen nog van deze vroegere activiteiten. Een aantal waardevolle elementen zijn zelfs in de loop der jaren verdwenen of dreigen te verdwijnen (smeedwerk hekwerk, toegangspoorten,...).

De afwezigheid van een goed beheersplan en visie heeft geleid tot onaangepaste en ongewenste beplanting, verhardingsmaterialen en inrichting met de bedreiging van de historische groenstructuren van het park tot gevolg.

1. IDENTIFICATIE en AFBAKENING van het onroerend erfgoed

1.1 SITUERING

Het projectgebied is gelegen in het Kasteelpark van het “Nieuw kasteel” te Westerlo. De omgeving van het kasteel bestaat uit een groene parkomgeving die een aantal bouwkundige elementen bezit in relatie tot het kasteel. Het geheel kent het statuut van een beschermd dorpsgezicht.

Afbakening projectgebied

Het beschermd dorpsgezicht vormt een onderdeel van een groter parkgebied en is perifeer gesitueerd tegen het centrum van de gemeente Westerlo. Het vormt een groene lob die tot in het centrum van Westerlo doordringt. Het parkgebied wordt begrensd door de Hollandsedreef in het noorden, de Beeltjesdreef / de Merodedreef in het zuiden, de Boerenkrijgslaan in het oosten en ten westen door de Papedreef. Ten westen sluit het parkgebied aan bij het sterrebos, waarmee het een groene entiteit vormt.

De gemeente wenst voor het beschermd dorpsgezicht een beheersplan op te maken om het kasteel en de omgeving gericht te kunnen beheren met als doel de toekomst van het gebied en de historische waarden te verzekeren.

1.2 OMSCHRIJVING VAN HET PROJECTGEBIED

1.2.1 Identificatiegegevens

Kasteelpark het 'Nieuw Kasteel' is gesitueerd op volgende percelen:

- B873k
- B873h
- B870x
- B870w
- B870t
- B870v

En zijn eigendom van de gemeente Westerlo.

De aanliggende percelen B864, B863d, B863c, B871h, B866a, B867a, B859a vallen niet binnen de bescherming .

1.2.2 Foto's van het onroerend erfgoed en zijn context

Botanisch park rond kasteel

Paden in halfverharding

Zichtas op het kasteel

Parkeergelegenheid rond kasteel

Schapenstal met cafetariafunctie

Schapenstal met groene parkrand

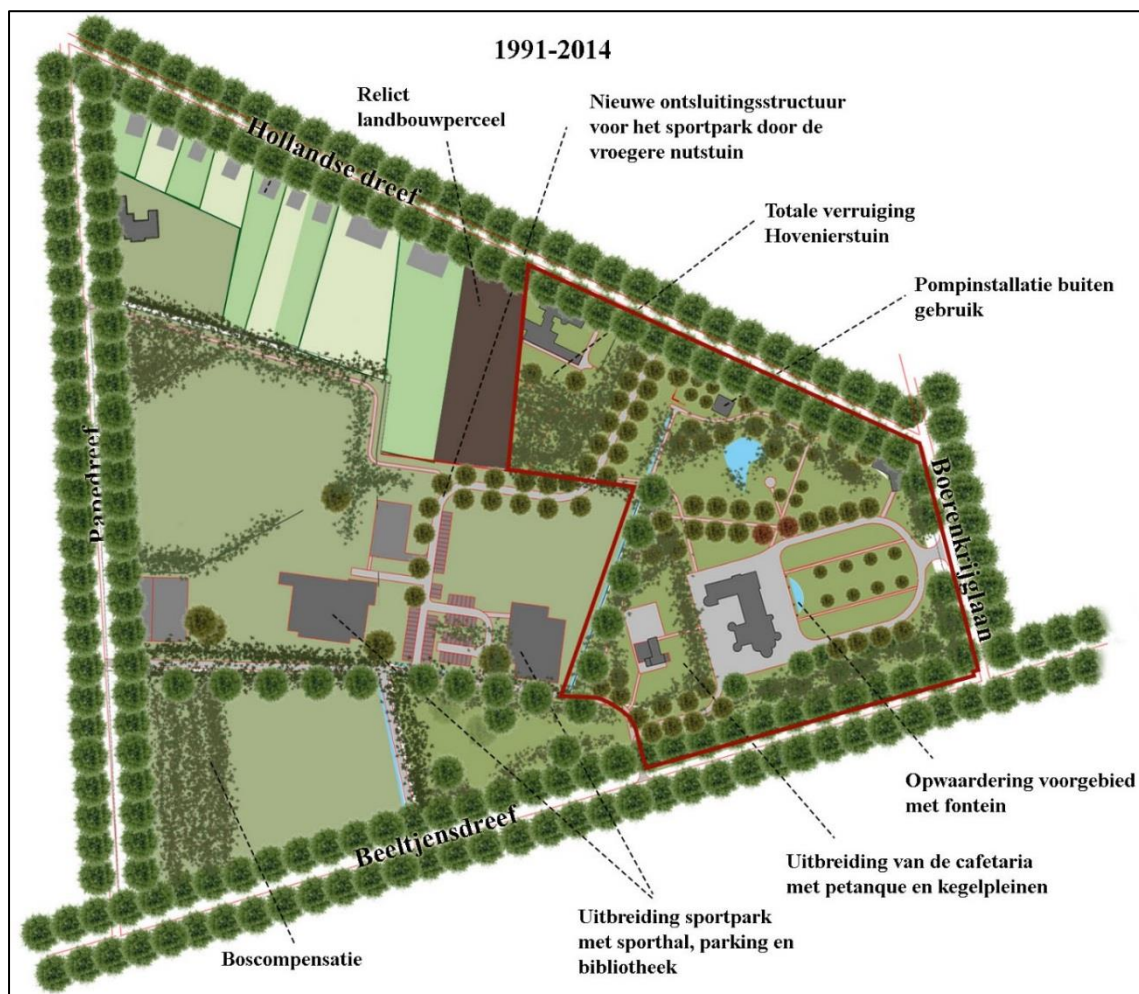

Toezichterswoning

Hovenierswoning

1.2.3 Inventarisatie toestand 2014.

Inventarisatie huidige toestand

Nieuwe ontsluitingsweg voor het sportpark richting de Hollandse dreef

De functie van de hovenierswoning vervreemd van zijn omgeving. Een totale verruiging van het omliggende terrein treed op. Een deel van de ommuring en de kassen zijn afgebroken. De percelen achter de ommuring werden verder verkaveld. Slechts een landbouwperceel blijft onbebouwd over. In 1991 wordt een ontsluitingsweg ingeplant ter hoogte van de vroegere “hof” rond de Hovenierswoning. Deze weg zorgt voor een vlotte ontsluiting van de nieuwe functies: bibliotheek, parking zwembad en sporthal via de Hollandse dreef.

De omgeving van de schapenstal wordt omgevormd tot pétanque en kegelruimte voor senioren. Het parkeren verloopt op de kasseiverharding achter het kasteel. Door de verruiging van het park worden de aanwezige functies visueel afgeschermd van elkaar. Nieuwe aanplant van bomen en groen gebeurt willekeurig. Door achterstallig onderhoud, aanplant van agressieve bodembedekkers of de grote druk van bezoekers op het park is er een sterke achteruitgang van kwalitatief en structurerend groen.

Het voorplein van het kasteel wordt verder verfraaid met een waterpartij aan de toegang van het kasteel.

1.2.3.1 Fysische geografie

1.2.3.1.1 Geologie

Tussen het einde van de voorlaatste ijstijd (Saale, 130 000 jaar geleden), en het begin van het Pleni-Weichsel, (75 000 jaar geleden), vond opnieuw een belangrijke insnijdingsfase plaats in het Nete-bekken. Deze is gedocumenteerd door een fossiele geul, tot 10 m diep onder het huidige maaiveld, ter hoogte van de Grote Nete in Westerlo. Deze insnijdingsfase heeft een intense versnijding van de vroegere gevormde pedimenten veroorzaakt (zoals het glacis van Beringen-Diepenbeek). Rond die periode stroomde de Grote Nete op dat punt rechtdoor richting Demer-Dijle, hetgeen volledig verhinderd werd toen de fossiele geul helemaal terug opgevuld was tegen het einde van het Pleni-Weichsel (30 000 tot 14 000 jaar geleden). Een verdroging van het klimaat zorgde voor minimale fluviatiele activiteit zodat sedimenten in de dalbodem niet meer vervoerd werden, en de aanvoer van eolisch zand waardoor de valleien finaal dichtwaaiden. In combinatie met het aansnijden van de relatief resistente Boomse Klei waardoor insnijding steeds moeilijker werd zijn deze factoren de oorzaak voor de plotse verandering van stroomrichting van de Grote Nete nabij Westerlo. Rond die tijd gebeurt ongeveer hetzelfde in de Vlaamse Vallei nabij Gent, waardoor de Schelde niet langer via die weg kan afvloeien, en zich een weg moet banen doorheen de cuesta van de Boomse Klei om voortaan via Antwerpen en de Westerschelde in de Noordzee te stromen.

1.2.3.1.2 Geomorfologie en waterhuishouding

Het Nete bekken doorkruist verschillende morfologische eenheden. Het lager gelegen gebied wordt de depressie van de Schijns-Nete genoemd met een hoogte tussen +20 m in het oosten en +5 m in het westen. Enkele interfluvia zijn duidelijk merkbaar binnenin de depressie, met name de ruggen van Lichtaart (~ +30 m) en Geel (~ +25 m). Het geeft de depressie het uitzicht van een afwisselend landschap van grosso modo zuidwest-noordoost gerichte ruggen en dalen, die volgens meer en minder resistente geologische lagen in de ondergrond in reliëf zijn gezet of uitgesleten. In het noorden wordt deze depressie begrensd door het glacis van Brasschaat dat zelf de overgang naar de cuesta van de kleien van de Kempen vormt.

Ten zuidwesten van Westerlo maakt de Grote Nete een bocht en stroomt vervolgens in noordwestelijke richting en dan in westelijke richting tot in Lier.

1.2.3.2 Typering en beschrijving van het landschap

Het landschap is het eindbeeld dat ontstaat ten gevolge van een dynamische interactie tussen het fysisch systeem en de structuurbepalende functies wonen, werken, natuur, landbouw. Deze wisselwerking geeft aanleiding tot een specifiek ruimtegebruik, een specifiek ecologisch functioneren en een specifieke visuele beleving.

1.2.3.3 Agrarische structuur

Zie: "1.2.4. Ankerplaats"

1.2.3.4 Flora en fauna

Voorkomende bomen:

- Salix alba
- Acer pseudoplatanus
- Acer platanoides
- Malus var.
- Populus canadensis
- Fraxinus excelsior
- Salix pendula
- Amelanchier lamarckii
- Juglans regia
- Pyrus var.
- Betula pendula
- Tilia cordata
- Platanus acerifolia
- Prunus var.
- Alnus glutinosa
- Quercus robur
- Castanea sativa
- Robinia pseudoacacia
- Fagus sylvatica
- Corylus avellana
- Alnus incana
- Quercus rubra
- Catalpa bignonioides
- Cedrus libani
- Aesculus hippocastanum

Er werd een volledige inventarisatie uitgevoerd binnen de site. De inventarisatie werd vertaald naar plan 2 waardevolle bomen.

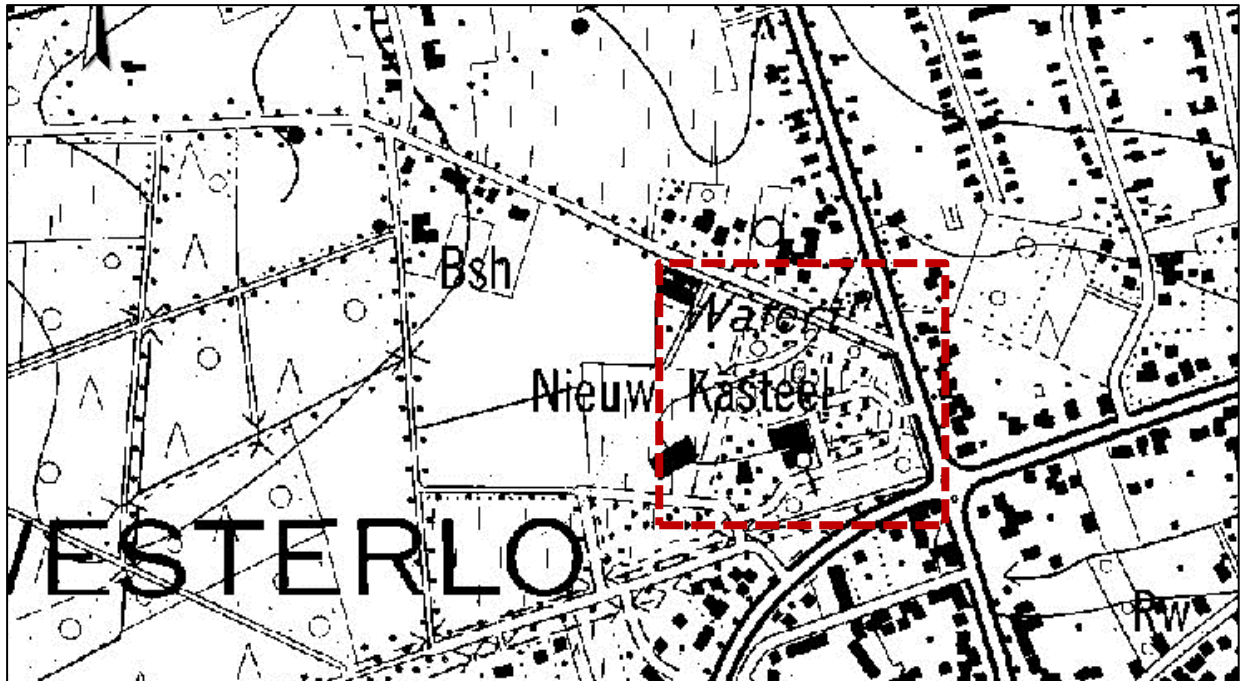
Voorkomende heesters:

- Euonymus europaeus
- Corylus avellana
- Taxus baccata
- Buxus sempervirens
- Pachysandra terminalis
- Ligustrum ovalifolium

Fauna

- Geen noemenswaardige fauna aanwezig in dit gebied.

1.2.3.5 Het reliëf

Situering topokaart

Het project gebied kent weinig reliëfverval (max verval van 30cm). Ten opzicht van de Netevallei ligt het Nieuw Kasteel op een kleine donk.

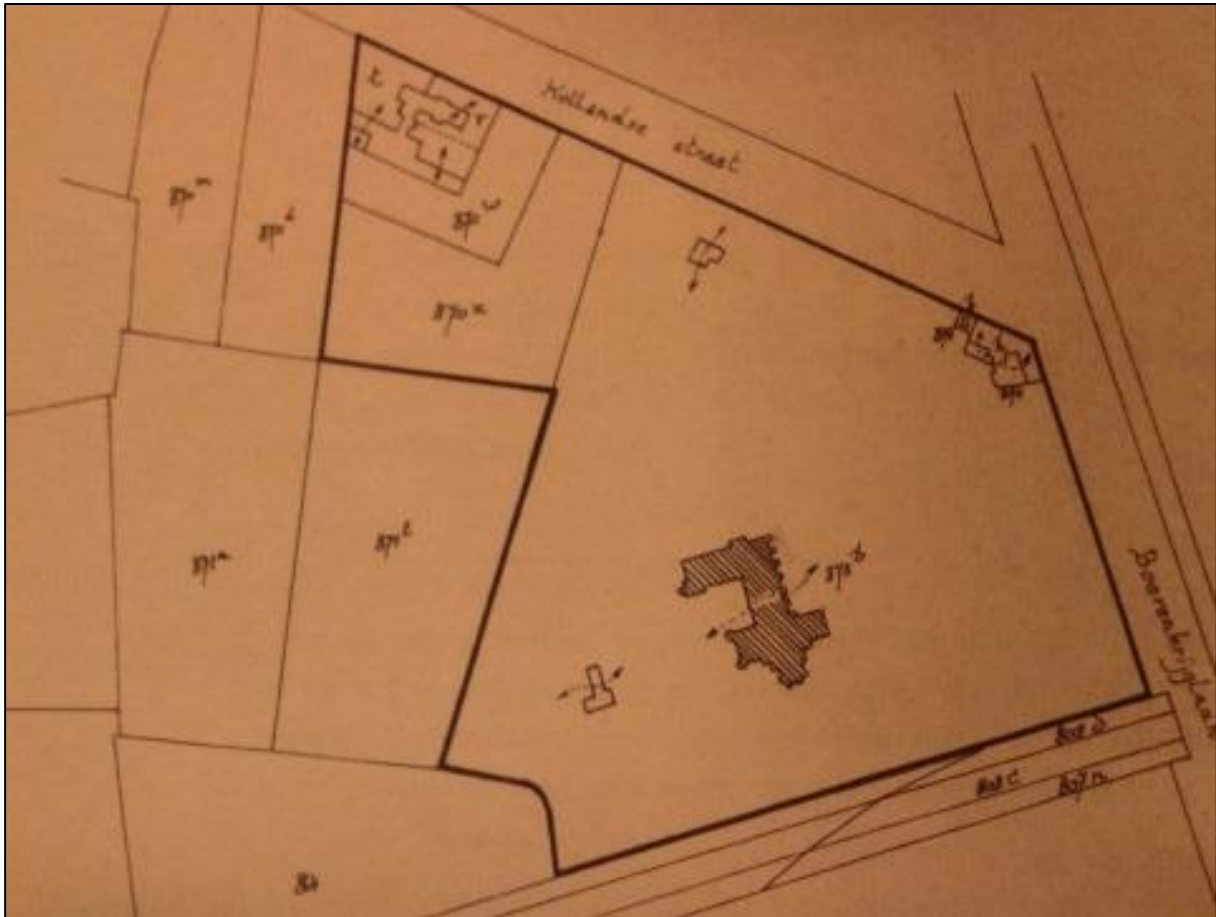
1.2.3.6 Bevolkingsdichtheid

Het terrein is gelegen aan de rand van gemeente Westerlo en zit ingesloten tussen woongebieden en woonuitbreidingsgebieden. Ten westen bevindt zich het bos en recreatiegebied de Beeltjes.

1.3 IDENTIFICATIE ONROEREND ERFGOED

1.3.1 Beschermingsbesluit 4.01/13049/125.1 / OA001967

“De omgeving gevormd door een park met inbegrip van de boswachters –en hovenierswoning te beschermen als dorpsgezicht, omwille van historische redenen als parkaanleg die tot het oorspronkelijk ontwerp behoort.”

Kadaster 1911

Zogenaamd "Kasteel van gravin Jeanne de Merode" of "Nieuw Kasteel", opgericht in 1909-1911 naar ontwerp van P. Langerock, tijdens de Tweede Wereldoorlog bezet door de Duitsers, nadien rusthuis voor priesters en sinds 1973 ingericht als gemeentehuis met omliggend gemeentepark tussen de Boerenkrijglaan, de Hollandse dreef en de Merodedreef.

Kasteel met neo-traditionele inslag geïnspireerd door het laatgotische Bisschopshuis (1547) van Rombout Keldermans in de abdij van Tongerlo. Souterrain en drie bouwlagen op grosso modo L-vormige plattegrond onder een complexe leien bedaking met markante (hoek)risalieten en polygonale torens; links voormalige, uitspringende huiskapel met driezijdige koorsluiting in neogotische stijl. Baksteenbouw met overvloedig gebruik van zandsteen en ijierzandsteen, onder meer voor constructieve elementen als speklagen, kordons, hoek- en negblokken, aanzet- en sluitstenen en voor decoratieve elementen als uitgewerkte boogfriezen, consoles, borstweringen, hogels en topstukken naar laatgotisch patroon; sierankers. Gebruik van meer geavanceerde materialen en bouwtechnieken in het ijzeren gebint en ook een merkwaardige houten spiltrap met "geprefabriceerde" treden naar de zolder in de noordwestelijke toren.

Diverse historiserende vormen van muuropeningen: steekboogvensters, kruis-, klooster- en bolkozijnen en spitsboogvensters (voormalige kapel).

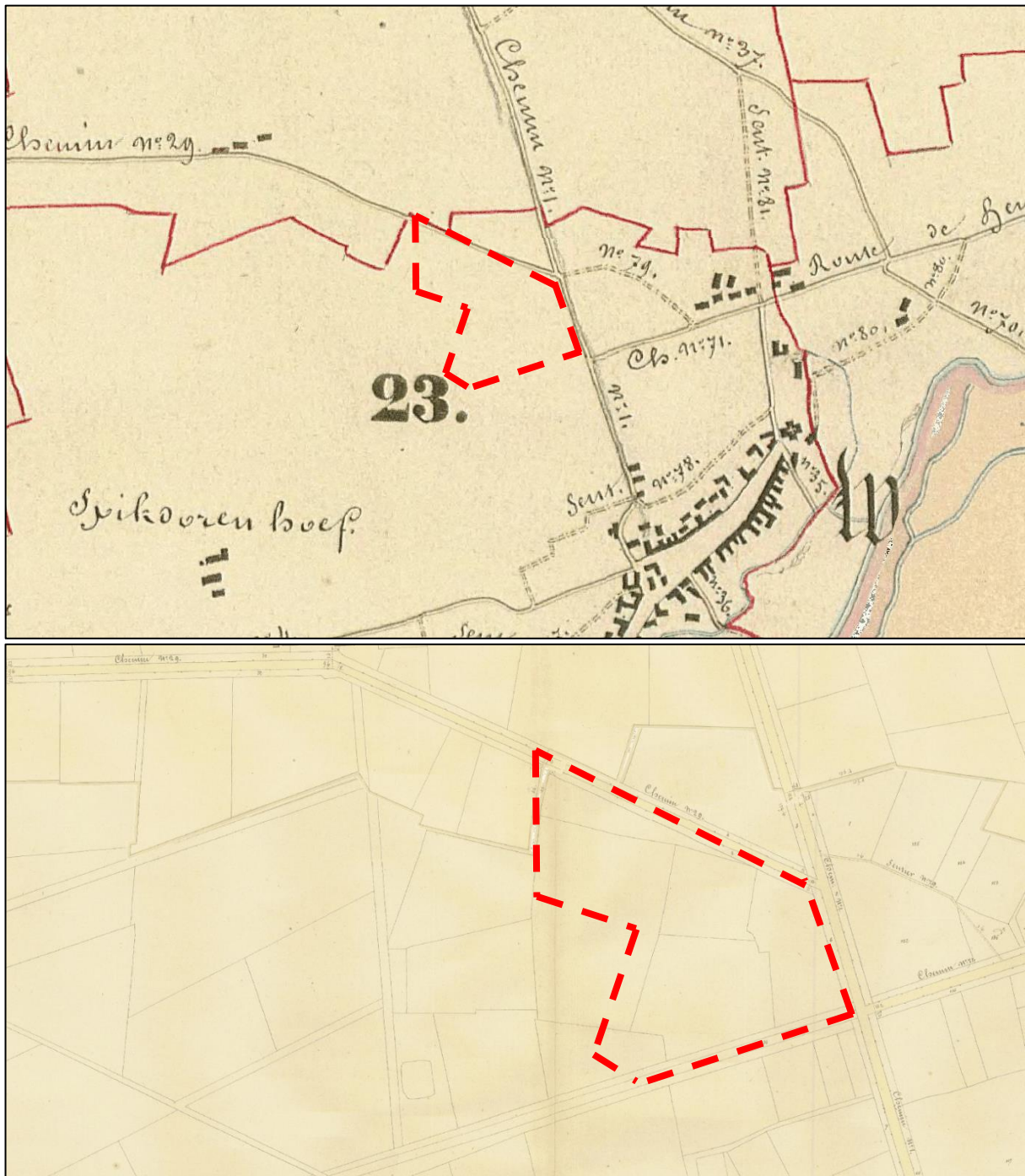
Oostelijke voorgevel met brede hoekrisalieten en een gevelindeling met drie registers belijnd door kordons en geritmeerd door halfzuiltjes en de verdiepte korfboognissen van de eerste en tweede bouw. Ingangspartij en steektrap in het sterk uitspringend linker risaliet tussen hoektorentjes. Rechter risaliet met trapgevel onder uitgewerkte neogotische bekroning met kroon als topstuk, uurwerk opgenomen in een neogotische nis met kruisbloem en opschrift anno 1910 in het boogveld.

Interieur met behouden binnenindeling en deels bewaard meubilair; benedenverdieping met deuren gedecoreerd met briefpanelen. In de hal een neogotisch getinte arduinen schouw met wapenschild van de Merode, korfboogdeurtjes in geprofileerde omlijsting van ijzerzandsteen. Gepolychromeerde tondo van geverniste terracotta met reliëf van de geboorte van Christus naar verluidt mogelijk van het atelier della Robbia (15de-16de eeuw), zie karakteristieke witte figuren tegen een azuurblauwe achtergrond en typische omkadering met festoen van bladeren, pijnappels en citroenen.

Voormalige kapel met zandstenen korfboogdeur onder spitsboog met hogels, drie rechte travee met driezijdige sluiting en kruisribgewelven van ijzerzandsteen met bakstenen gewelfvlakken op colonnetten met bladwerkkapiteel. Neogotische trapzaal met uil als bekroning van de trappaal, gotische en neogotische koffers. Huidige raadzaal en kabinet van de burgemeester, respectievelijk het voormalig salon en de vroegere eetkamer, met neogotisch meubilair en schouwmantels in neo-rococo en neorenaissance; neogotische lambrisering (kabinet). Volledig onderkelderd met dienstvertrekken onder andere keuken en eerste steen met jaartal "A° Di 1909", gietijzeren zuiltjes onder de hal. Zolder met rode tegelvloer en ijzeren gebint: geklonken ijzeren spanten, dunne gordingen met I-profiel, kepers en ingewerkt keramisch onderdak. Een spiltrap tussen de bovenverdiepingen in het zuidelijk gedeelte van het gebouw vormde een directe verbinding tussen de slaapkamers van de gravin en de gouvernante en de bediendenkamers.

Omliggend park met neo-traditionele portiers- (nummer 63) en hovenierswoning (Hollandse dreef nummers 1-3); verder voormalige schaapskooi en pomphuis. Park rondom het kasteel na de Eerste Wereldoorlog omgevormd tot siertuin door de toenmalige tuinman F. Verrezen. Vóór het kasteel: fontein van 1995 naar ontwerp van Architectuur Atelier BVBA.

1.3.2 Atlas der buurtwegen

Atlas der buurtwegen 1841

Op de atlas der buurtwegen zien we al duidelijk de aanwezigheid van de buurtwegen die ook vandaag de dag nog de grenzen vormen van het kasteelpark. Deze wegen zijn de Beeltjensdreef (toen nog een voetweg), de Hollandse dreef (Chemin n°29) en de Boerenkrijglaan (Chemin n°1). De huidige N19 oftewel Merodedreef, die Turnhout verbindt met Leuven, staat op de atlas der buurtwegen aangeduid als de "Route de Heist-op-den-Berg" (Chemin n°71) en had vroeger een meer lokale verbindingfunctie.

1.3.3 Ankerplaats

Het projectgebied is ook aangeduid als ankerplaats. Deze heeft de omschrijving “Grote Nete van Zammel tot Zoerle, Beeltjens en depressie van Goor-Asbroek” meegekregen.

Aanduiding ankerplaats op orthofoto 2016

Op 4 februari 2014 werd de ankerplaats ‘grote nete van zammel tot zoerle, beeltjens en de depressie van goor-asbroek’ vastgesteld. Volgende waarden en eigenschappen worden onderscheiden:

- Wetenschappelijke waarde

Gelegen in het Nete interfluvium, vertegenwoordigt deze ankerplaats een belangrijke geomorfologische waarde. Waar het macroreliëf ter hoogte van de Kwarekken, in de alluviale vlakte van de Grote Nete, vlak is, is de net ten noorden gelegen Asberg een heus rivierduin, teruggaand tot het Tardiglaciaal (10 000 tot 8000 jaar v.c.). De nog verder noordelijk gelegen Beeltjens of Bijltjens, die deel uitmaken van de bosrijke omgeving van de Netevallei, vormen een infiltratiegebied voor de kwelzone van de Kwarekken. Ter hoogte van de Kwarekken bevat de vegetatie op verschillende plaatsen nog veel vocht- en grondwaterafhankelijke soorten.

- Historische waarde

De aanleg van de indrukwekkende Beeltjensdreef en de aansluitende bebossing werd gestart in oktober 1721. Uit een vergelijking van de kaarten van Ferraris (1777) en Vandermaelen (1854) maken we op dat het 'sterpatroon' met de dreven van de Beeltjensbossen na het begin van de aanleg nog danig werd uitgebreid. De mooie radiale ontginningsstructuur is tot op vandaag gaaf bewaard gebleven. Ter hoogte van de Grote Nete is ook de typische samenhang tussen natte weilanden, valleibossen en struwelen tot op vandaag relatief intact gebleven. We spreken dan ook terecht van een historisch stabiele topografie- en landschapsstructuur.

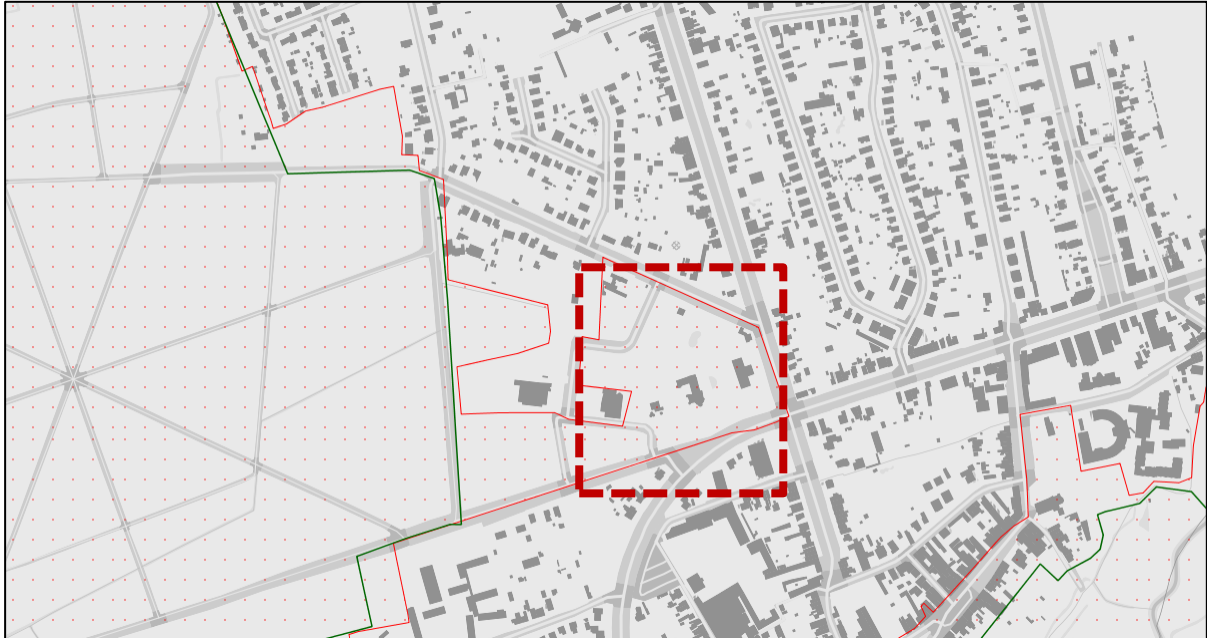
- Ruimtelijk structurerende waarde

De mooie aaneensluiting van vochtige weilanden, valleibossen en struwelen, karakteristiek voor de vallei van de Grote Nete, is hier relatief gaaf bewaard gebleven. Opvallende ruimtelijk structurerende elementen zijn het boscomplex 'Beeltjens' met de stervormige drevenstructuur in het noorden, de duidelijk verheven Asberg centraal en de lager gelegen Grote Nete met haar vallei in het zuiden.

- Omschrijving

Het landschap van de 'Bijltjes en de Kwarekken' is gelegen in de gemeenten Westerlo en Herselt in het Neteland op de overgang van Centrale Kempen naar Zuiderkempen. De begrenzing van deze ankerplaats wordt gevormd door Overwijs en Gooreinde in het noorden, het centrum van Westerlo in het oosten, de Westerlosesteenweg en Provinciale baan in het zuiden en de bewoning van Herselt in het westen. Ter hoogte van de Beeltjens of Bijltjens kwam op het einde van de 18de eeuw reeds een uitgestrekt gemengd bos met dreven voor. Het werd omgeven door vochtige weilanden, akkers en moerassige percelen. Het belang van de indrukwekkende Beeltjensdreef is duidelijk af te lezen op de Ferrariskaart: een lange dreef van aan de Huypensberg naar de banmolen van Asberg. De aanleg van deze dreef en de aansluitende bebossing werd gestart in oktober 1721. Uit een vergelijking van de kaarten van Ferraris (1777) en Vandermaelen (1854) maken we op dat het 'sterpatroon' met de dreven van de Beeltjensbossen na het begin van de aanleg nog danig werd uitgebreid. Het zuidelijke gedeelte van de ankerplaats, langsheen de Nete, betrof bij Vandermaelen hoofdzakelijk beemden, hier en daar afgewisseld door bos. Tussen het noordelijk gelegen bos en de zuidelijke beemden, werd het landschap gedomineerd door akkers. Ook vandaag nog betreft het noordelijke gedeelte van de ankerplaats uitgestrekt bos, doch door de intensieve boswinning kan niet worden gesproken van 'oud of historisch stabiel bos'. En hoewel grotendeels ongeschonden, zijn er langs de randen van het complex reeds kleine stukjes verdwenen. Een verdere aantasting dient vermeden te worden. Ter hoogte van de Grote Nete is ook de typische samenhang tussen natte weilanden, valleibossen en struwelen tot op vandaag relatief intact gebleven. We spreken dan ook terecht van een historisch stabiele topografie- en landschapsstructuur. Ook van historische waarde is de Asberg, waar in het begin van de 19de eeuw lijkurnen werden gevonden. Een precieze datering van de vondst ontbreekt, doch zou kunnen teruggaan tot de IJzertijd (ca. 700 voor tot 50 na Chr.). Gelegen in het Nete interfluvium, vertegenwoordigt deze ankerplaats een belangrijke geomorfologische waarde. Waar het macroreliëf ter hoogte van de Kwarekken, in de alluviale vlakte van de Grote Nete, vlak is, is de net ten noorden gelegen Asberg een heus rivierduin, teruggaand tot het Tardiglaciaal (10 000 tot 8000 jaar v.c.). De nog verder noordelijk gelegen Beeltjens, die deel uitmaken van de bosrijke omgeving van de Netevallei, vormen een infiltratiegebied voor de kwelzone van de Kwarekken. Ter hoogte van de Kwarekken bevat de vegetatie op verschillende plaatsen nog veel vocht- en grondwaterafhankelijke soorten. De esthetische waarde van deze ankerplaats wordt in de eerste plaats bepaald door de afwisseling in reliëf en landschapsstructuur. In het noorden is er het mooi systematisch ontgonnen bosgebied met stervormig drevenpatroon, centraal de verhevenheid van de Asberg en in het zuiden het veel lager gelegen alluvium van de Grote Nete. Opvallende ruimtelijk structurerende elementen zijn het boscomplex 'Beeltjens' met de stervormige drevenstructuur in het noorden, de duidelijk verheven Asberg centraal en de lager gelegen Grote Nete met haar vallei in het

zuiden. De vallei van de Grote Nete is, dankzij de samenhang, ongetwijfeld één van de meer landschappelijk waardevolle gebieden van Vlaanderen. Als onderdeel van de cluster van waardevolle valleilandschappen, dient het typische karakter van de Bijltjes en de Kwarekken dan ook in de toekomst te worden bewaard.

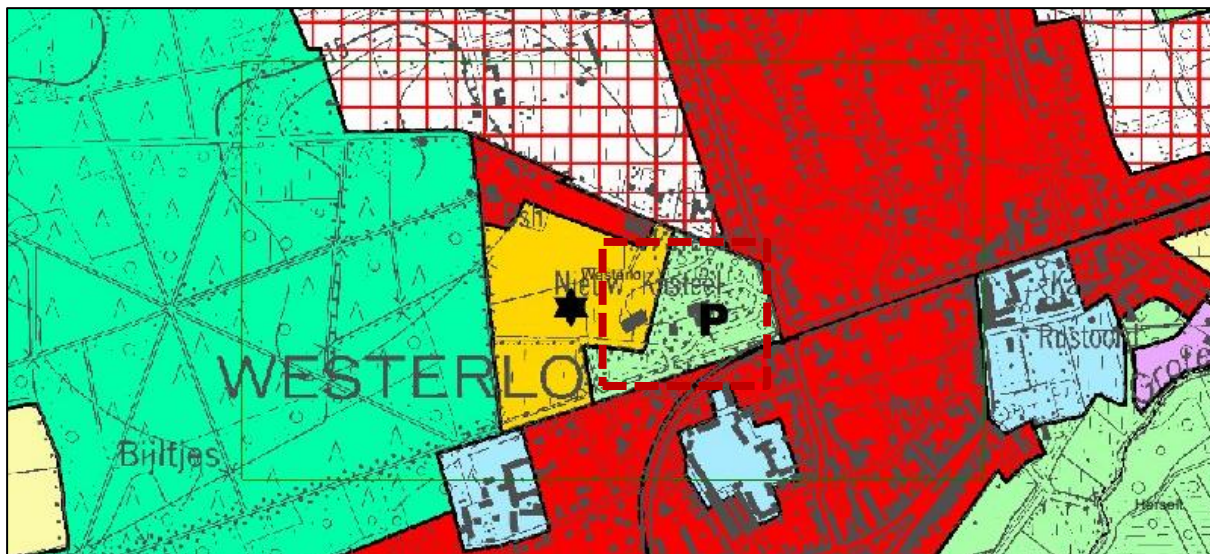
Aanduiding ankerplaats op GRB.

Vanuit de doelstellingen voor de ankerplaats worden volgende aandachtspunten naar voor gebracht:

- Behoud oppervlaktewater in grachten en rabatten
- Behoud historische dreven
- Versterken van de visuele en landschappelijke link tussen het boscomplex Beeltjens en het kasteelpark 'Jeanne de Merode'.
 - Het vrijwaren van het zicht tussen het kasteelpark en het bos
 - Het landschappelijk inkleden van de zone voor openbaar nut tussen het kasteelpark en de Beeltjensbossen
- Goed beheren, versterken en herstellen van de tuinarchitecturale structuur en elementen, horende bij het Nieuw kasteel
 - Betere landschappelijke inkleding en opwaardering van de horecagelegenheid in het kasteelpark
 - Terug openmaken van het middendeel van het parkbos, verwijderen van opslag en regelmatig snoeien van de struikrand
 - Muur vrijmaken en aanplant van hoogstamfruitbomen
 - Behoud padenstructuur en toegangspoorten

1.4 JURIDISCH EN BELEIDSKADER

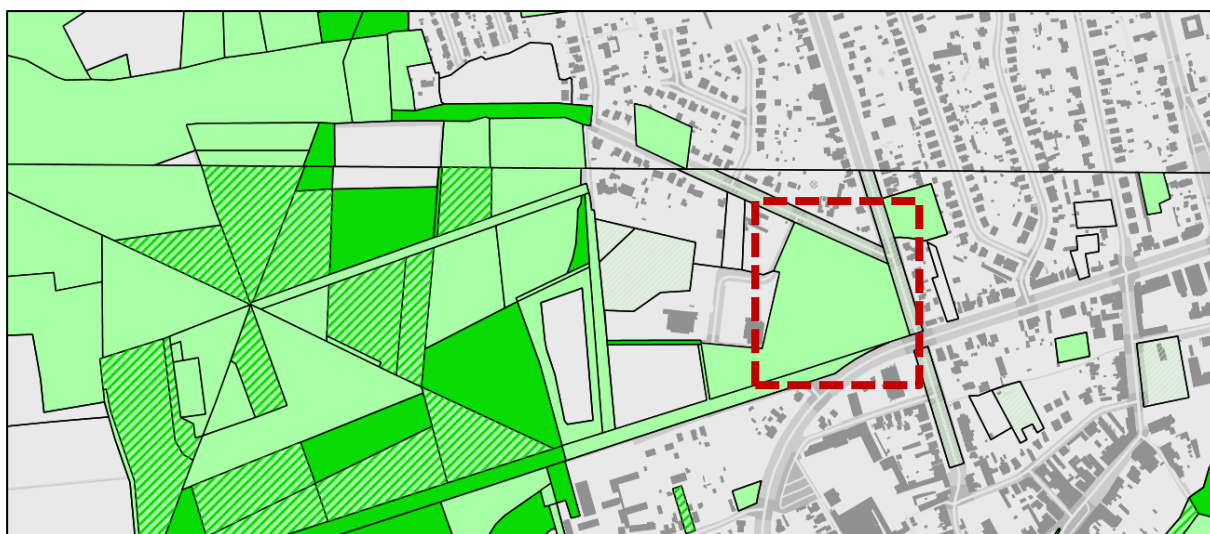
1.4.1 Gewestplan

Gewestplan 17. Herentals-Mol 28/07/1978

Op het Gewestplan is de zone aangeduid als parkgebied.

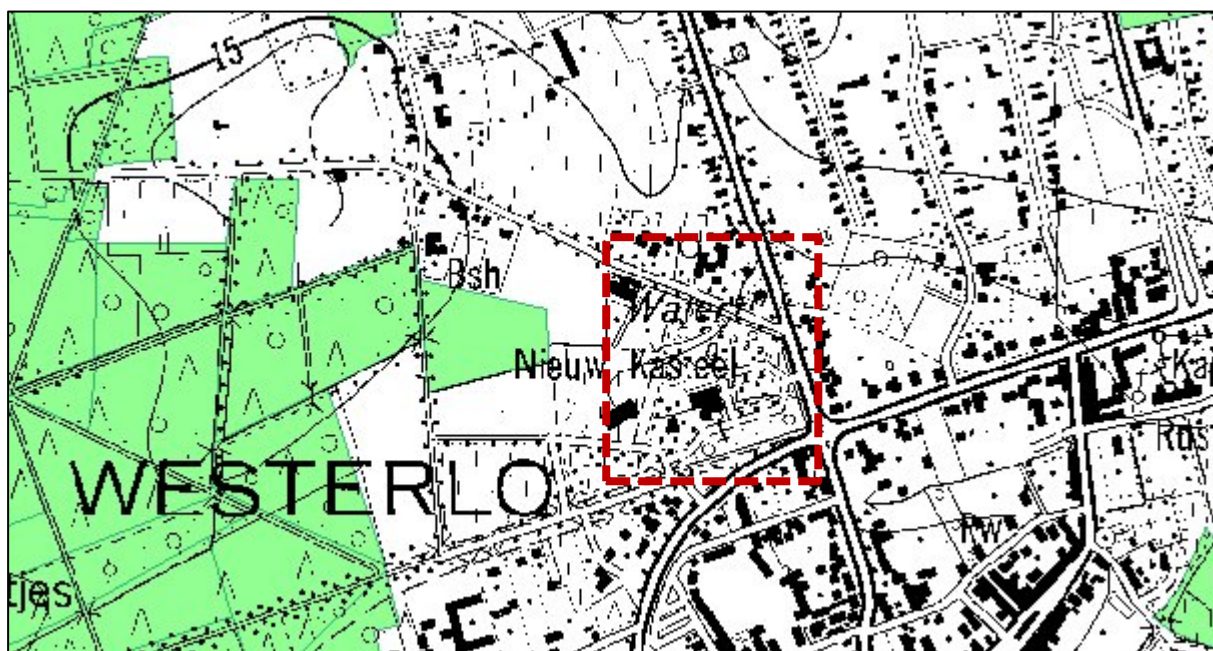
1.4.2 Biologische waarderingskaart versie 2

Biologische waarderingskaart versie 2

Het kasteelpark wordt samen met de aanliggende Beeltjensdreef, aangeduid als biologisch waardevol.

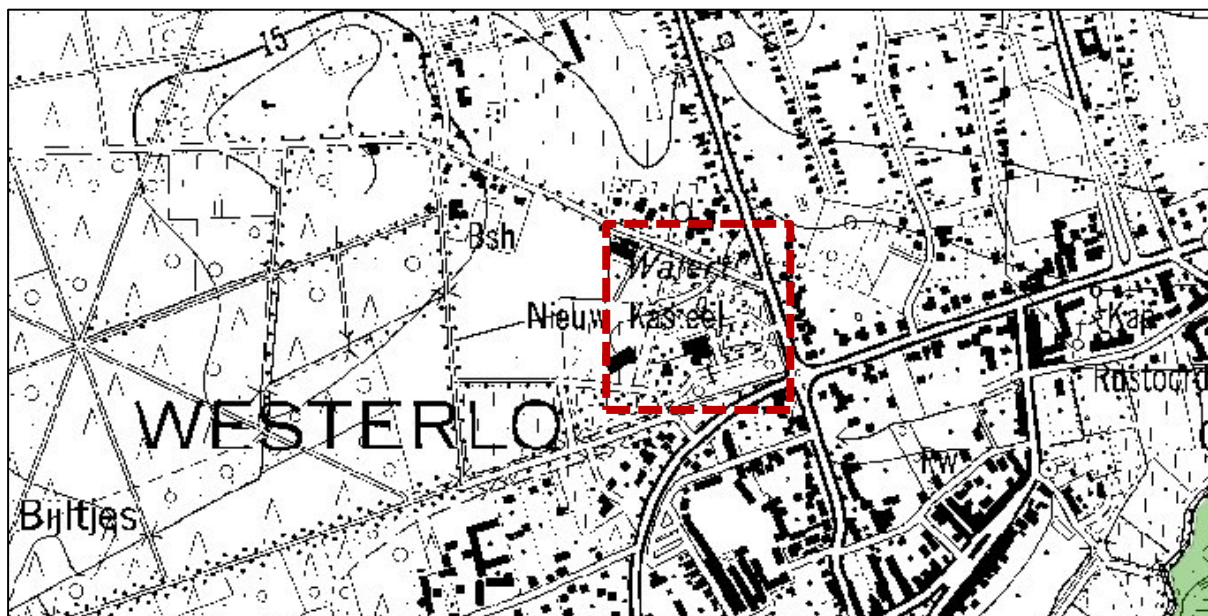
1.4.3 Boskartering

Boskartering 1990

Het projectgebied valt buiten de bosreferentielaaag.

1.4.4 Natura 2000

Naturakaart 2000

Het projectgebied ligt noch in een vogelrichtlijngebied, noch in een habitatrictlijngebied.

1.4.5 Overstromingsgebied

Overstromingskaarten

Het projectgebied ligt niet in een overstromingsgevoelig gebied.

1.4.6 Grondwaterdecreet.

Het projectgebied ligt niet in een waterwinningsgebied.

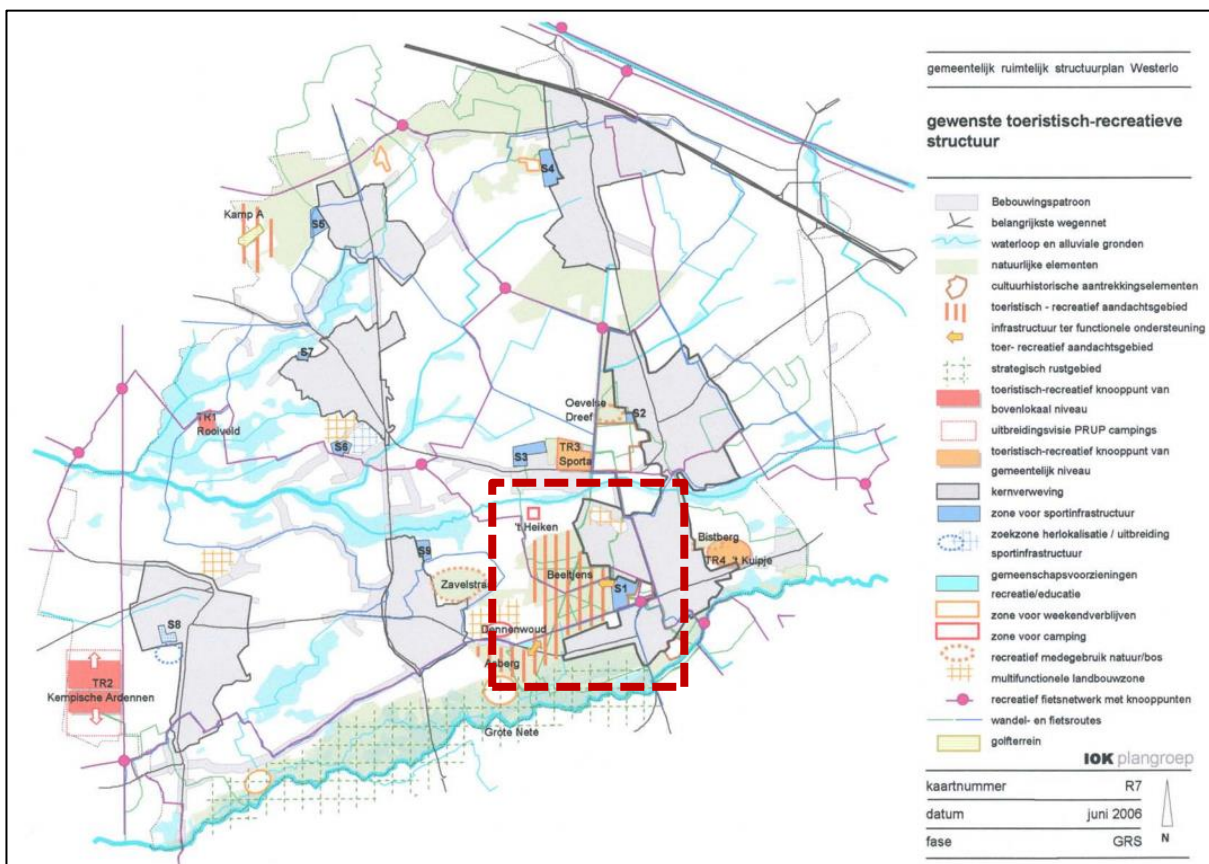
1.4.7 VEN & IVON

Het gebied grenst niet aan een GEN-zone (Grote Eenheden Natuur).

1.4.8 Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan

- Toeristisch-Recreatief aandachtsgebied

Bepaalde open ruimtegebieden oefenen omwille van hun rust, landschappelijk en groen karakter een aantrekkingskracht uit op recreanten. In toeristisch-recreatieve aandachtsgebieden kan recreatief medegebruik van deze gebieden met een andere hoofdfunctie aangemoedigd worden op voorwaarde dat de bijzondere waarden van het gebied niet in het gedrang komen. De hoofdfunctie van het gebied blijft evenwel nadrukkelijk behouden.

Structuurplan Westerlo: gewenste toeristisch-recreatieve structuur

- Zone voor sportinfrastructuur

Het gebied voor dagrecreatie in Westerlo wordt aangeduid als zone voor recreatieve infrastructuur. De zone is al in zijn maximale grenzen aangeduid. Deze worden gevormd door de Papedreef, de bebouwing langs de Hollandse Dreef en het kasteelpark. Daarbinnen kan een kwalitatieve ontwikkeling van sport- en recreatieve infrastructuur plaatsvinden met respect voor de landschappelijke inpassing tussen de Beeltjens en het kasteelpark en dit in antwoord op behoeften die spelen op gemeentelijk niveau. Dit kan verantwoord worden gezien de aanduiding van Westerlo als hoofddorp binnen de gemeente.

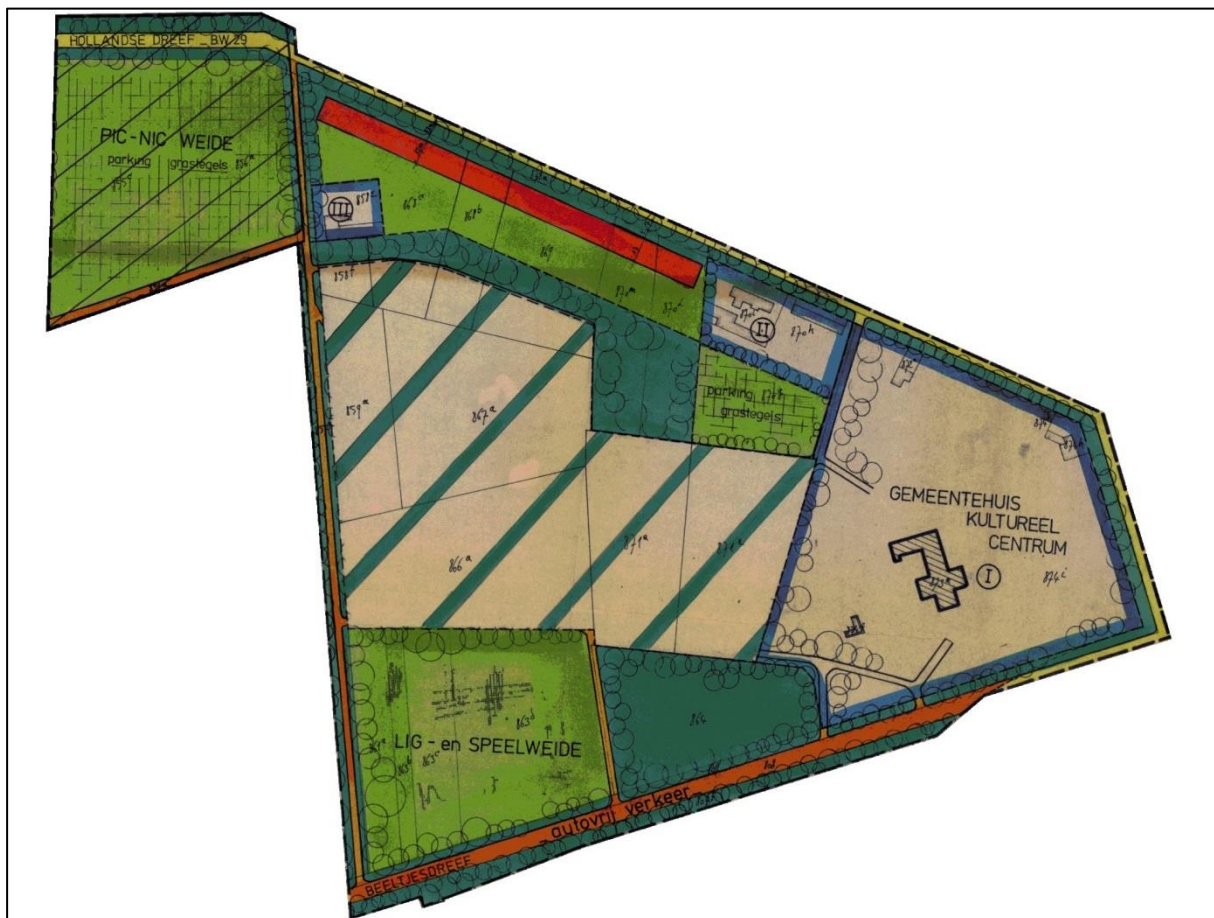
- Bakens en relictten als structurerende elementen

Alle dorpsgezichten, kerken, monumenten en historische gebouwen, kastelen en kasteelparken en lijnbakens of relictten dienen behouden te worden met respect voor hun (al dan niet cultuurhistorische) authenticiteit. De bebouwing en het landschap in de omgeving van deze karakteristieke elementen dient op een dergelijke wijze te worden vorm gegeven dat de bakens en relictten visueel gevrijwaard of versterkt worden.

1.4.9 BPA "Sportcentrum"

Het BPA is van toepassing buiten de contouren van het RUP m.a.w. ter hoogte van de Hovenierswoning en de omgeving van het Nieuw Kasteel.

Binnen het BPA "Sportcentrum" zijn volgende zones en voorschriften actueel:

BPA Sportcentrum 1979 – Kasteelpark rond en achter gemeentehuis

- De voorschriften voor de Hovenierswoning (Tuinierswoning) staan beschreven onder 2.02. Bouwstrook II. De gebouwen mogen slechts worden gerestaureerd indien de oorspronkelijke materialen worden toegepast en bijgebouwen nodig voor de bestemming van de zone, moeten in harmonie zijn met het bestaande.
Het niet bebouwde gedeelte van het perceel dient als groene ruimte te worden aangelegd en als dusdanig gehandhaafd.

Conclusie: De bestemming van de zone van de hovenierswoning is gericht op het behoud van de functie als hovenierswoning en de daarbij gepaard gaande inrichtingen: groene nutsruimte.

- Ter hoogte van de achterliggende tuin van de hovenierswoning, is een zone voor groene parking aangeduid. Deze bestemming wijkt in belangrijke mate af van de vroegere functie. Het karakter van de omgeving van de hovenierswoning dient te allen tijde de vroegere functie(s) te weerspiegelen.
- De zone rond het gemeentehuis wordt als park maximaal behouden. Slechts 20% van de parkeerplaatsen en de toegangswegen mogen worden verhard. Door de hoge parkeerdruk zal de mogelijke parkeercapaciteit worden afgetoetst aan de geldende voorschriften.

1.4.10 RUP Beeltjenspark

Grafische kaart RUP Beeltjenspark

Het gemeentebestuur werd eind 2008 geselecteerd om een nieuw zwembad te bouwen via het Vlaams sportinfrastructuurfonds. Hiermee wil de Vlaamse regering een inhaalbeweging inzake sportinfrastructuur creëren. Het gemeentebestuur van Westerlo was graag bereid om via deze PPSformule een zwembad te bouwen, aangezien het huidige instructiezwembad te Tongerlo dringend aan vervanging toe is.

De opdracht van het RUP bestaat er in om het bestaande BPA Sportcentrum te herzien zodat de realisatie van een zwembad en uitbreiding van de sporthal mogelijk is. Hiertoe moet de in het BPA voorziene zone voor sport, spel en recreatie worden aangepast. De zone voor 'openbare gebouwen' met het gemeentehuis en de cafetaria, zal mee opgenomen worden in het RUP kern Westerlo, dat momenteel in opmaak is.

De afbakening van het plangebied stemt deels overeen met de afbakeningslijn van het BPA Sportcentrum m.u.v. het parkdeel met het gemeentehuis (plan BPA in bijlage). Het plangebied heeft een totale oppervlakte van 107.875 m².

Bij dergelijke projecten waar er ingrepen en wijzigingen in het landschap gedaan worden is het belangrijk dat de draagkracht van de omgeving niet overschreden wordt. De goede ruimtelijke ordening mag in toepassing van de algemene en de bijzondere bepalingen van dit RUP op geen enkele manier geschaad worden. Het is verder ook belangrijk dat ingrepen of wijzigingen steeds op gepaste wijze geïntegreerd worden binnen het gebied. Er wordt gestreefd naar een optimale integratie in de groene, parkachtige omgeving. Het gebied wordt gezien als een landschappelijk overgangsbied dat ook een functionele rol vervult voor fietsers en voetgangers.

Opdat het parkgebied ruimtelijk, visueel en functioneel een samenhangend geheel vormt, is het belangrijk om bij de inrichting gebruik te maken van een eenvormigheid zoals o.a. gelijke verhardingsmaterialen, dezelfde verlichtingselementen en parkmeubilair e.d.

Hierin worden de volgende zones aangeduid:

- Zone voor gemeenschapsvoorzieningen "G"
- Zone voor Park "P"
- Zone voor groene parking
- Landschappelijk waardevolle dreef
- Verbindingen langzaam verkeer
- Ontsluitingsweg

De ontsluitingsweg voor het achterliggende parkgebied, staat aangeduid door het beschermd dorpsgezicht en dient aan te takken op de Hollandse Dreef.

Gevolgen:

De inplanting van deze ontsluitingsas zorgt voor een fysieke opsplitsing van het beschermd dorpsgezicht en een inkrimping van de hof van de hovenierswoning. De vroegere paden tussen de twee eenheden lopen het risico te verdwijnen.

De frequentie aan verkeersbewegingen en de samengaande parkeerdruk zal verhogen door de ontwikkeling van bestaande en nieuwe gemeentelijke functies achter het kasteelpark. Deze functies liggen grotendeels in de zichtas tussen Nieuw Kasteel en het sterbos en zorgen voor een mogelijke visuele barrière.

- Bestaande gebouwen, constructies of inrichtingen in afwijking van de stedenbouwkundige voorschriften van het RUP

Bestaande vergunde gebouwen, constructies, inrichtingen e.d. voldoen niet steeds volledig aan het RUP en de bijhorende stedenbouwkundige voorschriften. Bestaande vergunde of vergund geachte gebouwen, constructies en voorzieningen in afwijking van de voorschriften van het RUP kunnen behouden blijven voor zover ze binnen hun bestaande configuratie en afmetingen in standgehouden of verbouwd worden. Bij uitbreiding of nieuwbouw dienen de nieuwe voorschriften gerespecteerd te worden.

- Archeologie

Het plangebied heeft archeologisch ongekend potentieel. Daarom is een archeologisch vooronderzoek aangeraden. In overeenstemming met het geldende decreet en de uitvoeringsbesluiten houdende de bescherming van het archeologische patrimonium, dient voorafgaandelijk contact opgenomen te worden met het Agentschap R-O Vlaanderen Onroerend Erfgoed zodat de nodige stappen voor een archeologisch vooronderzoek kunnen georganiseerd worden en tijdens de geplande werken controles kunnen uitgeoefend worden op eventuele archeologische vondsten.

- Waterhuishouding

Wat betreft het aspect infiltratie: de aanvraag moet voldoen aan de gewestelijke stedenbouwkundige verordening m.b.t. hemelwaterputten; Vlarem II m.b.t. afvoer hemelwater; waterbeleidsnota en bekkenbeheersplan.

- Duurzaam en energie-efficiënt bouwen

In functie van zuinig ruimtegebruik moet de voetafdruk van de bebouwing en verharding beperkt worden.

- Materialen

De keuze voor materialen moet gebaseerd zijn op duurzaamheid en een optimale integratie in een groene en parkachtige omgeving. De gevel- en dakmaterialen moeten in harmonie zijn met de omgeving en moeten zowel esthetisch als duurzaam zijn. Het materiaal- en kleurgebruik moet ingetogen en onopvallend zijn in functie van de integratie in een groene en parkachtige omgeving.

2. HISTORISCHE NOTA

2.1 HISTORISCHE TOTSTANDKOMING ALGEMEEN

De laatste der Merode die mee het uitzicht van Westerlo bepaalde, was gravin **Jeanne de Merode**. Zij liet in 1910-1911 het **Nieuw Kasteel** (ID 41203) met park aanleggen. Dit neogotische buitenverblijf, een ontwerp van P. Langerock, is geïnspireerd op een gevel van de nabijgelegen abdij van Tongerlo. Bij haar overlijden liet de gravin haar kasteel na aan de Zusters Augustinessen die er een rusthuis voor priesters inrichtten. Sinds 1973 doet het gebouw en omringende kasteelpark dienst als respectievelijk gemeentehuis van Westerlo en gemeentepark. Het park was aanvankelijk volledig omheind door smeedijzeren hekpijlers en bestond uit een lusttuin met portierswoning rond het kasteel. In het park stonden eerst houten schaapskooien die rond 1930 vervangen werden door een L-vormig kippenhok. In het noorden van het park werd een pomphuis rond een artesische put gebouwd. Het overtollig opgepompte water werd aanvankelijk naar de omheiningsgracht afgeleid maar diende later voor de bevoorrading van de in 1927 gegraven vijver. In het noordwesten lag een deels ommuurde moestuin met een groot was- en strijkhuis met droogzolder en een aanpalende kleinere hovenierswoning met broeikassen en een boomgaard met een aantal pruimelaars en grote verscheidenheid aan appelrassen ten zuiden hiervan. De eigenaardige inplanting van de muur zou het gevolg zijn van een geschil met de aanpalende eigenaar. Over de oorspronkelijke aanplantingen is weinig geweten, maar naar verluidt bracht de toenmalige tuinman F. Verrezen na de Eerste Wereldoorlog een aantal veranderingen in de parkaanleg aan. De neo-traditionele gebouwen in het park en ook de serres met druivelaars achter de voormalige hovenierswoning zijn nog alle aanwezig. De padenstructuur en de toegangspoorten uit giet- en smeedijzer in neogotische stijl in de lusttuin zijn nog deels bewaard, evenals de bowling green voor het kasteel, het parkbos ten zuiden en een deel van de oorspronkelijke beplantingen. Na 1973 werden een aantal nieuwe aanplantingen met parkbomen toegevoegd en werd het kippenhok sterk vergroot en verbouwd tot een cafetaria. De boomgaard in het westen is volledig verdwenen. Op de zuidelijke helft van het perceel werden ondertussen de openbare bibliotheek en parking ondergebracht. De muur ten noorden van het perceel met fruitbomen langs de zuidzijde en een drietal leipen, vermoedelijk uit het Interbellum, aan de oostelijke zijde, zijn wel bewaard. Tegenwoordig bevindt zich nog een kleine halfhoogstamboomgaard in het noorden van het park, nabij het voormalige pomphuis.

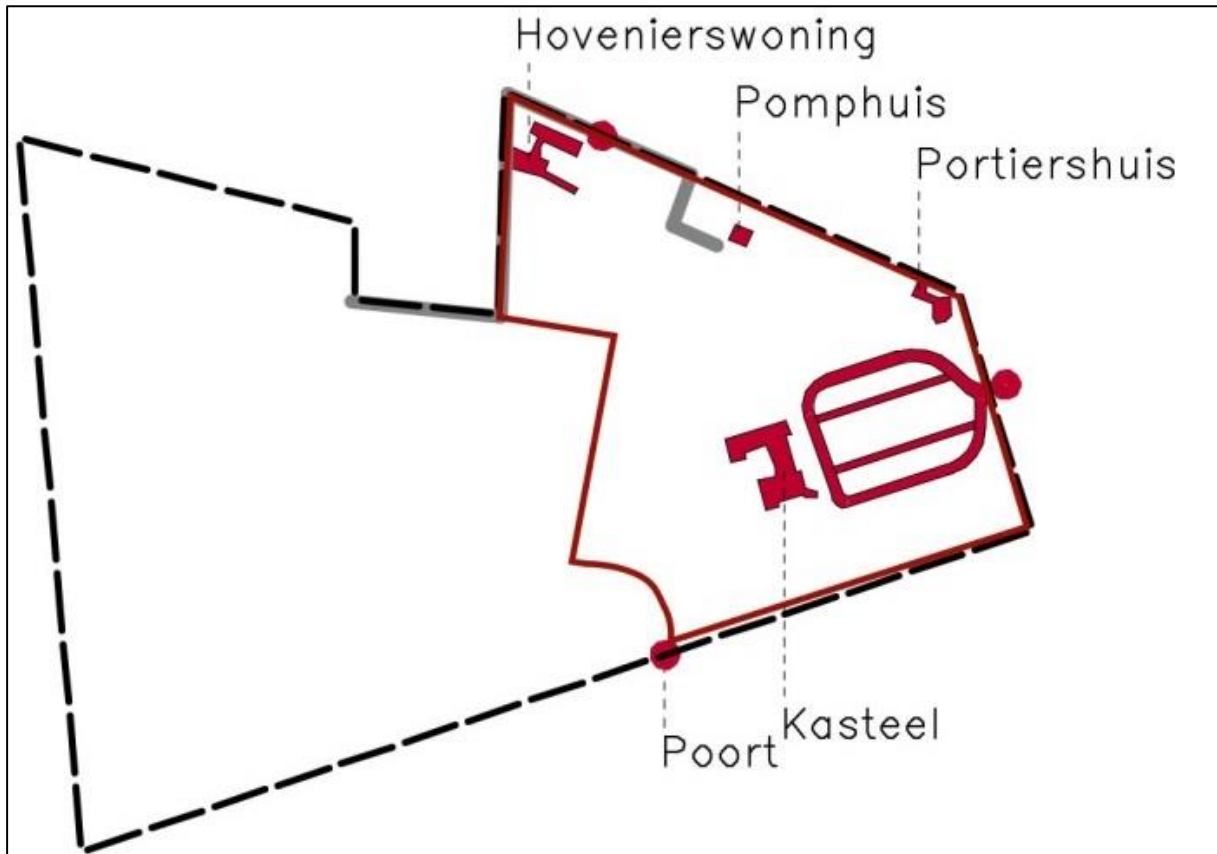

Orthofoto 1952

2.1.1 Evolutie bouwkundige elementen

2.1.1.1 Periode 1909 - 1911

In 1909 werd gestart met de bouw van het “Nieuw Kasteel” en de bijhorende bijgebouwen: Hovenierswoning, portierswoning en pomphuis. Tegelijkertijd is de ommuring rond de hovenierstuin gebouwd als scheiding tussen de gronden van Madame Jeanne en een eigenaar die weigerde zijn gronden te verkopen.

Kaart: Architecturale elementen

Voor de bouw van het kasteel werd een aftakking van de spoorlijn ter hoogte van aan de Bist gerealiseerd om de materialen aan te voeren. In 1911 was de bouw voltooid.

Het nieuw kasteel in 1911

De hovenierswoning bestond uit een hoofdgebouw met daaraan een stalling voor twee koeien, een bergplaats, een hooizolder, een varkens –en kippenhok. Aangebouwd en onder hetzelfde dak: een groot was –en strijkhuis met droogzolder. Ten zuiden een aanpalende serre met warmwaterverwarming en bergplaats. De in de moestuin gelegen broeikassen werden ook met warmwaterverwarming verwarmd.

Hovenierswoning

Het pomphuis met artesische put. Uit deze geboorde put, spoot het water onder eigen druk. De put moest het gehele domein van water voorzien. In het pomphuis stond een zware elektrische pomp. Die pomp moest een groot waterreservoir in het pomphuis vullen. Het overtollige water werd afgevoerd naar de omheiningsgracht.

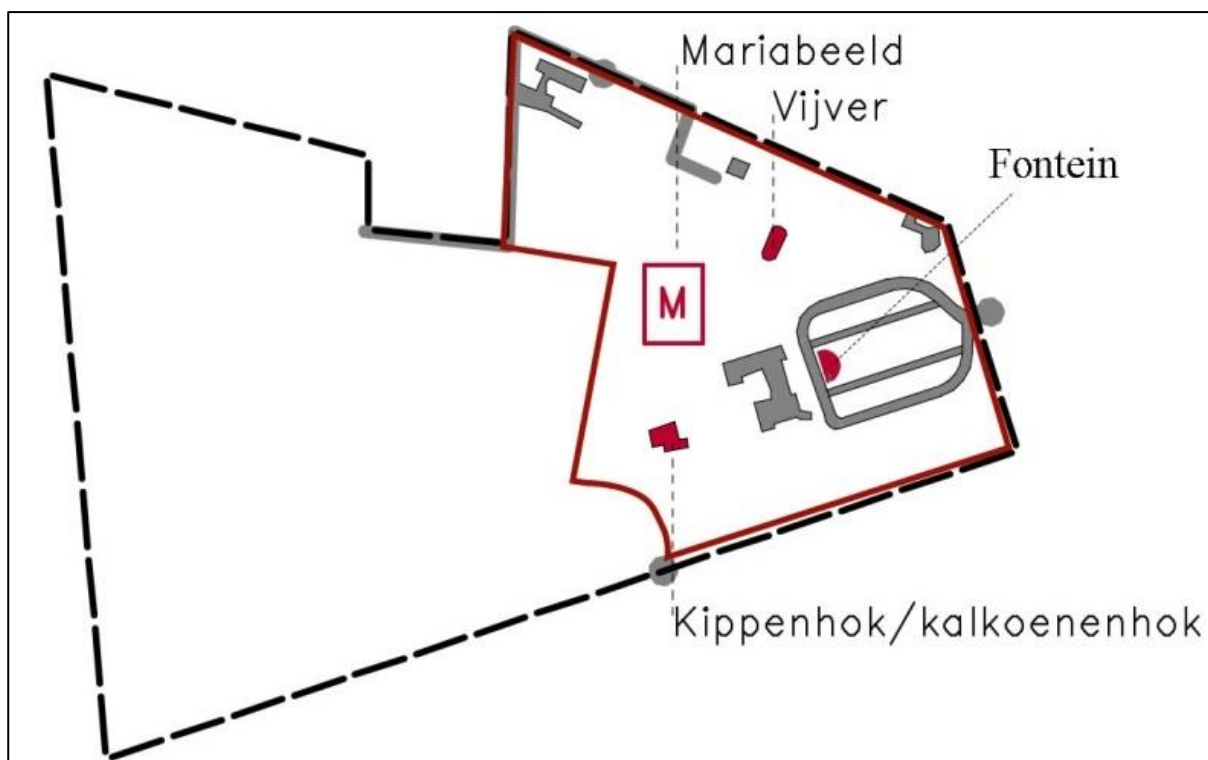
Pomphuis

De portierswoning nabij de hoofdingang van het park. De portier stond in voor de bewaking van het kasteel, het openen en sluiten van het park en de deuren van het kasteel, het neerlaten en optrekken van de rolluiken, enz...

Portierswoning

2.1.1.2 Periode 1925 – 1995

KAART PARKELEMENTEN

2.1.1.3 Periode 1925 – 1930

In 1925 werden de houten schapenhokken afgebroken en vervangen door een stenen gebouwtje. Het stenen gebouwtje deed dienst al kippen en kalkoenenhok. Later diende het gebouwtje zelfs als wasserij. In 1973 werd het omgebouwd en uitgebreid als cafetaria.

2.1.1.4 Periode rond 1954

het mariabeeld werd in 1954 plechtig ingewijd. Het stond oorspronkelijk met het gezicht naar het kasteel. Het beeld werd geplaatst en bekostigd door priester Balthasar. De kunstenaar was Jef Jacobs. Sinds 2005 staat het met de rug naar het kasteel. Vroeger was er voor het beeld een kleine waterpartij. Het is nu totaal overwoekerd door struikgewas.

2.1.1.5 Periode 1995

De fontein op het voorplein is geschonken door het bedrijf Kaneka-Belgium ter ere van het duizendjarige bestaan van Westerlo. De vijver was voorzien van een fontein en een kunstwerk van Rik Poot (drie dansende meisjes = vreugde in het leven).

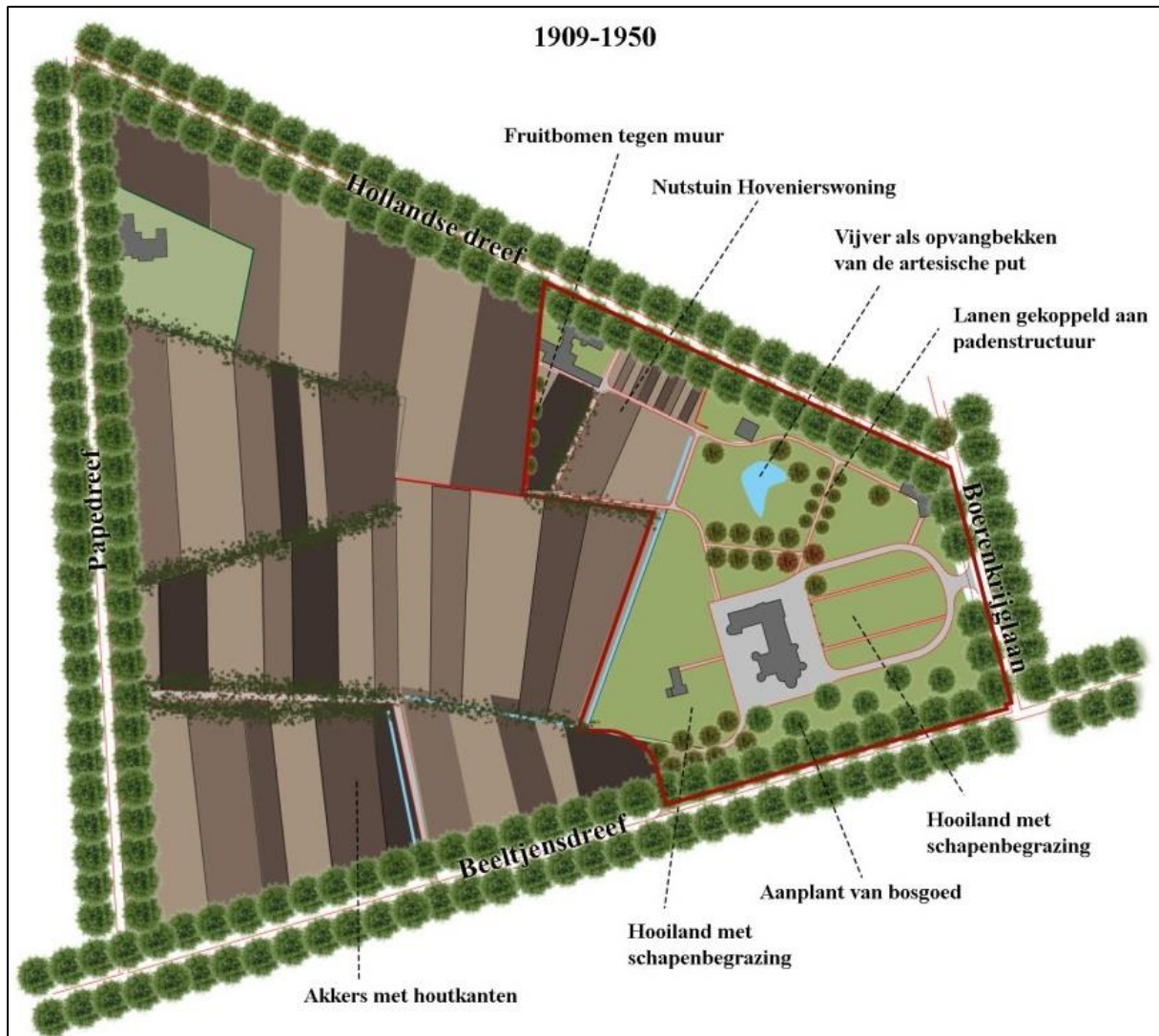
2.1.2 Evolutie landschappelijke elementen

Situatie voor 1909

2.1.2.1 Voor 1909

De percelen werden vooral gebruikt voor kleinschalige landbouw met verspreid een aantal houtkanten. Het gebied werd reeds begrensd door een sterke drevenstructuur (Boerenkrijglaan, Hollandsedreef, Papedreef, Beeltjensdreef) en het aanwezige sterbos. De enige woning, aanwezig in de zone tussen de dreven, was de Boswachterswoning.

Situatie van 1909 tot 1950

2.1.2.2 Periode 1909 - 1914

Een drastische verandering van het landschap kwam er met de bouw van het “Nieuw Kasteel” en de bijhorende gebouwen: portierswoning en hovenierswoning. De bijhorende percelen werden omgevormd tot een park met een duidelijke hiërarchie van hoofdwegen en kleinere paden. Daarnaast werden een aantal afwateringsgrachten aangebracht om het gebied toegankelijker te maken. Bomen en struiken werden hier en daar aangeplant. In tegenstelling tot de meeste kastelen van die tijd, was de aanleg van het park niet volgens het gedachtegoed van de Engelse landschapsstijl. Het park kende eerder een gevoelsmatige opbouw. De omgeving van het kasteel was opgedeeld in een nutstuin en een lusttuin. De lusttuin situeerde zich rond het kasteel en evolueerde vooral naar een verzameling van planten. De omgeving van de hovenierswoning kende vooral een inrichting als nutstuin. Er werden ook fruitbomen aangeplant ter hoogte van de ommuring aan de hovenierswoning.

Situatie van 1914 tot 1918

2.1.2.3 PERIODE 1914 - 1918

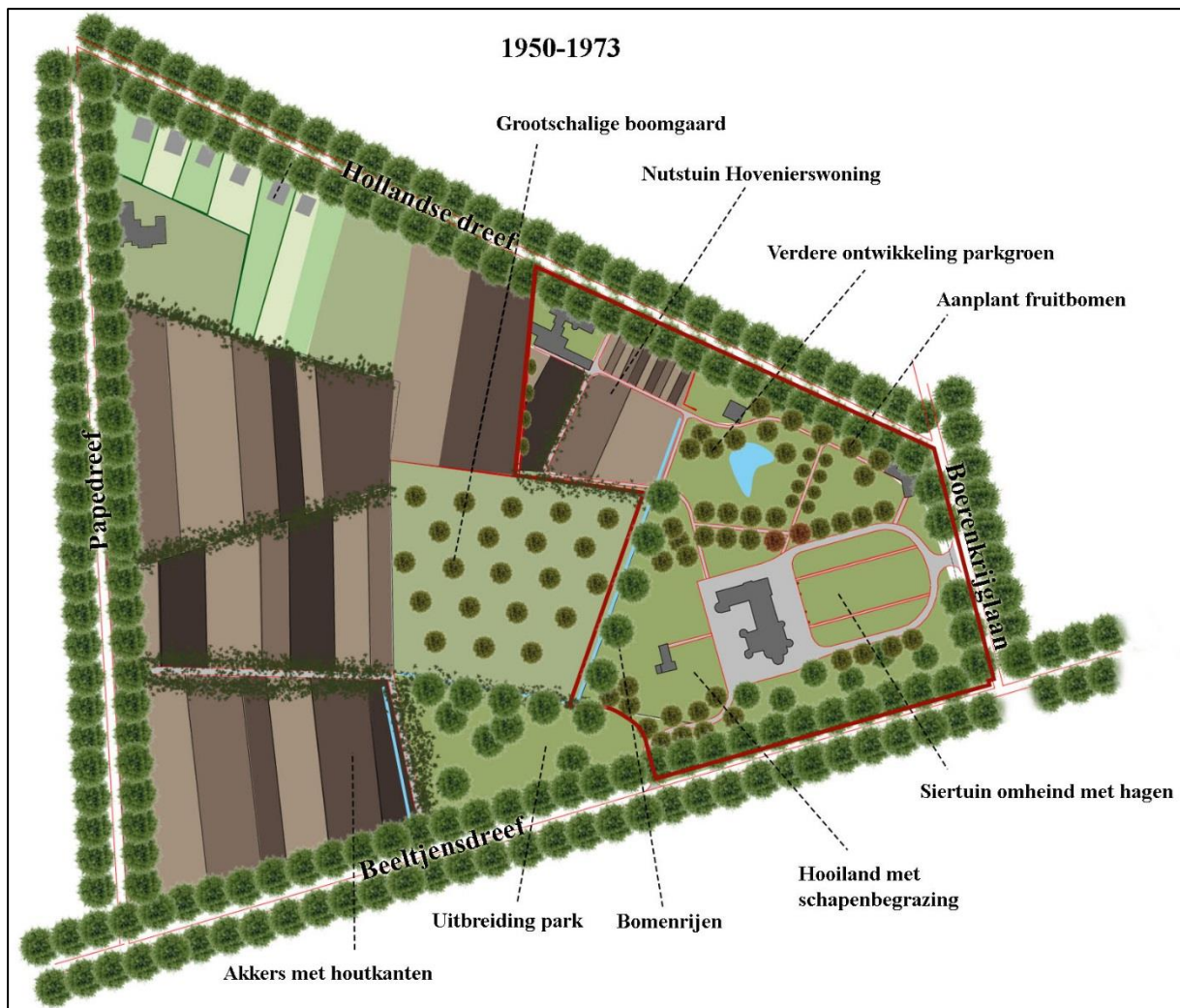
De nieuwe hovenier frans verzezen zorgde voor de omvorming van de lusttuin naar een op een arboretum geïnspireerde siertuin.

FOTO: FRANS VERZEZEN

2.1.2.4 Periode 1927 - 1950

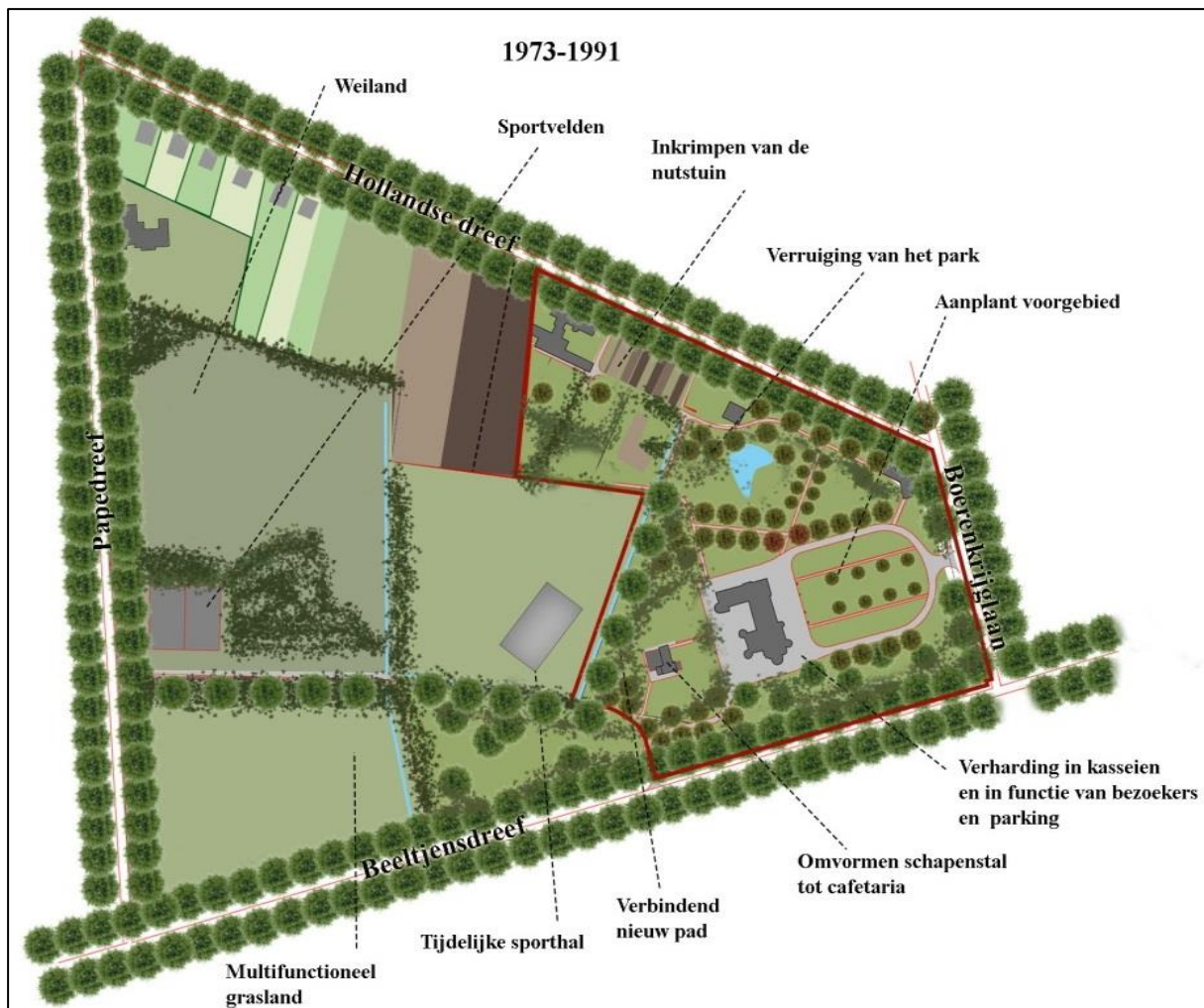
Rond 1927 werd er binnen het park een vijver gegraven en werd het overtollige water van het pomphuis naar de vijver geleid.

Situatie van 1950 tot 1973

2.1.2.5 Periode 1950 - 1973

Tussen 1950 en 1973 werd de vergroening van het kasteelpark verdergezet door de aanplant van vrijstaande bomen en bomenrijen. Het park werd ter hoogte van de Beeltjensdreef uitgebreid. De nutstuin kende een uitbreiding ten zuiden van de Hovenierswoning en ten westen van de portierswoning onder de vorm van boomgaarden. Het achterliggende landschap bleef zijn kleinschalig landbouwkarakter behouden. Ter hoogte van de Boswachterswoning worden de landbouwpercelen langs de Hollandse dreef, ingenomen door een verkaveling m.a.w. het landbouwareaal krimpt verder in.

Situatie van 1973 tot 1991

2.1.2.6 Periode 1973 - 1991

Door de nieuwe functie van het Kasteel als gemeentehuis, ging de relatie met de Hoveniers –en portierswoning verloren. De oorspronkelijk padenstructuur tussen de Hovenierswoning en het Nieuw Kasteel is hierdoor gedeeltelijk in onbruik geraakt.

Enkele kleinschalige sportinfrastructuren werden reeds achter het beschermd dorpszicht ingepast. De ontsluiting van deze tennisvelden en de sporthal gebeurde via de Beeltjensdreef.

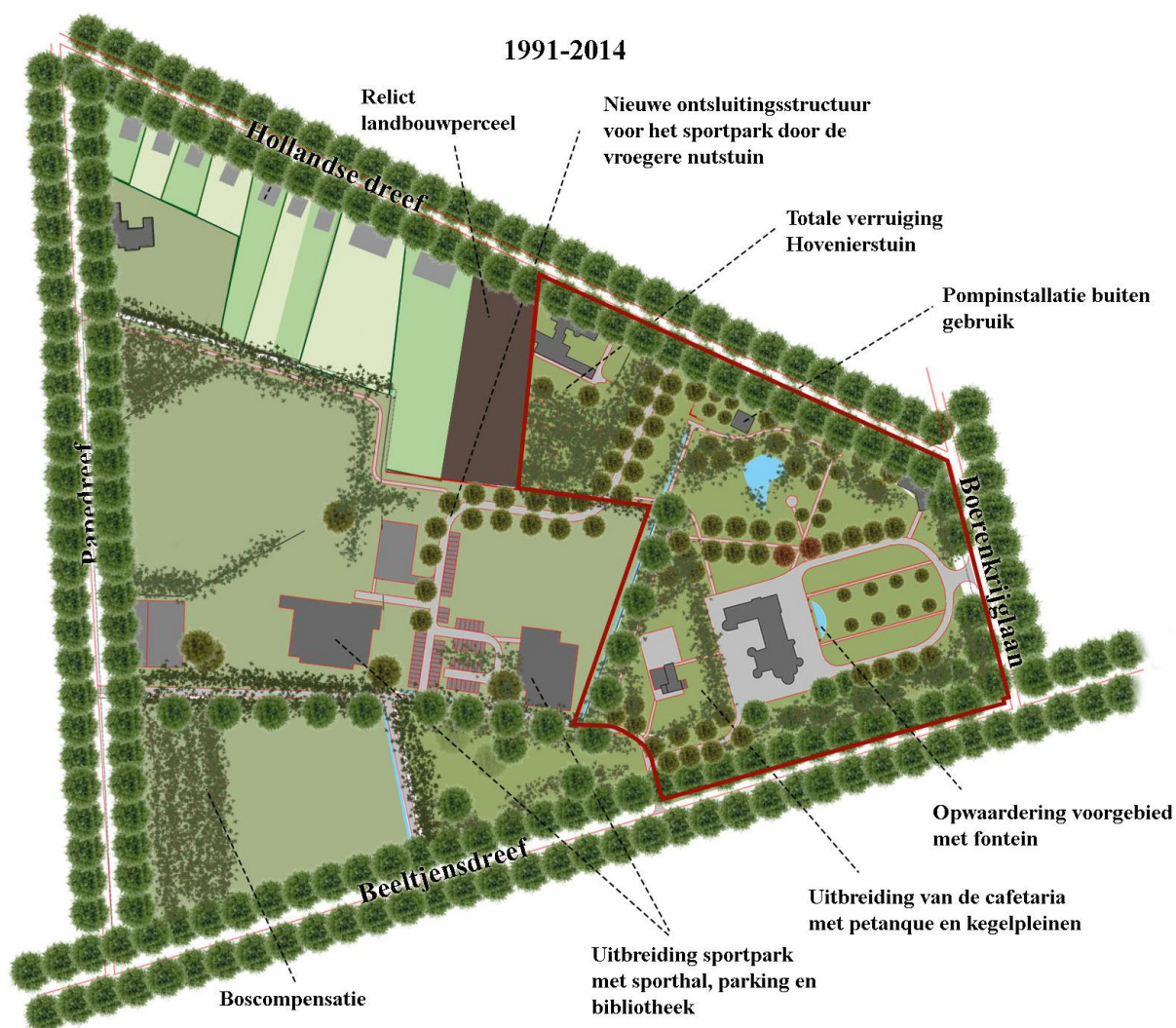

Historisch relict padennetwerk hovenierswoning

De nutstuin slinkt in oppervlakte. Het onbewerkte deel verruigd, net als delen van het kasteelpark zelf. Het kasteelpark wordt verder aangepast aan het publiek karakter: Het voorgebied wordt aangeplant met *Carpinus* kegelvormen (esthetisch vaspect) en voorzien van een kasseiverharding ter hoogte van de circulatieassen voor gemotoriseerd verkeer (comfort en functioneel). De schapenstal achter het kasteel wordt uitgebreid en ingericht als cafetaria. Er worden ook een aantal nieuwe paden aangelegd ter ondersteuning van de nieuwe functies. Achter het kasteelpark worden de akkers omgevormd tot een multifunctioneel grasland of verruigde weiden. Er wordt een tijdelijke sporthal geplaatst en enkele sportvelden. Deze laatste worden ontsloten via de Beeltjensdreef.

2.1.2.7 Periode 1991 – 2014

De inplanting van gemeentelijke diensten zorgde voor een drastische bestemmingswijziging in de onmiddellijke omgeving van het kasteelpark. De landbouwgronden werden volledig omgevormd naar grasland en infrastructuur voor recreatieve doeleinden. De bouw van de sporthal en de bibliotheek zorgde voor activiteiten in relatie met deze van het kasteelpark. De ontsluiting via de bestaande padenstructuur naar de Beeltjensdreef was ontoereikend. Er werd een nieuwe ontsluitingsweg aangelegd naar de Hollandse dreef tussen hovenierswoning en het Nieuw Kasteel. Samen met de ontsluitingsweg, werd tussen de twee gebouwen een parkeerzone aangelegd.

2.1.2.8 Periode 2014 – 2016

De bouw van een nieuw zwembad zorgde voor een verdere ruimte inname van het achterliggende gebied. De verkeersbewegingen en parkeerbehoefte nam daarbij toe, zowel rond het gemeentehuis als bij de achterliggende gemeentelijke functies. Om de bereikbaarheid van de verschillende functies te garanderen, werd de ontsluitingsweg bestendigd en verbreed. De ontsluiting naar de Beeldjensdreef werd voor gemotoriseerde voertuigen afgeschaft. Daarnaast werd een nieuwe trage as vanuit de nieuwe parking gekoppeld aan de padenstructuur van het Nieuw Kasteel.

Luchtfoto 2016

2.1.3 Gevolgen historische ontwikkeling

Het kasteelpark vormde voor 1971 een driedelig geheel, waarbij de onderlinge elementen een sterke synergie met elkaar vertoonden. Ondanks de diverse functiewijzigingen (kasteelwoning, verblijf zusters, verzorgingstehuis voor priesters,...) bleef deze synergie tussen de aanwezige elementen aanwezig. Het geheel functioneerde onafhankelijk van zijn omgeving en was grotendeels zelfvoorzienend.

De laatste functiewijziging bracht hierin verandering. Het Nieuw Kasteel werd het gemeentehuis van Westerlo. Het park en het kasteelgebouw kregen een openbaar karakter in functie van de gemeenschap. De onafhankelijke zelfvoorzienende eenheid werd ontworicht tot een som van diverse elementen die onafhankelijk van elkaar functioneerden in relatie tot hun omgeving. Het zijn deze nieuwe relaties en gemeentelijke functies die grote gevolgen hebben voor het behoud van de erfgoedwaarden.

Vanuit deze bezorgdheid nam de gemeente Westerlo diverse initiatieven om de toekomst van het beschermd dorpsgezicht te garanderen binnen een landschap dat onderhevig is aan sterke evolutie. Volgende initiatieven kwamen tot uitvoering:

- De opmaak van een landschapsplan voor het kasteelpark en het achterliggende landschap.

Om toekomstige en huidige ontwikkelingen te sturen worden nieuwe functies ondergebracht in drie assen. De noordelijke as die instaat voor de ontsluiting en parkeerzones van de aanwezige

Een tweede centrale as waarin de gemeentelijke functies maximaal worden geïntegreerd en een derde as met een aantal centrum –en recreatieve functies gericht op voetgangers en fietsverplaatsingen. Tussen de assen wordt de ruimte gereserveerd voor groen om het parkkarakter maximaal te bewaren.

Het gebied krijgt een openbaar karakter en de aanwezige functies staan ter ondersteuning van de gemeenschap (openbaar karakter). De functies staan rechtstreeks of onrechtstreeks in synergie met elkaar en ondersteunen de aanwezige erfgoedwaarden.

3. BESCHRIJVING EN INVENTARIS VAN DE ERFGOEDELEMENTEN VAN HET ONROEREND ERFGOED

Erfgoedwaarden en erfgoedelementen zijn twee essentiële begrippen in het kader van een beheersplan. De erfgoedelementen zijn de objectieve getuigen van de rijke geschiedenis van de site.

3.1 ALGEMENE BESCHRIJVING EN RUIMTELIJKE CONTEXT

De historische structuur is geënt op de oude structuren van Westerlo, met name de dreefstructuren gekoppeld aan het centrum. Het zijn deze structuren die de relatie leggen met het Kasteel de Merode en de abdij van Tongerlo.

Het beschermde dorpszicht vormt een uitloper van de Beeltjens tot diep in het centrum van Westerlo. Het typische kasteelpark met zijn diverse elementen zorgt voor een sterke en onderscheidende eigenheid met diverse erfgoedwaarden. Volgende erfgoedwaarden zijn bepalend voor het historisch geheel:

3.2 BESCHRIJVING VAN DE VERSCHILLENDE (ERFGOED)ELEMENTEN

De erfgoedelementen zijn de samenstellende componenten met cultuurhistorische waarde van het beschermde stads- of dorpsgezicht en moeten als dusdanig visueel herkenbaar zijn. Ze vormen samen het beeld van het stads- of dorpsgezicht en bestaan onder meer uit gebouwen, beplantingen, omheiningen, bestrating, vijver,...

3.2.1 Het bouwkundig erfgoed

3.2.1.1 'Nieuw Kasteel'

Het nieuw kasteel huidige toestand

Het Nieuw Kasteel is het meest sprekende erfgoedelement van de hele site. De belangrijkste zichtassen en omliggende elementen zijn afgestemd op dit gebouw. Het vormt de basis van het totale kasteelpark.

Het nieuw kasteel (±1970)

Het Kasteel van Jeanne de Merode of het “Nieuw Kasteel” werd gebouwd in 1909 -1911 door architect Langerock en omvat een tweeledig hoofdgebouw. Naast een rechthoekige donjon met uitgebouwde kapel, bekroond met vier hoektorens, verheft zich een langsbouw met dwarse nok en achteraan vierkante traptoren. Voor wat de stijl betreft opteerde Langerock voor de laat-gotiek, op klassiek model, vooral wat de ruimte-indeling betreft. Samen met de bijgebouwen, het portiers –en hovenierswoning, beide van dezelfde architect, staat het Nieuw Kasteel in een ruim aangelegd park. Boven de 7 ramen van de benedenverdieping van het kasteel heeft de steenkapper, in basreliëf, levensbomen uitgehouwen. (eik, hultst, paardenkastanje, esdoorn).

In de representatieve ruimten gebruikte Langerock een laat-neogotische vormtaal. De hal heeft twee dubbele ingangsdeuren: de rechtse deur was voor rijke en/of adellijke bezoekers, de linkse deur was voor het gewone volk.

De leuze “Plus d’honneur que d’honneurs” is op alle mogelijke manieren in de decoratie verweven. Langerocks vertrouwde met de laatgotische bouwkunst, via restauraties en zijn persoonlijke interesse, laat zich in concept en decoratie wel enigszins aanvoelen. De nabijgelegen Norbertijnerabdij van Tongerlo met bouwrestanten van architect Rombout Keldermans van circa 1547, inspireerde Langerock tot de creatie van een eigentijdse vormaanpassing. De traptoren aan de achterzijde van de langsbouw wijst op die invloed.

Het gebruik van baksteen en natuursteen in speklagenverband en het aanwenden van muurbogen in pilastergeleding verwijzen onmiskenbaar naar laatgotische en traditionele constructiemethoden. Anderzijds schrok Langerock er niet voor terug het formele te verlaten voor functioneel doordachte elementen.

Het kasteel en bijhorende architecturale kenmerken zijn nagenoeg volledig bewaard gebleven. Volgende kenmerken zijn van waarde voor de bescherming als dorpszicht

- De gevel wordt geleed door lisenen die op gelijkvloers en eerste verdieping door een korfboog met elkaar verbonden zijn. De ramen van de eerste en tweede verdieping zijn van kruismonelen voorzien. De kroonlijst wordt bekroond door een borstwering met gothisch maaswerk. De volledige architectuur is opgevat in baksteen verlevendigd door witstenen banden, kapitelen en imposten.
- De ingangspartij wordt benadrukt door een monumentale trap. Heel deze partij is

uitgewerkt als risaliet, geflankeerd door twee zeshoekige torens met een peerspits. Het uiterst rechts gedeelte dat eveneens als risaliet is uitgewerkt met een rijk versierde trapgevel, vormt pendant van de inkompartij.

- Het grondplan is L-vormig. De overige gevels zijn eveneens voorzien van witstenen banden doch de versiering met lisenen en bogen is hier achterwege gelaten. De noordvleugel wordt beëindigd door een torenvormige uitbouw.
- Inwendig bevat het gebouw geen merkwaardige elementen.

Het nieuw kasteel kreeg in 1973 een nieuwe functie als gemeentehuis. De nieuwe functie zorgde voor een grotere dynamiek in en rond het Nieuw kasteel.

3.2.1.2 Portierswoning

Portierswoning (± 1970)

De portierswoning getuigt van dezelfde neo-inspiratie als het kasteel. De volledige architectuur is opgevat in baksteen, verlevendigd door witstenen speklagen. Het grondplan bestaat uit een T-vormig ontwerp met op de kopsen zijden telkens een trapgevel. De voordeur is overkapt met een afdakje. Het losstaande bijgebouw is opgetrokken met dezelfde architectuurkenmerken en wordt verbonden door een niet-kwalitatief afdak.

De portierswoning wordt bewoond en gebruikt als private woning. Deze functie wijkt niet erg af van de vroegere functie van het gebouw.

3.2.1.3 Hovenierswoning

Hovenierswoning (± 1970)

De Hovenierswoning is samen met het Nieuw Kasteel en de portierswoning opgetrokken. De hovenierswoning getuigt van dezelfde neo-inspiratie als het kasteel. De volledige architectuur is opgevat in baksteen. Het was meer dan alleen een woning voor de hovenier. Het gebouw kende een driedubbele functie: het rechtergedeelte, met een normale voordeur, was de eigenlijke hovenierswoning. Meer naar links was er een dubbele deur. Links ervan had je de waszaal, rechts de strijkkamer. Boven was er de droogzolder en centraal in de gang stond een handbediende materiaallift naar de zolder. Deze lift stond vooral in dienst voor het ophalen van natte was.

Het koppel Schauwaerts-Leys heeft in de periode dat het Nieuw Kasteel werd gebruikt als rusthuis in de Hovenierswoning gewoond. Zij onderhielden het park en de was van het rusthuis. Na de verkoop van het historisch erfgoed aan de gemeente Westerlo, kreeg het koppel het vruchtgebruik van de Hovenierswoning.

De Hovenierswoning bestaat uit een cluster van gebouwen met een eigen identiteit: de woning van de hovenier, de wasserij en de serre en berghokken. De meeste activiteiten vinden plaats in de Wasserij.

3.2.1.4 Pomphuis

Pomphuis 2016

Het pomphuis was een technisch gebouwtje met dezelfde architectonische kenmerken als de hovenierswoning. De artesische put met inbegrip van de elektrische pomp, stond tot de jaren zeventig in functie van de drie aanwezige gebouwen. Daarna raakte deze in onbruik.

Het gebouw doet dienst als berging voor het onderhoud van het omliggende park. Door het uit gebruik nemen van de (artesische) put dreigt het gebouwtje en het in stand houden ervan, naar de achtergrond te verdwijnen.

Het uit gebruik nemen van de artesische put heeft ook tot gevolg dat de vijver geen voeding meer krijgt. Bij de renovatie van de vijver is een folie aangebracht om het water in de vijver te behouden.

3.2.1.5 Schapenstal

Schapenstal - Cafetaria 2016

De vroegere houten hokken werden afgebroken en vervangen door een L-vormig stenen gebouwtje. Vanaf de jaren zeventig werd het gebouwtje omgevormd tot cafetaria voor de senioren. Het gebouw werd in functie van de cafetaria tot tweemaal toe uitgebreid.

De volledige architectuur is opgevat in baksteen en later overschilderd in het wit. De raamopeningen zijn slechts gedeeltelijk bewaard en voorzien van traliewerk. Dit traliewerk is later toegevoegd. Door een uitbreiding van het gebouwtje zijn ook extra openingen in de muur gemaakt.

Madame Jeanne naast schapenstal

3.2.1.5.1 Morfologische aantasting van de architectuur

De functie en morfologie van het gebouwtje kende een grondige wijziging sinds de aankoop van het Nieuw Kasteel door de gemeente Westerlo. De wijzigingen en uitbouw van dit gebouwtje en de functiewijziging zorgen voor een degradatie van de historische waardevolle kenmerken. Het gebouw is in zijn oorspronkelijke vorm niet meer herkenbaar, mede dankzij de aangebrachte gevelverf. Daarnaast is de korrelgrootte t.o.v. de omliggende gebouwen gewijzigd, wat het karakter van de omgeving negatief beïnvloed.

Een duidelijke re-integratie van het gebouw en bijhorende functie dient te worden onderzocht.

3.2.1.6 Stookhuisje

Het stookhuisje maakte vroeger deel uit van de hovenierswoning en diende om de serres en broeikassen te verwarmen. De broeikassen zijn afgebroken maar het stookhuisje staat er nog steeds, zelfs met de originele installatie erin.

Stookhuisje voorzijde 2016

Stookhuisje achterzijde 2016

3.2.2 Het landschappelijk erfgoed

Het landschappelijk erfgoed omvat de waardevolle erfgoedelementen van het Kasteelpark 'Nieuw Kasteel'. Het park vormt een onderdeel van de ankerplaats en staat in verbinding met de vele erfgoedelementen van Westerlo (dreven, Dorpskern, Kasteelparken, sterbos,...). Binnen het kasteelpark onderscheiden we volgende waardevolle elementen:

3.2.2.1 De bowling green

Toegangsweg in kasseien 2016

Zichtas Nieuw Kasteel 2016

Zichtas Nieuw Kasteel 2015

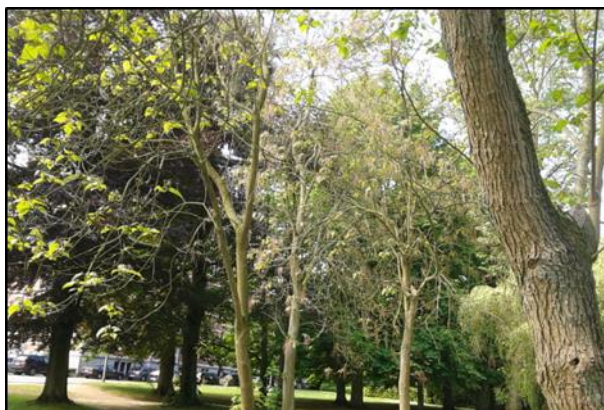
Fontein aan de voet van het Nieuw Kasteel

De tuin voor het kasteel heeft een geheel eigen karakter. Het is een strakke ruimte die zich sterk focust op het zicht naar het kasteel. Verder is er nog de typische rondgang voor het verkeer, aan weerszijden van de tuin, door middel van een kasseiweg. Voor voetgangers is er een dubbel symmetrisch dolomietpad, geflankeerd door kegelvormige topiaria, voorzien tot aan de ingang. Kort bij het kasteel staat er dan een fontein op het voorplein. Deze fontein is geschonken in 1995 door het bedrijf Kaneka-Belgium ter ere van het 1000-jarig bestaan van Westerlo. De vijver is voorzien van een fontein en een kunstwerk dat drie dansende meisjes uitbeeldt van kunstenaar Rik Poot.

De ruimte is omkaderd door waardevolle hoogstambomen die het groene parkkarakter in de stedelijke context versterkt.

3.2.2.2 Waardevolle bomen van het park

In het omliggende park rondom het “Nieuw Kasteel” vinden we verschillende soorten groen terug. Er zijn zowel bomenlanen als meer dichte structuren met markante boomsoorten. Vooral rond de vijver vinden we deze dichtere structuren terug bestaande uit bomengroepen en heestermassieven. Meer in de buurt van het kasteel zijn er dan de bomenlanen.

Parkbomen

Parkheesters

Kastanjedreef

Mariabeeld

De zone van het kasteelpark is geëvolueerd van een open agrarisch gebied naar een dense parkstructuur. De inrichting van de buitenruimte gebeurde in relatie tot de aanwezige functies door de aanplant van laanbomen die structurerend werken binnen het gebied. Aan de rand werden ook een aantal bomen geplant om het geheel in te kleden met groen, ondersteunend aan de dreven.

Binnen het kasteelpark werd steeds meer bijgeplant en ingegroend. Vooral de laatste decennia vergroende het park door een natuurlijke verjonging van opschot en heesters.

De meest waardevolle bomen zijn terug te vinden in volgende zones:

- De zone tussen de Merodedreef en het kasteel (*Fagus sylvatica* bomen)
- De randen van het park
- De aanwezige dreven

De bomen werden allen visueel onderzocht naar gebreken en hun vitaliteit, door een erkend boomchirurg. (Zie verslag in bijlage). Uit zijn verslag komen volgende opmerkingen naar voor:

- Heel wat bomen zijn aangetast door de belasting van modern verkeer in het park.
- Heel wat uitgevoerde wegeniswerken in het park hebben geleid tot wortelschade met instabiliteit en afsterven tot gevolg.
- Aantasting van de beeldbepalende bomen door de concurrentie van minder waardevolle bomen.
- De aanwezige laanbomen van *Aesculus hippocastanum* zijn zwaar aangetast door de mineermotlarve en bacteriële aandoeningen met het uitvallen van de bomen op lange termijn tot gevolg.
- Door het historisch gegroeide selectieve onderhoud van de opgeschoten onderbegroeiing en de houtige gewassen die als zaailing kunnen beschouwd worden, hebben we vandaag te maken met een urgente keuze in behoud en/of herwaardering naar de omstaande oorspronkelijke bomen.

3.2.2.3 De Vijver

Het pomphuis werd geïnstalleerd om het gehele domein te voorzien van water. Doordat er overvloedig veel water werd opgepompt besloot men het water af te voeren naar de omheiningsgracht. In 1927 werd er dan een vijver gegraven die enkel kon bestaan door het overvloedige water van het pomphuis. Na afschaffing van de artesische put werd de vijver van een folie voorzien om het waterniveau op peil te houden.

De vijver zorgde voor een constante waterhuishouding van de bodem. De omvorming van de vijver naar een folievijver zorgde voor een geïsoleerd element met een beperkte waterkwaliteit.

Aanwezige grachten

Vijver kasteelpark

Parkvijver met treurwilg

3.2.2.4 De Muur

Doordat het aanpalende stuk grond niet te koop was liet de voormalige eigenares een muur bouwen. Tot op vandaag staat deze muur er grotendeels nog en vormt een fysieke barrière met de achterliggende verkaveling en stuk landbouwgrond. De muur werd gebruikt om leifruit tegenaan te

Historische muur

Relict historische muur 2016

Relicht Historische muur

Relict poorthouders in historische muur

Leiden. De muur zorgt eveneens voor een duidelijk microklimaat achter de hovenierswoning. Het gedeelte van de muur, ter hoogte van het stookhuis, is grotendeels verdwenen.

3.2.2.5 De nutstuin en serre

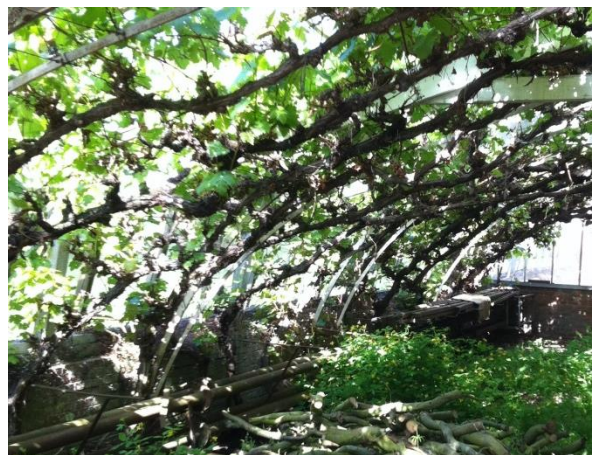
De nutstuin was een complex van samenhangende elementen in functie van het kweken van groenten. De kassen, gelegen tegen de ommuring aan de Hollandse dreef, bestonden uit gemetste kassen met bovenop een raamwerk. Hierin werden de groenten in het vroege voorjaar opgekweekt. De kassen werden met een buizenstelsel verwarmd door het centraal gelegen stookhuisje.

Een tweede verwarmde locatie was de serre uit smeedwerk, achter de hovenierswoning gelegen. In de serre zijn nog een aantal waardevolle druivenrassen aanwezig.

Achter de vroege moestuin lagen de vroegere kleinschalige akkers, later omgevormd tot hoogstam boomgaard. Enkele relictten zijn nog zichtbaar aanwezig.

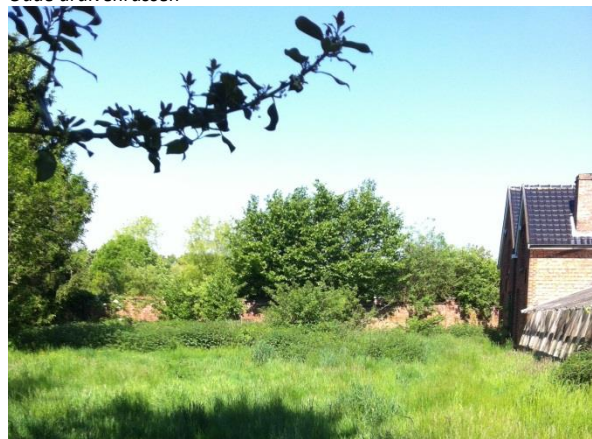
Historische serre

Oude druivenrassen

Relicten van de oude padenstructuur

Oude moestuin

3.2.2.6 Padenstructuur en toegangspoorten

Rondom het kasteel zijn drie toegangspoorten. De hoofdingang naar het kasteel ter hoogte van de Boerenkrijglaan, een zijingang langs de hovenierswoning (enkel de dragers zijn nog aanwezig) en een derde poort als ingang naar het kasteelpark in de Beeltjensdreef.

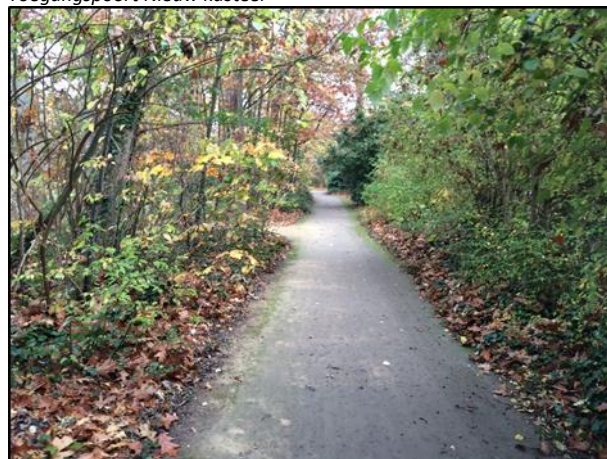
Poorthouders als relict poort hovenierswoning

Toegangspoort Nieuw kasteel

Toegangspoort Nieuw kasteel zijkant

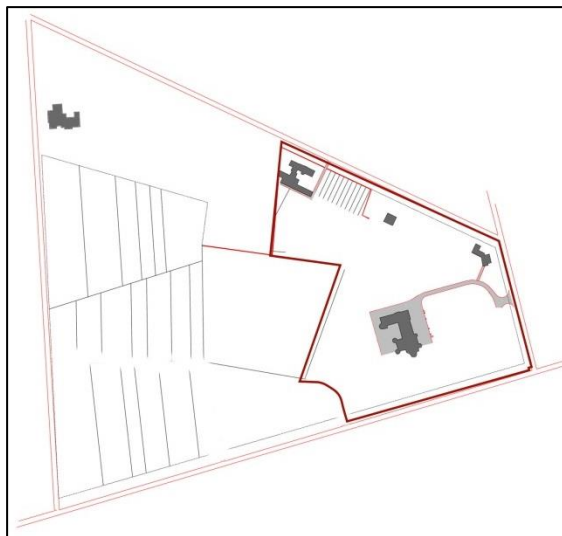

Paden in dolomiet

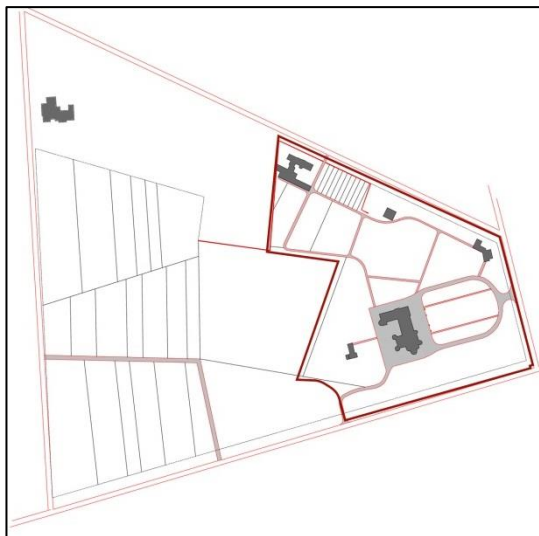
De wegen kennen een hiërarchie waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen wegen voor gemotoriseerd vervoer en voetwegen. Ze vormen de verbinding tussen de verschillende entiteiten binnen het kasteelpark. Bij de wegen voor gemotoriseerd verkeer worden ook verhardingen meegerekend waarop wordt geparkeerd.

De bestaande wegen voor gemotoriseerd verkeer kennen weinig evolutie op vlak van tracéwijzigingen. De verharding werd rond 1973 gewijzigd van zand naar in rijen te leggen keien.

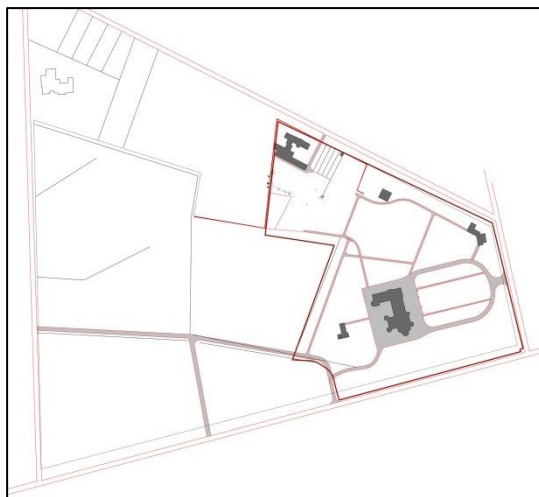
De wegen voor voetgangers kennen wel een evolutie in het gebied:

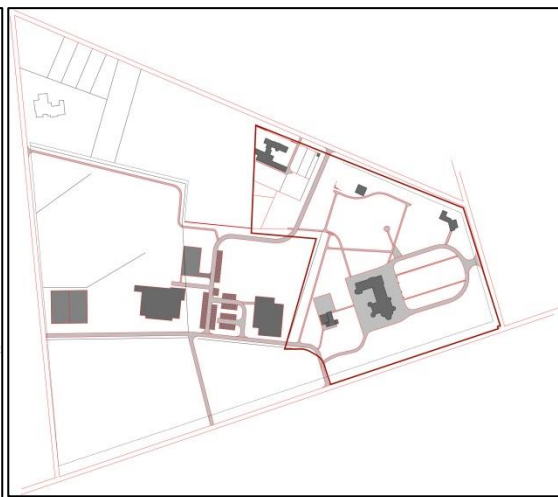
1911

1950

1980

2014

De paden staan in verbinding met de verschillende gebouwen/entiteiten. Rond 1980 zien we een vervaging van de paden rond de hovenierswoning en de portierswoning. Dit vervagen heeft te maken met een verandering en individualisering van de aanwezige functies.

Vanaf 1991 zien we een drastische ingreep in het beschermd landschap door de aanleg van een ontsluitingsweg door het gebied van de hovenierswoning.

De wegen vervullen een verbindende en structurerende functie binnen het kasteelpark. De verloren historische tracés dienen maximaal te worden hersteld. De nieuwe ontsluiting voor de achterliggende sportzone dient maximaal te worden geïntegreerd in het beschermde landschap om de indeling van de hovenierstuin en de impact op de beleving te beperken.

De wegen bestonden vroeger uit zandwegen eventueel plaatselijk verhard met steenslag. In de tweede helft van vorige eeuw werden de wegen van dolomiet voorzien en de gemotoriseerde wegen van kasseien (in rijen te leggen keien). Deze materialen hebben ook nadelen: Dolomiet vraagt een zeker onderhoud om onkruid en vergroening tegen te gaan. Kasseien verdragen geen (zwaar) verkeer in vorstgevoelige perioden.

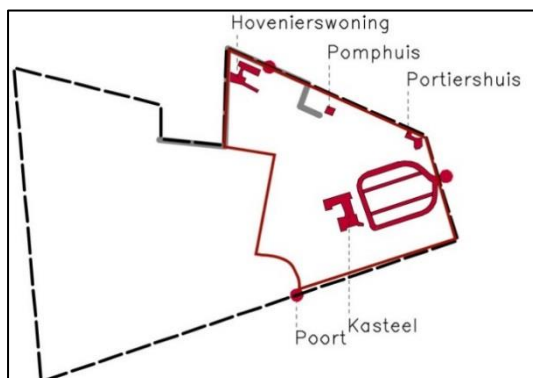
De wegenis rond het kasteel kent een klassieke opbouw: een rondgang vanuit de poort aan de Boerenkrijgslaan die voor het kasteel passeert. Het kasteel staat op een verhard kader (sokkel) die de achtertoegang ontsluit. In de tweede helft van de vorige eeuw heeft men de kasseiverharding uitgebreid over de volledige circulatiezone rond het kasteel. Deze verharding rond het kasteel wordt gebruikt als parkeergebied. Door een groeiende parkeerbehoefte wordt ook buiten de circulatieruimte rond het kasteel geparkeerd, alsook langs de rondgang voor het kasteel. Deze laatste zone is naast de kasseiverharding van dolomiet voorzien. Het resultaat is een minder duidelijk afgebakende verharding met als resultaat een mindere beeldwaarde en een mindere vitaliteit van aanpalende bomen met stabiliteits –en veiligheidsproblemen tot gevolg.

4. BESCHRIJVING VAN DE ERFGOEDWAARDEN VAN HET ONROEREND ERFGOED

Erfgoedwaarden hebben betrekking op de historische structuur. Zij vormen de structurele componenten van het stads- en dorpsgezicht die de eigenheid ervan bepalen en die de waarden vormen die aan de basis liggen van het beschermingsbesluit. Wat de erfgoedwaarden van het “Nieuw Kasteel” betreft, kunnen twee grote entiteiten onderscheiden worden: De gebouwen en het omliggende park.

4.1 DE ERFGOEDWAARDEN VAN DE GEBOUWEN

4.1.1 Eenheid bestaande uit complementaire elementen/functie

De ensemblewaarde van de architecturale en landschappelijke gehelen vormt een belangrijk erfgoedwaarde. In de vroegere situatie vervulde elk gebouw zijn eigen belangrijke en supplementaire functie t.o.v. het Nieuw Kasteel. Het kasteelpark is ontworpen vanuit deze natuurlijke interactie: De gebouwen staan opgesteld in een driehoekig patroon, waarbij de Hovenierswoning en de portierswoning telkens in een hoek van het domein zijn ingeplant terwijl het hoofdgebouw, centraal ten zuiden is ingeplant. Deze interactie verloopt niet enkel tussen

de drie hoofdgebouwen, maar ook tussen enerzijds de aanwezige bijgebouwen en andere bouwkundige elementen en anderzijds de hoofdgebouwen. Samen vormen deze elementen één grote complementaire entiteit met een sterke onderlinge samenhang.

4.1.2 Bouwkundig erfgoed als markante bakens

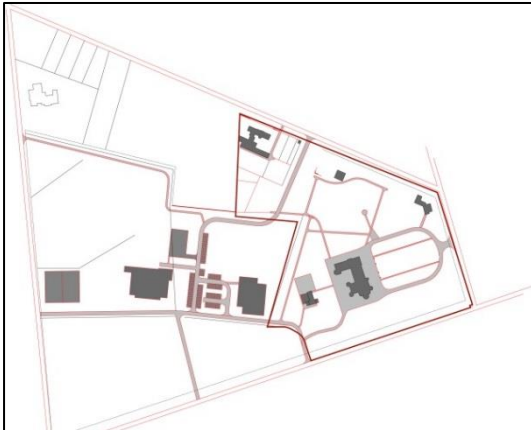
Het bouwkundig erfgoed bestaat uit een verzameling van gebouwen uit eenzelfde periode. De gebouwen zijn opgetrokken in neogotische stijl. Het meest kenmerkende gebouw is het “Nieuw Kasteel” bestaande uit drie bouwlagen. Het gebouw staat centraal ingeplant in het park. De andere twee markante gebouwen zijn de Hovenierswoning en de portierswoning. De hovenierswoning is een verzameling van samenhangende gebouwen: was- en strijkatelier, woning, bergruimten en serre. De portierswoning is strategisch ingeplant op de hoek van de Boerenkrijgslaan en de Hollandse dreef. De drie gebouwen vormen telkens een zichtelement vanuit de omgeving en kunnen beschouwd worden als een markant baken van het kasteelpark.

Binnen het beschermd dorpszicht zijn nog een aantal kleinere bijgebouwen aanwezig, verspreid over het parkgebied: Pomphuis, stookhuisje en schapenstal. Deze gebouwen vormen meer een context ondersteunende relatie aan de hoofdgebouwen en de parkfuncties.

4.2 DE ERFGOEDWAARDEN VAN HET KASTEELPARK

Binnen het kasteelpark onderscheiden zich twee grote deelgebieden met een eigen specifieke context en erfgoedwaarde: Het Kasteelpark en de hovenierstuin.

4.2.1 Het kasteelpark met waardevolle groenelementen

Het kasteelpark vormt een groene en gave buitenruimte met elementen van een typische lusttuin. De opbouw bestaat uit een duidelijke bowling green voor het Kasteel waarop diverse paden toekomen. De ruimten tussen de paden zijn aangevuld met willekeurig ingeplante hoogstambomen met een zekere botanische diversiteit. Sommige hoofdpaden zijn vergezeld van laanbomen en versterken de interne structuur.

Het park is verder aangevuld met waardevolle (bouwkundige, culturele, artistieke) elementen: mariabeeld, ommuring, vijver,...

Het park vormt een eenheid van groen en paden als groene kader van het dorpszicht en versterkt de erfgoedwaarde als eenheid binnen een sterk verstedelijkte ruimte: het centrum van Westerlo.

4.2.2 De hovenierstuin als didactische groenzone

- De hovenierstuin bestaat uit een typische kruisopbouw van paden en tussenliggende groenvakken waarbinnen 1 vak het gebouw staat. Het vak het dichtst bij de woning was de vroegere "Hof" met de kassen en het stookhuisje. De achterliggende percelen werden gebruikt als akker en boomgaard. De serre vormt een esthetisch en historisch functioneel element. Daarnaast is de ommuring een cruciaal element als esthetisch, historisch, ruimtelijk structurerend element. De ommuring vormde een duidelijke afscherming en afbakening van de nutstuin en zorgde voor een belangrijk microklimaat om de productie te bevorderen. Het is deze productie en de bijhorende ambachten die de erfgoedwaarde van deze deelzone mee bepalen.

Ook de interactie tussen de gebouwen van de hovenierswoning (serre, bergingen, stookhuisje,...), de bouwkundige elementen (poort, ommuring,...) en de omliggende gronden in relatie tot deze functie vormt een onderdeel van deze erfgoedwaarde binnen het beschermd dorpszicht.

5. ONDERBOUWDE VISIE OP HET TOEKOMSTIG BEHEER VAN HET ONROEREND ERFGOED

Beheerdoelstellingen

Zowel de historische analyse als de analyse van knelpunten en aandachtspunten geven input voor het ontwikkelen van een visie op de beheersdoelstellingen voor de omgeving van het “Nieuw Kasteel”. Het beheren van deze plek houdt immers niet enkel de conservatie van de site in, maar ook de revitalisatie als hoogwaardige attractieve stedelijke (toeristische) functie met respect voor het aanwezige erfgoed. Het is een evenwichtsoefening tussen bewaren en vernieuwen. Er dient echter rekening mee gehouden te worden dat vernieuwen binnen het beschermd dorpszicht geen doel op zich is, evenwaardig aan conserveren. Het is enkel van toepassing in een verstoorde context of indien herstel geen optie is. Hierdoor zullen niet alle doelstellingen gekoppeld kunnen worden aan maatregelen en werkzaamheden die in aanmerking komen voor de onderhoudspremie (nevendoeelstellingen). Andersom zijn ook niet alle werkzaamheden in het Besluit van de Vlaamse Regering van toepassing binnen het park.

Mariabeeld met het Nieuw Kasteel op de achtergrond

5.1 HOOFDDOELSTELLINGEN

5.1.1 Bouwkundig erfgoed (algemeen)

De gebouwen op het “Nieuwe Kasteel” hebben allemaal een belangrijke historische waarde. De oorspronkelijke functies zijn niet meer allemaal aanwezig op het domein. Zo heeft bijvoorbeeld het kasteel de functie van gemeentehuis gekregen, is de portierswoning een doorsnee privé-woning geworden, en doet de schapenstal vandaag de dag dienst als cafetaria.

- **Authenticiteit bewaren**

Het authentieke karakter van deze gevels bepaalt in belangrijke mate de kwaliteit van dit architectuurpatrimonium en verdient absoluut gekoesterd te worden. Het maximale behoud van originele materialen, constructies en afwerkingswijzen waarbij kleine gebreken, onregelmatigheden en ouderdomspatina aanvaard kunnen worden is een belangrijke beheersdoelstelling. Het beheersplan wil beheerders en gebruikers dan ook in de eerste plaats ondersteunen in de instandhouding en het onderhoud van dit erfgoed.

Het beheersplan durft dan ook de hoge authenticiteitswaarde van dit patrimonium afwegen ten opzichte van hedendaagse ambities en – tendensen. Aanpassingen in functie van comfort, veiligheid en energie-efficiëntie moeten zo goed mogelijk worden afgestemd op de mogelijkheden van deze historische panden.

- **In standhouden en beheren**

Het beheersplan moet beheerders en gebruikers stimuleren dit patrimonium op regelmatige basis, met eerder bescheiden werkzaamheden te onderhouden zodat het authentieke karakter zo veel mogelijk bewaard blijft. Het beheersplan beoogt dus geen ingrijpende renovatiewerken, en is ook niet bedoeld voor werken in functie van gebruik, exploitatie, comfortverbetering (bv. Isoleren) of esthetisering.

Het beheersplan verleent prioriteit aan gewone onderhoudswerken waarbij zoveel mogelijk oorspronkelijk materiaal wordt behouden. Als beheren geen oplossing meer biedt, zal moeten hersteld worden. Herstellen of restaureren gaat dan weer voor op vernieuwen of vervangen, wat echt uitzonderlijk soelaas zou moeten brengen.

Voorkomen is beter dan genezen. Beheerders van waardevol bouwkundig patrimonium kunnen dan ook beroep doen op de diensten van de Monumentenwacht. Een technische inspectie verleent de eigenaar-beheerder inzicht in de bouwkundige bewaringstoestand van zijn pand. Het rapport geeft aan welke onderhoudswerken al dan niet prioritair zijn voor een goede instandhouding.

Het verdient aanbeveling om bij het plannen van werken een (meerjarig) onderhoudsplan met kostenraming te laten opmaken, bijvoorbeeld door monumentenwacht. De belangrijkste reden is dat onderhoudskosten met zich mee brengt. (Meerjarig) onderhoudsplanung wordt gezien als voorwaarde om te komen tot beheersing van deze onderhoudskosten, omdat de planning inzicht geeft in de kosten op korte en eventueel lange termijn. Hierdoor kan men het te voeren onderhoudsbeleid op de toekomstige onderhoudskosten afstemmen.

Het verwijderen van storende elementen, het vervangen van gevel- of dakelementen in gepaste materialen en vormen zijn dan weer uitgelezen beheerswerken. Kwalitatieve, duurzame materialen en bovenal vakkundige uitvoering, geheel in de traditie van de oorspronkelijke bouwperiode zijn

hierin essentieel.

- **Vakkundige uitvoering**

Het beheersplan biedt de opportuniteit aan te sturen op een oordeelkundige behandeling. Historische constructies en materialen nopen tot een vakkundige en vooral voorzichtige aanpak. Agressieve, harde en niet omkeerbare interventies dienen zo veel mogelijk vermeden. Indien een behandeling die gewoon onderhoud overstijgt nodig is, wordt dit in de premie-aanvraag gemotiveerd aan de hand van een technisch verslag dat best wordt opgesteld door een deskundige. Kennis van historische materialen, constructiewijzen en afwerkingen, naast kennis van de beschikbare technieken, producten en behandelingswijzen, zijn onontbeerlijk. Er dient steeds gezocht naar een remediëring die beantwoordt aan de specificiteit van zowel het erfgoed als de schade.

In geval vervangen onvermijdelijk is en het te vervangen onderdeel een bijzondere detaillering heeft (bv. lijstwerk, schrijnwerk, ornament,...) wordt de bestaande toestand gedetailleerd opgetekend op grote schaal. Voor nieuwe elementen worden vanzelfsprekend detailtekeningen voorgelegd. Ingrepen, behandelingen, herstelmaatregelen worden omstandig omschreven. Productinformatie, behandelingswijze, worden in de premie- aanvraag gedetailleerd omschreven. Uit de aanvraag moet de deskundigheid van de uitvoerder blijken. Bijzondere geveldelen zoals mozaïeken, beeldhouwwerken, hoogreliëfs, tegeltableaus, graffiti's, glas-in-lood, smeedwerk, .. vereisen een specialistische aanpak en gekwalificeerde uitvoerders.

5.1.2 Specifieke doelstellingen per gebouwtype

Binnen de beheerdoelstellingen wordt afgewogen of de betreffende functies in synergie gaan met de erfgoedwaarden en het behoud van de erfgoedelementen. Eventueel kunnen kleine aanpassingen de integratie van deze nieuwe functies verbeteren of zelfs voor een herstel van erfgoedelementen en waarden betekenen. We onderscheiden volgende gebouwen met hun beheerdoelstellingen:

5.1.2.1 Nieuw Kasteel als (administratief) hart van Westerlo

Het Nieuw kasteel staat in functie van de gemeente Westerlo. De aanwezige functies kaderen in het bestuur van de gemeente.

- gebouw is gedeeltelijk vrij toegankelijk voor bezoekers tijdens de openingsuren en zorgt voor een grote druk op de erfgoedelementen (slijtage, beschadigingen,...). Gepaste maatregelen worden genomen om de erfgoedelementen maximaal te beschermen. Het beantwoorden aan het nodige comfort en eisen voor de huidige en toekomstige dienstverlening vraagt ingrepen die grondig worden afgetoetst aan het behoud van de erfgoedwaarden en elementen. Nieuwe constructies aan de gevel blijven tot een minimum beperkt. Eventuele bijgebouwen zijn ondergeschikt en duidelijk te onderscheiden van het hoofdgebouw en het aanwezige erfgoed.
- De ceremoniële functie van het gebouw bij bepaalde evenementen (trouw, gemeentelijke feesten,...) vormen een incentive voor het behoud van de bestaande erfgoedelementen. Deze zorgen voor een bijzondere beeldwaarde in functie van deze ceremonies.

Uit de analyse komen duidelijk een aantal knelpunten naar voor op vlak van de draagkracht van het kasteel en de toegankelijkheid. Om deze knelpunten om te buigen naar potenties worden enkele voorstellen uitgewerkt:

- De ceremoniële functie kent een minimale belasting van het bouwkundig erfgoed met een duidelijke bestemming en functietoekenning. Op deze activiteiten kan maximaal worden ingezet zonder aanpassingen van de aanwezige elementen.
- De inpassing van de gemeentelijke administratie kan maximaal worden behouden, maar kent weinig uitbreidingsmogelijkheden binnen het bestaande gebouw. De administratie kent een continue gebruik van het gebouw met weinig piekmomenten.
- De baliefuncties zorgen voor een grote piekbelasting van het erfgoed door het grote aantal bezoekers op bepaalde momenten van de dag/week. De balies kunnen onder de huidige vorm worden behouden. De ruimtelijke indeling van het gebouw leent zich echter niet om deze balie/loketfuncties verder uit te bouwen. Daarnaast is de leesbaarheid van het gebouw moeilijk voor bezoekers: hoofdtoegang met ontvangstbalie vooraan met trappenpartij en neventoegang achteraan gekoppeld aan het parkeren.

Het gebouw leent zich uitermate goed als gemeentelijk administratief centrum met behoud van de erfgoedelementen. Omwille van de beperkte draagkracht en de specifieke morfologie van het gebouw is de uitbouw van moderne administratieve loketfuncties niet gewenst. (Vereisten rond toegankelijkheid, leesbaarheid gebouw, toekomstige behoeften,...).

5.1.2.2 Portierswoning: aanpassingen verwijderen en opnieuw conciërgefunctie toebedelen

De portierswoning functioneert als private woning op het kasteelpark. De eigenlijke conciërgefunctie is grotendeels weggevalen.

- De portierswoning kan als private woning functioneren mits het omliggende park zijn publiek karakter behoud. De relatie met het Nieuw Kasteel kan worden versterkt door een verder uitgebouwde conciërgefunctie eraan te koppelen. De gepersonaliseerde elementen dienen aan de buitengevel te worden verwijderd om de erfgoedelementen terug zichtbaar te maken en de beeldwaarde vanuit het kruispunt Hollandse dreef/Boerenkrijgslaan te verhogen. Het gebouw dient ook maximaal zichtbaar te worden gemaakt vanuit de Boerenkrijgslaan/ Hollandse dreef als baken van het kasteelpark.
- Het gebouw kent als private woning een bijzondere belevingswaarde: gesitueerd op het kasteeldomein in het centrum van Westerlo. Het private gebruik vraagt een bewustmaking van de bewoner(s) om te sturen naar een correct gebruik (geen rommel, opslag, personalisering, recreatieve voertuigen,... in of rond het gebouw of in het park).

Het comfort van het gebouw beantwoordt niet aan de huidige normen. Gepaste maatregelen zijn aan de orde, in samenspraak met erfgoed, om tot een aanvaardbaar comfort te komen.

5.1.2.3 Hovenierswoning: cultureel en educatief ambachtelijk centrum

De hovenierswoning wordt gebruikt door diverse culturele groepen waaronder een kunstenaarscollectief en een hoveniersinitiatief. Daarnaast wordt de bijhorende woning gebruikt als private woning.

Het drieledige karakter van de gebouwen (woning, strijkatelier en serre + berghokken) kan in de toekomst worden versterkt door een gerichte invulling en betrokkenheid tussen de diverse gebouwen en de aanwezige initiatieven. Een afstemming van enerzijds functies in relatie tot de identiteit van het gebouw en anderzijds tussen de functies onderling is noodzakelijk. Volgende voorstellen worden afgewogen binnen de huidige en toekomstige visie:

- De hovenierswoning zal als conciërgewoning, in functie van de hovenierssite, een gerichte relatie met de aanwezige functies en de identiteit van de plek aangaan.
- De serre, het stookhuis en de bijgebouwen blijven in functie van de grondgebonden activiteiten van de aanwezige tuin (vb: demo-volkstuin). Indien mogelijk wordt de serre en het stookhuisje met de vroegere kassen, volledig gerestaureerd. De bijgebouwen kunnen dienst doen als opslag van de benodigde materialen.
- De vroegere Wasserij/strijkatelier vormt een atelier voor het onderbrengen van diverse initiatieven i.v.m. ambachten en culturele activiteiten in synergie met de historische erfgoedelementen.
- De personalisatie van de gebouwen moet aan de buitenzijde worden vermeden. Noodzakelijke constructies worden in overleg met erfgoed onderzocht.

Het comfort van het gebouw beantwoordt niet aan de huidige normen. Gepaste maatregelen zijn aan de orde, in samenspraak met erfgoed, om tot een aanvaardbaar niveau te komen.

5.1.2.4 Pomphuis

Het pomphuis was oorspronkelijk voorzien van een artesische put die de gebouwen van het kasteelpark van zuiver water voorzag door een intern netwerk. Door externe factoren is deze put uitgeput en is het gebied aangesloten op het waterleidingnet. Het pomphuis wordt uitsluitend nog gebruikt voor de opslag van materialen in functie van het onderhoud van het park.

- Een herstel van de pompinstallatie zorgt voor een opwaardering en duidelijke functietoekenning van het pomphuis. Het opgepompte water kan worden gebruikt in functie van de demovolkstuin, zwembad, fontein gemeentehuis, de vijver,... Er is de noodzaak om zoveel mogelijk hemelwater plaatselijk te laten infiltreren om de waterhuishouding in evenwicht te houden.
- Indien een herstel van de waterput niet mogelijk is, zal een nieuwe functie worden gezocht. Het pomphuis vormt een technisch gebouw (aanwezige innovatieve technieken, opslag materialen,...) in functie van zijn directe omgeving.

5.1.2.5 Schapenstal

De schapenstal heeft reeds diverse functies ondergebracht (dierenstal, wasserij, cafeteria,...). De laatste functie zorgde voor een drastische morfologische wijziging van het gebouwtje en zijn omgeving. Het karakter en de erfgoedwaarde is momenteel zwaar aangetast.

- Een vrijwaring en herstel van de oorspronkelijke structuur en materialisering is essentieel om het karakter te herstellen. Alle extra toevoegingen worden best architectonisch opgewaardeerd en ondergeschikt aan de oorspronkelijke structuur.
- De huidige functie als cafeteria kan worden behouden mits een versterking van de historische structuur en erfgoedelementen in het eindbeeld. De cafeteriafunctie versterkt het recreatieve aspect en de beleving van het aanwezige erfgoed.
- De schapenstal kan worden gebruikt als polyvalente ruimte met mogelijkheden voor het onderbrengen van kleinschalige evenementen (familiefeesten, recepties, seniorenavonden,...) vergaderlokalen, ...
- Het gebouwtje mag geenszins degraderen tot berghok. Een dergelijke functieervulling zorgt voor een geïsoleerd element binnen een context waar interacties cruciaal zijn. Een eventueel geïntegreerde dierenstal is mogelijk met aandacht voor het behoud en herstel van de erfgoedelementen en indien het houden van dieren in interactie staat met het beheer van het park of het versterken van andere aanwezige functies: cafeteria, demovolkstuin,...

De inpassing van dergelijke functies is onontbeerlijk gekoppeld aan een herwaardering van de architectuur van het (historische) gebouwtje (verwijderen van de verflaag,...) met respect voor de oorspronkelijke elementen. Eventuele bijgebouwen of constructies zijn ondergeschikt aan het oorspronkelijk gebouwtje en worden in architecturaal hoogwaardige materialen uitgewerkt, doch vormen een contrast met de materialen van de oorspronkelijke structuur.

5.1.3 Kasteelpark als waardevol erfgoed

Het kasteelpark vormt een groenkader dat continu evolueert. Het inspelen en aansturen van deze evolutie is de sleutel tot het behoud en het versterken van de aanwezige erfgoedelementen en het gewenste beeld. De huidige functie van het kasteelpark is meer dan ooit het bundelen van de verschillende aanwezige functies.

De belangrijkste evolutie is het omschakelen van een privaat park naar een publiek toegankelijk park. De gevolgen zijn merkbaar in het totale beheer van het park.

5.1.3.1 Herstel en behoud historische padenstructuren

De wegen kennen een historische hiërarchie waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen wegen voor gemotoriseerd vervoer/koets en voetwegen. Ze vormen de verbinding tussen de verschillende entiteiten binnen het kasteelpark.

- Het behoud van de aanwezige paden is cruciaal om de samenhang van het park te behouden. Het behoud van de morfologie is onder de sterke verkeersdruk een aandachtspunt. De gemotoriseerde voertuigen worden binnen het kasteelpark toegelaten volgens het stand still principe¹.
- Bepaalde paden zijn niet meer (volledig) zichtbaar aanwezig. Het herstel van deze paden is prioritair om het park terug leesbaar te maken en de nog aanwezige elementen te kaderen. Bij het herstel van de paden verdient het herstel van de functie van het pad grote aandacht. Het herstel van de vroegere interacties tussen de aanwezige erfgoedelementen zorgt voor een incentive van de oudere paden.
- Nieuwe paden zijn enkel complementair aan de historische structuur of de aanwezige toegelaten functies in het kasteelpark. De materialen onderscheiden zich van de historische paden zonder het respect voor het historische karakter te verliezen. **Nieuwe paden mogen nooit een hypotheek leggen op (het herstel van) de bestaande padenstructuur of een gedeelte vervangen.**

¹ beginsel, dat is gericht op het voorkomen van een toename van het totaal aantal verkeersbewegingen of de parkeercapaciteit binnen een vooraf afgebakende zone.

De historische wandelpaden worden voorzien in een halfverharding met natuurlijk bindmiddel in een aardekleur zonder boordsteen of kantopsluiting. De interne historische wegen behouden hun kasseiverharding. De fundering van de kasseiverharding wordt volledig vernieuwd en aangepast aan de zware verkeersbelasting (betonfundering en voegmortel of latten in het legbed met split voegvulling). Nieuwe wandelpaden worden voorzien van een betonboordsteen en een halfverharding in natuurlijk bindmiddel. Nieuwe wegenis bestaat uit een betonverharding.

Halfverharding

kasseiverharding

Betonverharding

5.1.3.2 Groen als ruimtelijk kader van het kasteelpark

De kwaliteit van het aanwezige groen is sterk achteruitgegaan door een sterk geuniformiseerd beheer. Een grondige selectie a.h.v. een eerste waardebeoordeling van het aanwezige groen vormt de basis voor het behoud van een kwalitatief groenpark. Al het overbodige groen wordt verwijderd om het essentiële waardevolle groen te behouden. Het te behouden waardevolle groen zal grondige verzorgingsmaatregelen krijgen of worden vervangen. Aandacht gaat naar:

- Correct snoeien van hagen en topiaria (conisch snoeien, met onderaan breder)
- Weloverwogen plantkeuzes en plantafstanden (concurrentiestrijd tussen bomen en planten of circulatieassen vermijden)
- Vitaliteitsanalyses en onderhoudssnoei van structurerende (laan)bomen
- Stimuleren van het bodemleven door gerichte maatregelen
- Beheermaatregelen afgetoetst en aangepast aan resultaatgerichte analyse

Binnen het gebied bestaat geen waardebeoordeling van het aanwezige groen. Deze inventarisatie is noodzakelijk om de krijtlijnen van het park te bepalen. Vanuit deze waardebeoordeling kan het park worden uitgetekend tot zijn essentiële structuren, kunnen aangepaste maatregelen worden voorgesteld voor het te behouden groen en kan worden bekeken waar een verjonging/heraanplant noodzakelijk is om de beeldwaarde van het park te herstellen.

Bij de heraanplant van de plantvakken dient men rekening te houden met de vormtaal, toegepast door de voormalige tuinman 'Frans Verrezen' (cirkelvormige plantvakken met de passer uitgetekend).

Het kasteelpark zal volledig worden ontdaan van alle zaailingen en minder waardevolle bomen (rotting, asymmetrische kroon, sterfte,...) conform de inventarisatie. Op strategische plaatsen

worden bomen aangeplant of vervangen. Indien geen onderbegroeiing aanwezig is, wordt een (wintergroen) heestermassief aangeplant, zoals aangeduid op het beplantingsplan. De huidige en vroegere paden worden hersteld volgens eenzelfde profiel zonder de wortels van aanwezige bomen te beschadigen.

5.1.3.3 Zichtassen met een grote beeldwaarde

Binnen het kasteelpark worden diverse zichtassen bewaard, hersteld en gecreëerd. Daarbij worden op cruciale plaatsen landschappelijke ramen gecreëerd vanuit of naar het kasteel. De zichtassen herstellen de onderlinge relaties tussen de verschillende deelgebieden.

Een viertal zichtassen worden naar voor geschoven:

- **Een zichtas ter hoogte van de bowling green vooraan het kasteel.**

De zichtas is reeds aanwezig in het parklandschap. Het belangrijkste zicht is vanuit een landschappelijk raam in de Boerenkrijgslaan naar de voorzijde van het Kasteel. Door de hoge beeldwaarde is het behoud van deze zichtas prioritair.

- **Een zichtas tussen Nieuw Kasteel en hovenierswoning.**

De link tussen hovenierswoning en Nieuw Kasteel wordt naast de padenstructuur ook versterkt door een realisatie van de zichtas. Enkele landschappelijke ramen worden tussen Nieuw Kasteel en hovenierswoning gerealiseerd.

- **Een zichtas tussen Nieuw Kasteel en het sterbos.**

Vanuit de doelstellingen voor de ankerplaatsen wordt de realisatie van een zichtas tussen Nieuw Kasteel en sterbos voorgesteld. De zichtas vergroot de relatie tussen de twee entiteiten. Ter hoogte van het Kasteelpark zal een landschappelijk raam worden gecreëerd in de groenrand.

- **Een zichtas tussen Nieuw Kasteel en het aanliggende park.**

Het aanliggende park ligt buiten de grenzen van het beschermd dorpszicht maar kent eenzelfde morfologie als het Kasteelpark. De zone vormt een eenheid met het Kasteelpark. Een zichtas naar deze zone versterkt de eenheid van de twee parken.

5.1.3.4 Historische parkvijver

De parkvijver was een vroeger opvangbekken van de artesische put. Na het droogvallen van deze put ging de kwaliteit van het vijverwater sterk achteruit. De aanwezige vijverfolie zorgde voor een nagenoeg constant waterniveau in de vijver. Omwille van ecologische en beheersmatige redenen kan het behoud van de vijverfolie in vraag worden gesteld. Echter is het behoud van de vijver als waterpartij met een maximaal natuurlijk karakter, de vooropgestelde doelstelling.

Indien mogelijk zal de vijver terug permanent worden gevoed met water van het pomphuis of door een afkoppeling van de aanwezige gebouwen.

De dreef tussen de nieuwe parking en het kasteel dient te worden vervangen en hersteld door zuilvormige bomen.

5.1.3.5 Herstel oude dreven

De aanwezige dreven in het park bestaan grotendeels uit *Aesculus hippocastanum*. Deze soort staat onder druk door diverse aantastingen. Op lange termijn is het in standhouden van deze soort zeer onzeker (zie bijlage 1: verslag boomchirurg). De structuur van de dreven is een erfgoedelement dat maximaal wordt behouden. Aanbevolen is de soort te vervangen door een resistente soort als *Castanea sativa*.

De vroegere dreef aan de parkvijver is bijna volledig verdwenen. De aanplant van nieuwe zuilvormige exemplaren kunnen de dreef terug in ere herstellen.

5.1.3.6 Structurerend groen van de hovenierswoning

De percelen rond de hovenierswoning kenden de grootste degradatie. De historische relictten zijn nog maar vaag zichtbaar in het landschap. De haagstructuren langs de kruisvormige hoofdpaden en de perceelsranden, worden hersteld en versterken de ruimtelijke structuur. Nieuwe leibomen tegen de oude ommuring zorgen, samen met hoogstam fruitbomen achter de serre, voor het agrarische karakter van deze zone. Het herstel van de moestuin en de serre geeft een waarheidsgetrouw beeld en beleving van de vroegere hovenierstuin.

Om de link tussen hovenierstuin en kasteelpark te behouden wordt de ontsluitingsweg van de sportzone zo minimaal mogelijk ingericht. De uitwerking geeft het beeld dat het tracé letterlijk door de boomgaard loopt.

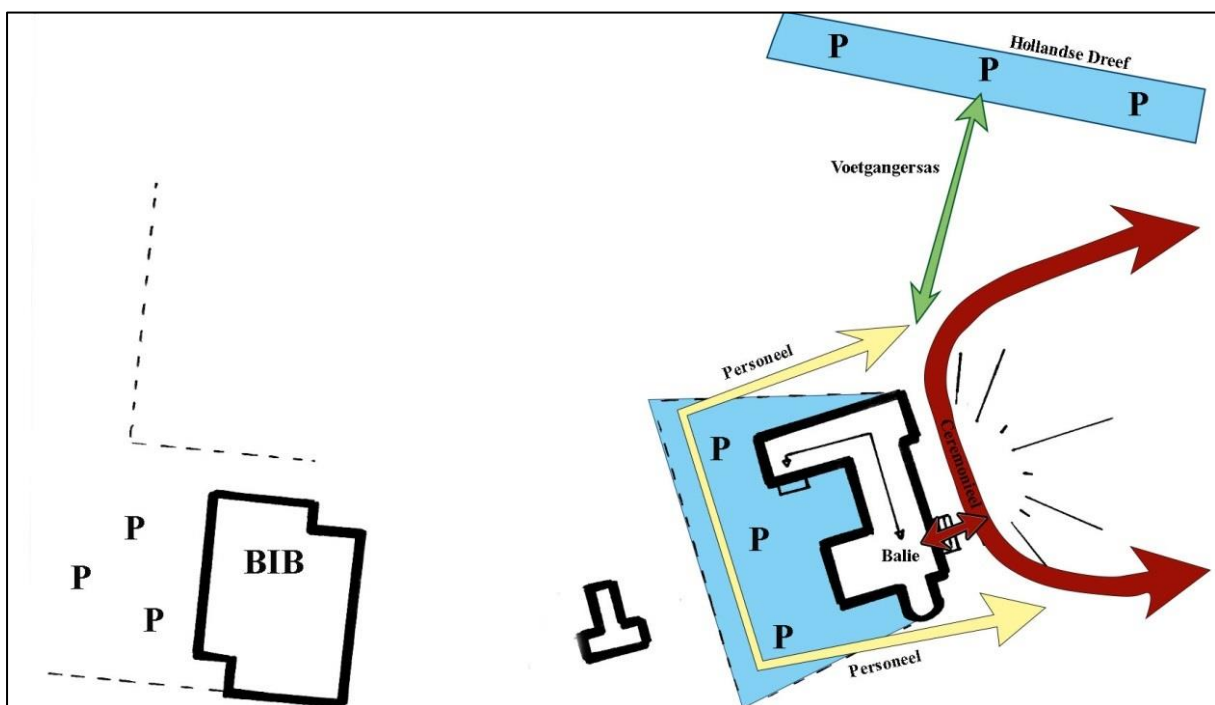
5.2 NEVENDOELSTELLINGEN

5.2.1 Ontsluiting en parkeren

Het Nieuw Kasteel functioneert als gemeentehuis van Westerlo. De functie zorgt voor heel wat dynamiek binnen het Kasteelpark. Om de dienstverlening te garanderen is de bereikbaarheid van het gebouw cruciaal. Om tegemoet te komen aan de grote parkeerbehoefte zijn een aantal concepten onderzocht:

- **Bijkomende parkeerzone aan de Hollandse dreef**

Binnen het eerste voorstel wordt een zone ingenomen om extra parkeercapaciteit te voorzien aan de rand van het beschermd dorpszicht. Het doel is het park te ontlasten van zware piekmomenten van vele bezoekers.

Concept 1: parkeerproblematiek

Voordeel

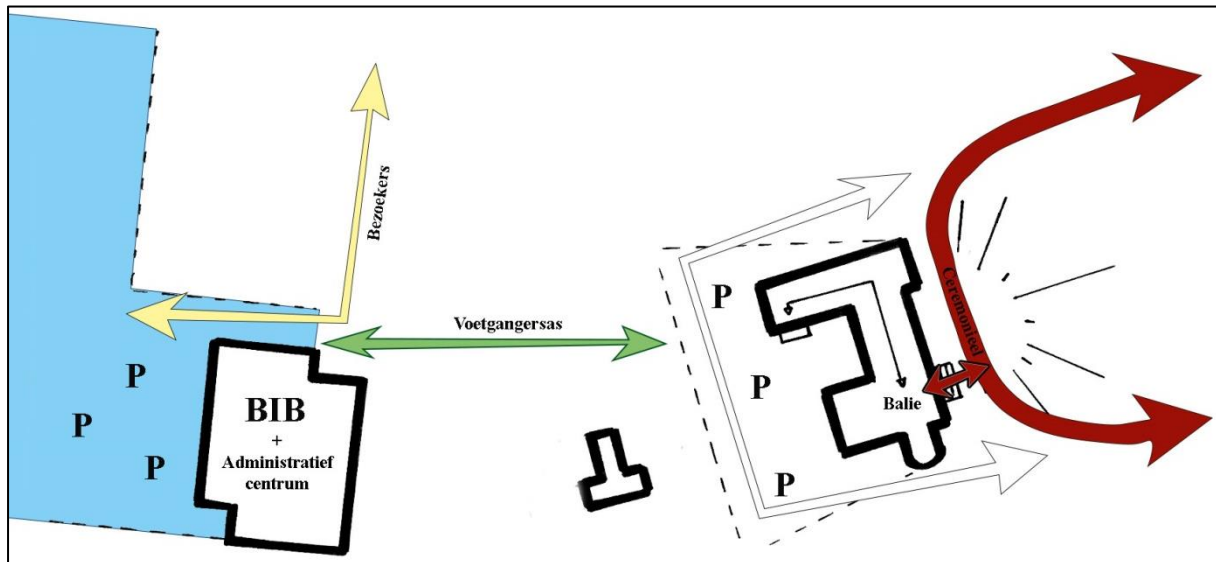
De parking achter het gemeentehuis wordt gebruikt door het personeel. Deze groep gebruikers is vrij constant (geen piekbelasting) en zorgt voor beperkte vervoersbewegingen in het kasteelpark. De beleving van het park wordt versterkt voor de voetgangers. De bezoekers parkeren aan de rand van het kasteelpark op een parkeerzone met centrale in- en uitrit, geënt op de Hollandse dreef. Piekmomenten kunnen worden opgevangen in de dreef zelf i.p.v. op het Kasteelpark.

Nadeel

Bezoekers dienen een zekere afstand af te leggen, door het park, tot aan de hoofdtoegang. Een duidelijke bewegwijzering en goede koppeling aan de bestaande dreefstructuren is noodzakelijk. De aanleg van deze extra parkeerzone is een aantasting van het groene karakter van het Kasteelpark. De landschappelijke integratie van deze functie vraagt extra aandacht.

- **Reductie van de aanwezige activiteiten/parkeercapaciteit**

Een tweede voorstel betreft de reductie van gemeentelijke diensten binnen het “Nieuw Kasteel” en de bijhorende bezoekers. Het “Nieuw Kasteel” krijgt een zuivere ceremoniële functie. De diensten (met loketfunctie) kunnen worden ondergebracht in een nieuw administratief centrum in het gebouw van de bibliotheek. Het huidige bibliotheekgebouw kan een extra bouwlaag krijgen vb: het administratief centrum op het gelijkvloers en de bibliotheek op de 1ste verdieping.

Concept 2: parkeerproblematiek

Voordeel

De belasting van het beschermd dorpszicht wordt aangepast aan de draagkracht van het gebied. De functies met een grotere dynamiek worden gebundeld rond het sportplein (bibliotheek, administratief centrum, sporthal en zwembad). Bezoekers kunnen vlakbij deze functies (sporthal, zwembad, bib,...) parkeren. De openingsuren van de verschillende functies worden op elkaar afgestemd om piekmomenten te vermijden en voldoende parkeeraanbod te voorzien. Het parkeren achter het kasteel kan minimaal worden behouden voor personeel van de diensten in het “Nieuw kasteel”.

Het Kasteelpark kent een significante afname van verstoring door gemotoriseerde voertuigen. Zowel de beeld - als de belevingswaarde worden drastisch versterkt.

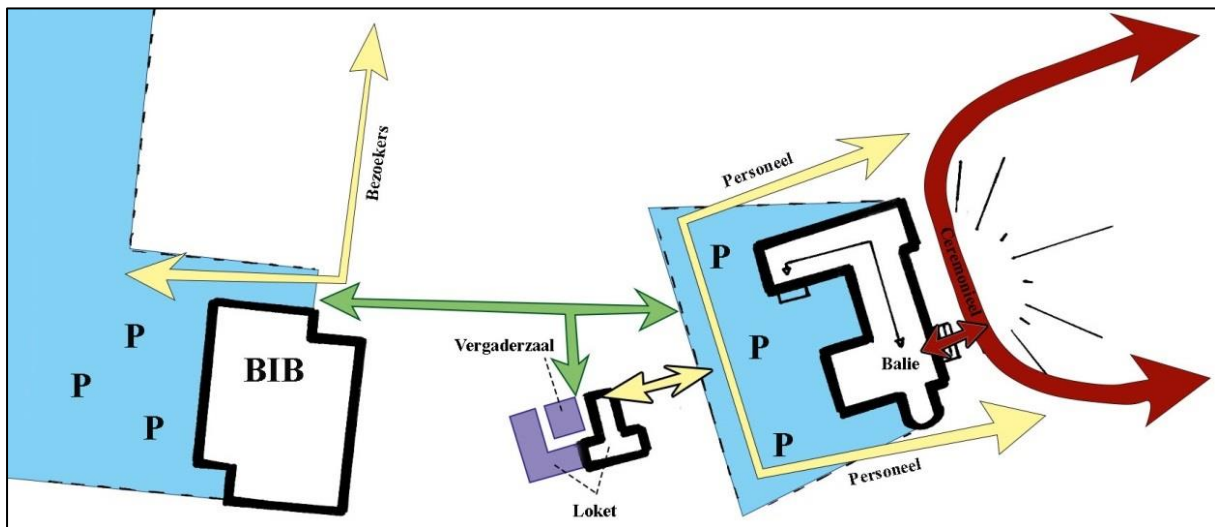
Nadeel

Er dient een investering te worden gedaan in een nieuw administratief centrum/bibliotheek. Milderende maatregelen en een herziening van het RUP ‘Beeltjenspark’ dienen te worden uitgewerkt om te beantwoorden aan de parkeerbehoefte.

De verplaatsing van de functies naar een nieuw administratief centrum brengt extra verkeersbewegingen door het beschermd dorpszicht met zich mee, ter hoogte van de ontsluitingsweg langs de hovenierswoning.

- **Loketfuncties in de schapenstal**

Een derde voorstel is een uitbreiding van de beschikbare vloeroppervlakte binnen het Kasteelpark door de herinrichting van de schapenstal als loket van het administratief centrum. De interne organisatie van administratieve functies binnen het kasteel wordt herbekeken. De achtertoegang, gekoppeld aan de parking, wordt de dagelijkse toegang voor personeel. De bezoekers worden via de parking aan de sporthal geleid naar de betreffende diensten. Naast loketfuncties kan er ook een vergaderruimte worden voorzien.

Concept 3: parkeerproblematiek

Voordeel

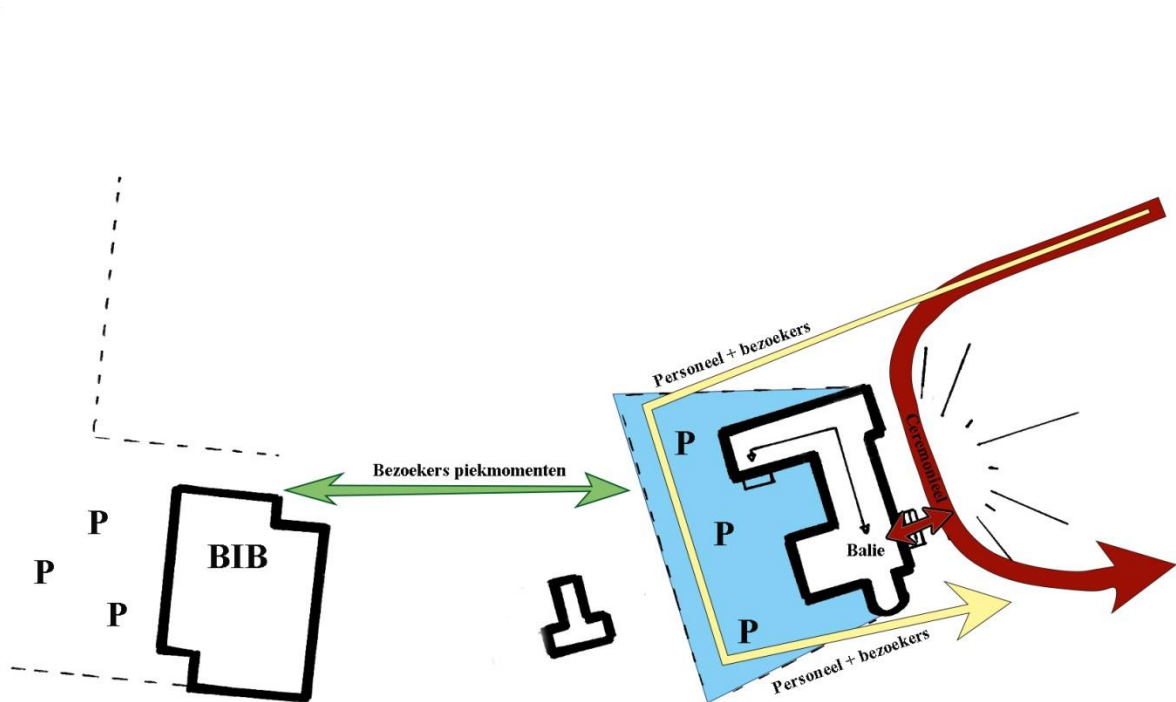
Deze opdeling zorgt voor een betere spreiding van de belasting van het kasteelpark. De parkings worden beter gekoppeld aan de activiteiten van de administratieve functies. De functiewijziging van de schapenstal sluit aan bij de aanwezige gemeentelijke dienstverlening en biedt de mogelijkheid tot uitbreiding van eventueel extra noodzakelijke vloeroppervlakte voor administratieve diensten. De piekbelasting van parkeren door bezoekers wordt verplaatst buiten het beschermd dorpszicht.

Nadeel

De afstand tussen schapenstal en de parking van de sporthal vraagt om een duidelijke en comfortabele voetgangersas. De parking achter het Nieuw Kasteel staat enkel nog in functie van het personeel en bij ceremoniële activiteiten. Het opsplitsen van de administratieve diensten vraagt extra aandacht naar de organisatie van deze diensten en hun onderlinge synergie.

- **Het Nieuw kasteel als administratief centrum**

Een laatste voorstel is het behoud van de huidige administratieve dienstverlening binnen het bestaande Kasteelgebouw. Het huidige parkeeraanbod wordt maximaal behouden. De piekmomenten worden opgevangen in de Hollandse dreef of de parking van het sportpark. Milderende maatregelen voorkomen het parkeren langs de bowling green.

Concept 4: parkeerproblematiek

Voordeel

Het behoud van de administratieve diensten in het huidige Nieuw kasteel zorgt voor een duidelijke functietoekenning van het erfgoed. De bundeling van de diensten binnen 1 gebouw zorgt voor een goede leesbaarheid.

Nadeel

De toegang voor gemotoriseerd verkeer verloopt door de historische (smalle) poort en overstijgt de draagkracht van deze toegangszone op vlak van verkeersbewegingen, veiligheid en minimale breedte (vrachtwagens). Bezoekers trachten zo dicht mogelijk bij de toegang te parkeren. Door parkeren langs de bowling green te verhinderen, wordt de parkeercapaciteit verlaagd. Indien de parkeercapaciteit is bereikt, zal men naar andere parkeerlocaties moeten uitwijken, via dezelfde toegang (extra frequentie van verkeersbewegingen). De mogelijke alternatieve parkeerlocaties zijn niet voorzien op deze extra parkeerlast. (verplaatsing van de hinder).

- **CONCLUSIE**

De huidige configuratie wordt behouden. De parkeercapaciteit wordt teruggeschoefd naar de huidige verharde oppervlakte rond het kasteel. Piekmomenten worden opgevangen op de parking tussen sporthal en bibliotheek.

5.2.2 Ontsluiting sportzone

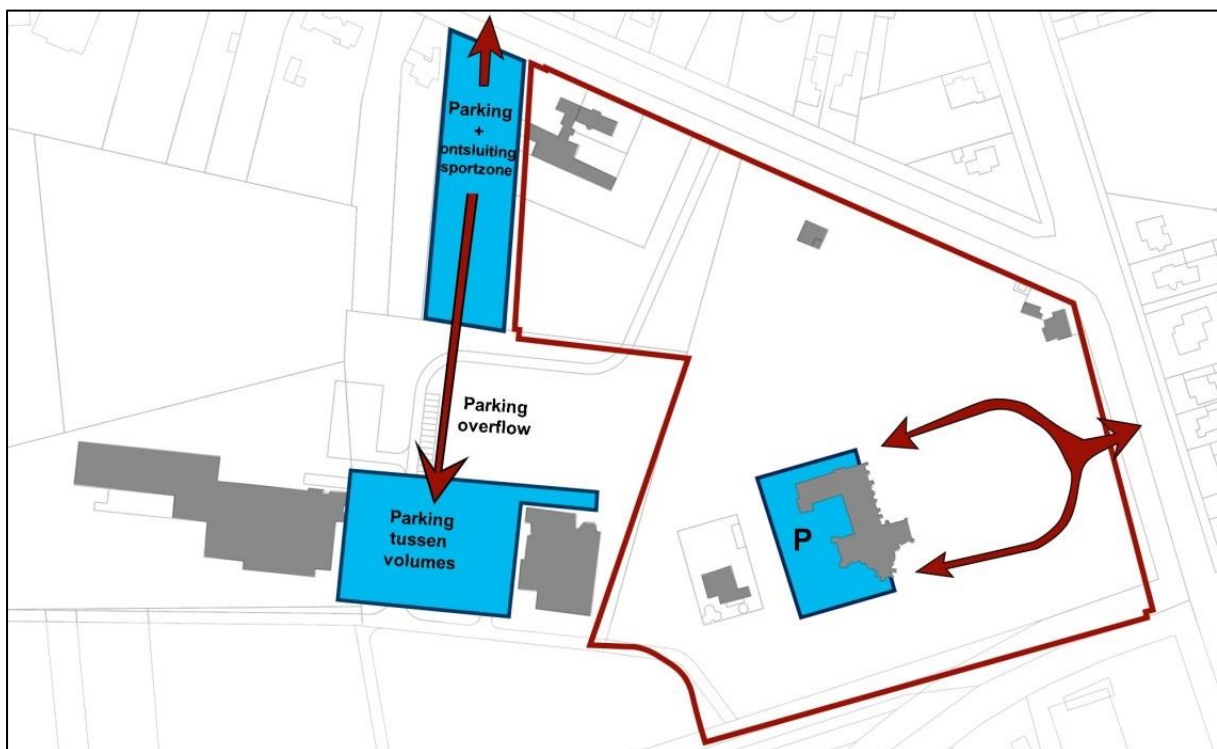
De ontsluitingsweg naar de achterliggende bibliotheek en de sporthal doorsnijdt het beschermd dorpszicht tussen hovenierswoning en Nieuw Kasteel. Er zijn drie alternatieven onderzocht voor de nieuwe ontsluiting van de achterliggende sportzone om de breuklijn te minimaliseren:

- Voorstel 1: is het verwerven van het landbouwperceel achter de ommuring dat dan dienst kan doen als nieuwe verbinding –en ontsluitingsweg voor de sportzone.
- Voorstel 2: is een dubbel gebruik verwezenlijken van de historische poort van de hovenierswoning.
- Voorstel 3: is de mogelijkheid onderzocht om de ontsluiting te voorzien op de grens tussen de nutstuin en de lusttuin.
- Voorstel 4: is het behoud van de huidige ontsluiting onderzocht.

5.2.2.1 Tracévoorstellen

De nieuwe ontsluiting voor de achterliggende sportzone wordt ruimtelijk in vraag gesteld en heeft invloed op de erfgoedwaarden van het beschermd dorpszicht. Er kunnen een aantal voorstellen worden afgewogen naast de huidige situatie:

- **Voorstel 1: Ingebruikname van het landbouwperceel achter de ommuring.**

Het perceel achter de ommuring kan worden ingericht als parking voor de activiteiten in de hovenierswoning, de sportzone/bibliotheek en Boswachterswoning. Tegelijkertijd kan het perceel de aanzet vormen voor een noordelijke ontsluiting van het gemeentelijk park zonder het beschermd dorpszicht te doorsnijden.

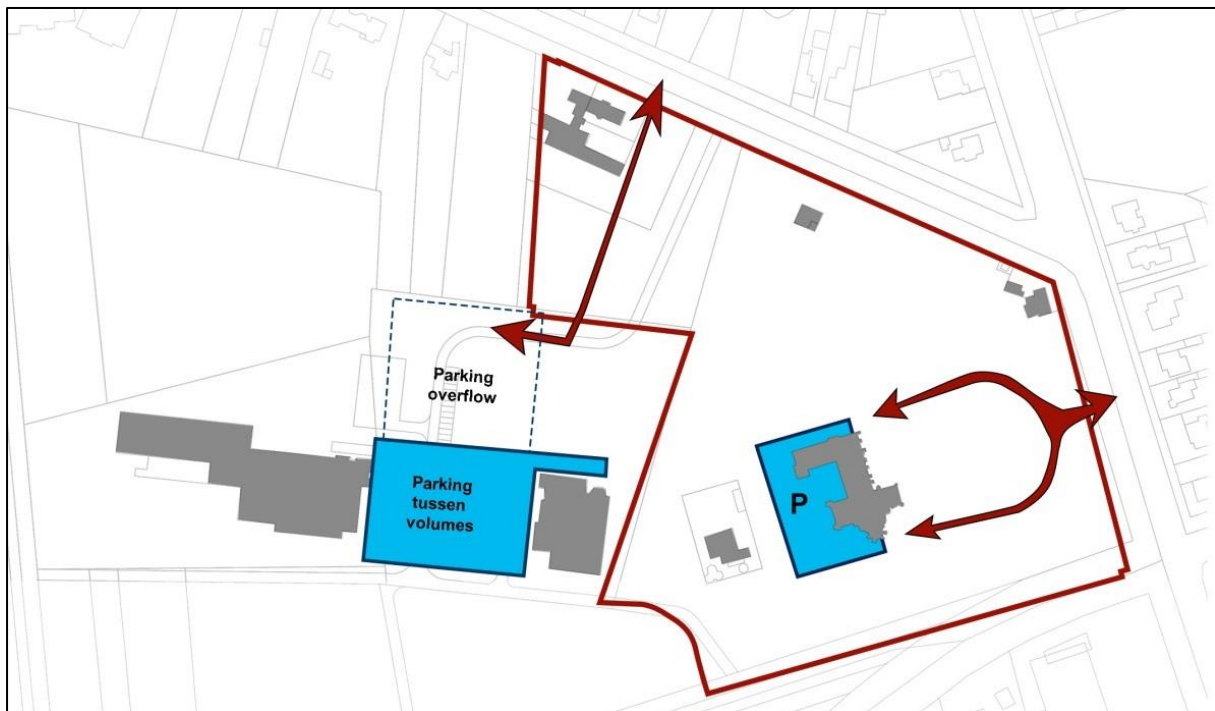
Voordeel

Uitbreiding van het parkeeraanbod bij een stijgende parkeerbehoefte (uitbouw zwembad, sporthal, bibliotheek, administratief centrum, demovolkstuin, ontmoetingsruimte senioren,...) De huidige parkeerzone kan worden benut als plein en uitbreidingszone voor toekomstige functies. De overflow parking komt in de juiste volgorde ter beschikking en kan enkel worden opgesteld bij grote piekmomenten. Een herstel van de relatie tussen de hovenierswoning en het kasteelpark door het verwijderen van de huidige ontsluitingsweg als breuklijn. De percelen worden niet meer doorsneden. De vroegere paden kunnen worden hersteld als structurerende eenheden. Het beschermd dorpszicht vormt een groot park met het achterliggende gebied, waarin de invloed van gemotoriseerd verkeer tot een minimum is beperkt.

Nadeel

Het perceel is private eigendom. De gemeente wenst niet over te gaan tot aankoop of onteigening.

- **Voorstel 2: Ontsluiting geënt op de historische poort van de hovenierswoning.**

Ter hoogte van de hovenierswoning bevindt zich 1 van de 3 toegangspoorten van het kasteelpark. Deze toegangspoort en bijhorende historische as kan de aanzet vormen om de ontsluiting van achterliggend gebied op te enten.

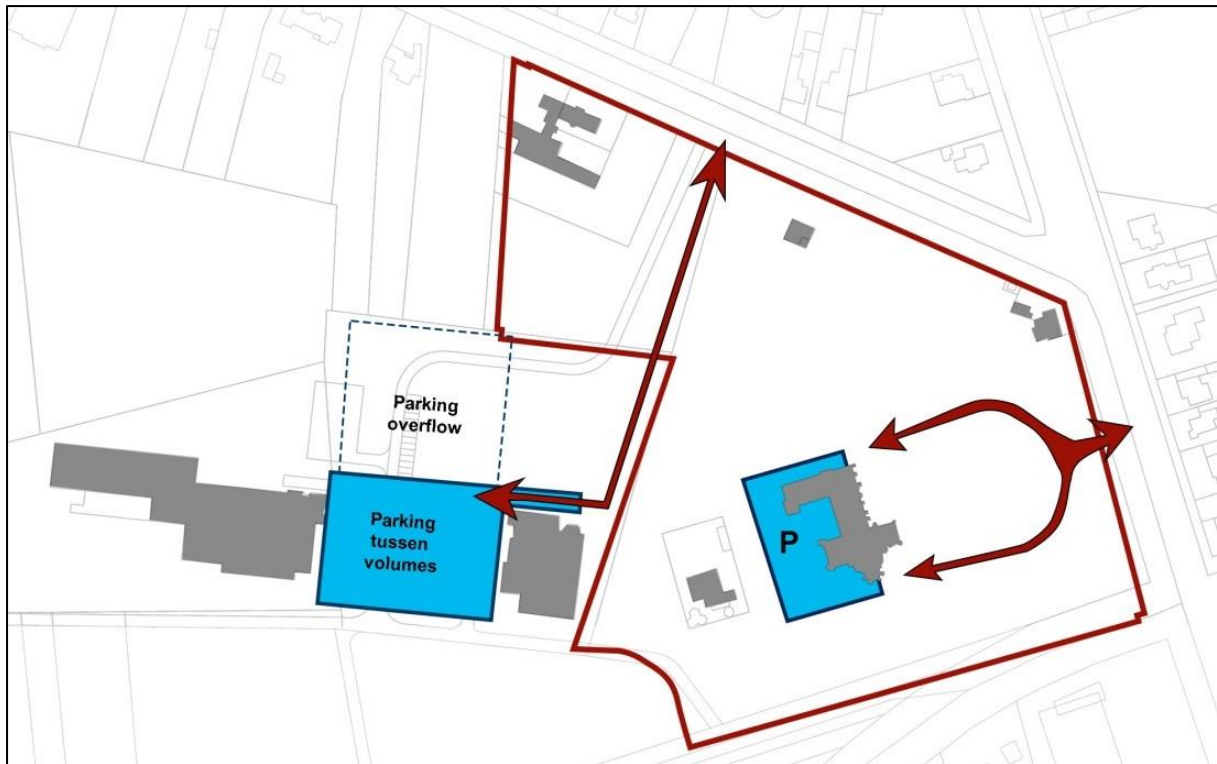
Voordeel

De toegangspoort wordt opgewaardeerd naar belangrijke toegangsas tot enerzijds het beschermd dorpszicht en anderzijds de achterliggende gemeentelijke zone. Het bestaande padennetwerk vormt de drager van deze nieuwe ontsluitingsas. De activiteiten in de hovenierswoning krijgen een rechtstreekse aansluiting op deze nieuwe as.

Nadeel

De nieuwe ontsluiting zorgt voor een sterke breuklijn en fysieke barrière binnen het beschermd dorpszicht. Het profiel van de ontsluitingsweg is breder dan de aanwezige historische poort. Deze bottleneck kan enkel worden opgelost door een opsplitsing van de rijbanen. De afstand tussen hovenierswoning en de nieuwe ontsluitingsweg is beperkt en negatief voor de veiligheid. Verdere ontwerpmaatregelen dringen zich op. Het beschikbare perceel, rechtstreeks verbonden aan de hovenierswoning, wordt sterk teruggedrongen en legt een hypotheek op de uitbouw van mogelijke activiteiten.

- **Voorstel 3: Ontsluiting op de grens tussen nutstuin en lusttuin.**

Binnen het beschermd dorpszicht is aan de hand van de historische analyse een duidelijke zone af te bakenen als nutstuin rond de hovenierswoning en een lusttuin rond het Nieuw Kasteel. De scheiding tussen deze twee zones kan door een nieuwe ontsluitingsweg zichtbaar worden gemaakt.

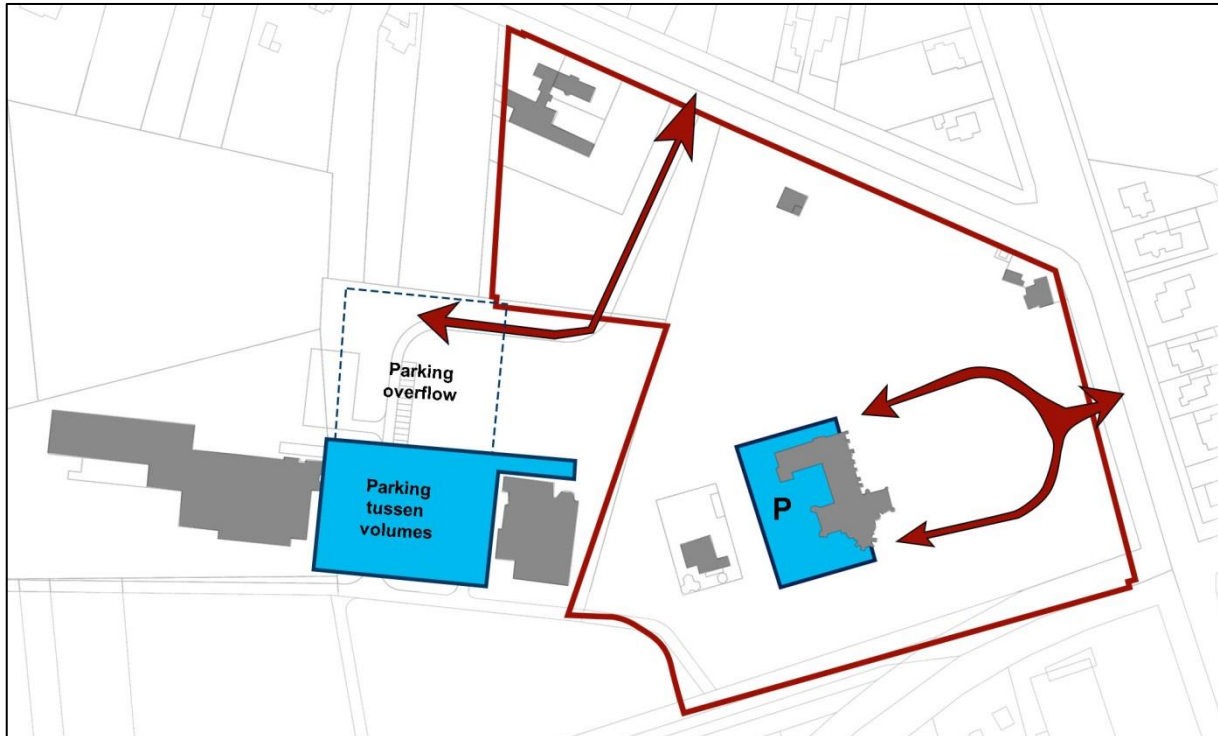
Voordeel

De morfologie van de betekenisvolle entiteiten wordt behouden. De oppervlakte rond de hovenierswoning blijft maximaal behouden. Het historische padennetwerk kan worden hersteld en functioneren als veilige trage wegen tot het gebied.

Nadeel

De kruising van trage paden met de nieuwe ontsluitingsweg dient te worden onderzocht. De verkeersveiligheid van de zwakke weggebruiker dient prioritair te zijn. De ontsluitingsweg als breuklijn dient tot een minimum te worden beperkt door een landschappelijke integratie.

- **Voorstel 4: Bestendigen van de huidige ontsluitingsweg.**

De huidige ontsluitingsweg van de sportzone loopt sinds 1991 dwars over het perceel van de hovenierswoning en geeft uit op de overflow parking. De huidige weg bestaat uit een verharding van betonstraatstenen.

Voordeel

Het huidige tracé is reeds aanwezig in het landschap. De perceelsindeling en de toekomstige padenstructuur is afgestemd op de huidige ligging van de ontsluitingsweg.

Nadeel

De kruising van herstelde trage paden met de nieuwe ontsluitingsweg dient te worden onderzocht. De verkeersveiligheid van de zwakke weggebruiker dient prioritair te zijn. De ontsluitingsweg als breuklijn dient tot een minimum te worden beperkt door een landschappelijke integratie. De huidige breedte (4m) van de weg voldoet niet. Aanpassingen aan het profiel, de opbouw en het ontwerp (veiligheid fietsers en voetgangers) zijn nodig.

• CONCLUSIE

De 3+1 alternatieven zijn afgetoetst aan diverse criteria naar haalbaarheid. Uit de resultaten van deze aftoetsing kan worden afgeleid dat de huidige ontsluitingsweg de beste variant vormt voor een correcte en duurzame, maar vooral een economisch haalbare ontsluiting van de sportzone.

	economisch	erfgoedwaarde	integratie	duurzaam	hinder functies	
landbouwperceel	1	9	9	9	9	37
tracé poort hovenierswoning	3	5	3	1	1	13
tracé grens moestuin	3	5	5	3	1	17
bestaand tracé	9	1	1	3	9	23

* Economisch: de economische kost om de variant te realiseren

* Erfgoedwaarde: In welke mate ondersteunt de ingreep de erfgoedwaarden

* Integratie: zijn er mogelijkheden om de ingrepen landschappelijk te integreren

* Duurzaam: zijn de noodzakelijke investeringen op lange termijn ook rendabel binnen een flexibel en ontwikkelende context.

* Hinder functies: In welke mate worden huidige functies gehinderd in hun dagelijkse werking of wordt er een hypotheek gelegd op mogelijke nieuwe ontwikkelingen.

Het huidige tracé voor de ontsluitingsweg voor de sportzone wordt behouden. De nodige aanpassingen zijn noodzakelijk om de rijweg veilig, comfortabel en toegankelijk te maken voor de verschillende verkeersmodi: auto, bussen, fietsers en voetgangers. De uitwerking van de rijweg zal steeds streven naar een minimale impact binnen het dorpszicht.

5.3 ZEN ERFGOED

Binnen het beschermd landschap is er sprake van ZEN-erfgoed. Het betreft volgende elementen in het landschap:

- De hagen van de moestuin die als typisch KLE element en afsluiting van de tuinpaden, aanwezig zijn in het landschap. De hagen vormen een afscheiding en beeldbepalend erfgoedelement die de structuren van het landschap ondersteunen.
- De laanbomen begeleiden de hoofdpaden in het park en vormen een onderdeel van een historisch netwerk van laanbomen uit de omgeving. Ze vormen lijnvormige structuren in het landschap die de erfgoedwaarden versterken.
- Het stookhuisje is een relict van een vroeger gebruik dat verloren is gegaan. De moestuin kent geen verwarmingsinstallatie meer. De demo volkstuin staat eerder in het teken van kennisoverdracht dan wel het productiegerichte gebruik waardoor dergelijke installaties economisch niet haalbaar zijn.
- De serre achter de hovenierswoning bestaat uit gebogen smeedwerk. De functie van de serre past in de werking van de demovolkstuin met kennisoverdracht van vroegere teelttechnieken en in standhouden van oude soorten (druiven) als doelstelling.
- Het pomphuis was onmisbaar als leverancier van zuiver water voor de aanwezige functies. Het droogvallen van de artesische put en de aansluitingen op het drinkwater van deze functies, bracht het pomphuis in onbruik. Het pomphuis vormt een onmisbaar historisch relict dat de samenhang en de werking van het kasteelpark doet begrijpen.
- De ommuring en zijn restanten naast de hovenierswoning vormt een belangrijk element met een eigen historische betekenis die significant is op de vormgeving en grootte van het kasteelpark.

5.5 BEHEERMAATREGELEN HOOFDDOELSTELLINGEN

5.5.1 Omgeving “Nieuw Kasteel”

5.5.2 Architecturale elementen kasteelpark “Nieuw Kasteel”

5.5.2.1 Restauratie serre

De serre bestaat uit gebogen ijzerwerk met glaspartijen. In de serre zijn nog een aantal oude druivenrassen aanwezig. De ijzeren structuur en het glaswerk van de serre zou in zijn oorspronkelijke staat moeten worden gerestaureerd. De druivenrassen worden vakkundig behouden en vermeerderd.

De serre kan worden ingezet bij de activiteiten van de demovolkstuin of andere historische activiteiten van de hovenierswoning.

5.5.2.2 Restauratie stookhuisje

Het stookhuisje met bijhorende stookinstallatie is nagenoeg volledig bewaard. Een herstel van dit element gaat samen met een nieuwe functie-invulling. De bijhorende kweekkassen tegen de historische muur zijn reeds verdwenen. In de context van de demovolkstuin kan worden gezocht naar renovatie en restauratiemogelijkheden van stookhuisje en de vroegere kweekkassen.

5.5.2.3 Restauratie van de bakstenen ommuring

De bakstenen muur als scheiding van het kasteelpark en de achterliggende percelen moet worden behouden. De huidige muur en zijn relictten worden gecontroleerd op zijn stabiliteit en wordt grondig gerestaureerd.

Ter hoogte van de verdwenen ommuring aan de hovenierswoning wordt het relict weer leesbaar gemaakt in het landschap door een aanduiding van het vroegere tracé of door een moderne alternatieve scheidingswand in functie van het microklimaat en de historische referentie van de hovenierstuin. Het nieuwe element onderscheidt zich van de bestaande ommuring en is onderschikt aan de aanwezige historische elementen.

Referentiebeelden leesbare landmarks

5.5.2.4 Renovatie pomphuis en pompinstallatie

Het pomphuis bestaat uit een baksteen gebouwtje met houtopslag er rond. Het aanwezige groen tast het gebouwtje aan en dient te worden verwijderd. De vroegere pompinstallatie, die instond voor de wateraanvoer van het kasteel, de portierswoning en de hovenierswoning is buiten gebruik. Het herstel van de put staat in relatie met de functie van het gebouwtje. Een nieuwe functie is omwille van het technisch karakter en de locatie moeilijk. De nieuwe pompinstallatie kan worden gebruikt voor de activiteiten rond de hovenierswoning (demovolkstuin,...).

5.5.2.5 Renovatie schapenstal

Achterzijde schapenstal

De schapenstal wordt gebruikt als cafetaria en ontmoetingsplek voor senioren. De uitbouw van het oorspronkelijk gebouw is noodzakelijk om de huidige functie te behouden. De renovatie van het gebouw heeft tot doel om het gebouwtje maximaal te herstellen naar zijn oorspronkelijk voorkomen. De bakstenen moeten terug zichtbaar worden gemaakt conform de overige gebouwen in het kasteelpark. Raamopeningen worden opengemaakt waar mogelijk. De uitbreiding wordt onderscheidend en ondergeschikt gemaakt aan het historisch gedeelte.

Voorbeeld1: Onderscheidende uitbreiding maar ondergeschikt aan historische gebouwen

Voorbeeld 2: Onderscheidende uitbreiding maar ondergeschikt aan historische gebouwen

5.5.2.6 Renovatie Portierswoning

Portierswoning met zichtvervuiling

De portierswoning kent aan de zijde van de Boerenkrijgslaan met de Hollandse dreef toevoegingen (afdak, geverfde baksteen,...) die de beeldkwaliteit en het historische karakter hypothekeren. De toegevoegde elementen worden verwijderd en vervangen door kwalitatieve elementen die zich onderscheiden van het oorspronkelijk gebouw of constructie en ondergeschikt aan het historisch karakter.

Voorbeeld1: Onderscheidende uitbreiding maar ondergeschikt aan historische gebouwen

Voorbeeld 2: Onderscheidende uitbreiding maar ondergeschikt aan historische gebouwen

5.5.3 Infrastructuurwerken kasteelpark “Nieuw Kasteel”

5.5.3.1 Aanpassing voortuin nieuw kasteel

- De wandelpaden door het gazon bestaan uit fijne dolomiet wat bij regenweer aan de schoenen blijft kleven en zo in het gemeentehuis beland. Een halfverharding met natuurlijk bindmiddel geeft een beter resultaat, is ook meer kleurvast en duurzamer, wat een mooier beeld vormt als je van een zekere afstand op het kasteel kijkt.

Halfverharding

met natuurlijk

bindmiddel

- De oprit in kasseiverharding wordt behouden. Omwille van de dagelijkse belasting (ook na vorstperiodes) is het aangewezen de opbouw te verbeteren door ofwel:
 - deze op een mortelbed te leggen en een gemodificeerde mortel als voegvulling toe te passen: Onkruidgroei krijgt geen kans en een duurzaam stabiel verhardingsoppervlak wordt verkregen.
 - Ofwel een gepatenteerd lattensysteem in het legbed toe te passen waaraan de vorm van de kassei (onderkant) wordt aangepast.

Kassei met mortel

Kassei met latfundering

Latfundering met splitvulling

- De verharding wordt opgesloten met een betonboordsteen type IC2. De betonstraatstenen worden vervangen door een betonverharding gevolgd door een lage haagstructuur als scheiding tussen beton -en kasseiverharding en het aanwezige groen. De afwerking met de kasseien en betonverharding zorgt voor een voldoende breed profiel als toegangs -en dienstweg. De (Buxus)haag voorkomt langsparkeren en beschermt de aanliggende structurerende bomen.

Bestaande toestand

Hoogwaardige toegang

De waterpartij voor het kasteel moet in zijn huidige omvang behouden blijven om het zicht op het kasteel niet te verstoren.

- De Bowling green: Het gras moet gemaaid worden van maart tot en met oktober. Extensief beheer is niet toegelaten. Om betreding bij evenementen mogelijk te maken wordt het gras gewapend met een steenslagsamenstelling. De topiaria worden het eerste jaar 2 maal gesnoeid om ze weer in vorm en dichtheid te krijgen. Daarna is de frequentie minimum 1 maal per jaar in de periode van november tot februari.

5.5.3.2 Heraanleg van de padenstructuur

De dolomiet paden worden vervangen door een halfverharding met natuurlijk bindmiddel. De fundering voor de halfverharding bestaat uit een discontinu steenslag 2/32 en een legbed van 4cm van split (2/7). De gebruikte geotextiels houden rekening met een waterpasserende toepassing.

5.5.3.3 Herstel van de smeedijzeren toegangspoorten

Toegangspoort van smeedwerk

Van de drie oorspronkelijke poorten tot het kasteelpark zijn er slechts twee volledig. De derde bestaat enkel nog uit de twee poorthouders/zuilen. Een herstel door een replica in smeedwerk zorgt voor de eenheid van het totale kasteelpark en de mogelijkheid het geheel af te sluiten voor verkeer.

5.5.4 BEHEERMAATREGELEN M.B.T. HET HISTORISCH GROEN

5.5.4.1 Verwijderen van houtopslag en minder waardevolle bomen

Binnen het Kasteelpark zijn verschillende zones waar een verruiging is opgetreden. Deze zones worden opgeruimd en voorzien van een onderbegroeiing. De bomen die geen bijdrage leveren aan de historische context, landschappelijke inkleding of ecologische meerwaarde worden eveneens gekapt en verwijderd om de open ruimte en de beeldwaarde te herstellen. Indien potentiële waardevolle bomen ontbreken, worden nieuwe exemplaren aangeplant.

5.5.4.2 Behoud Climaxbeukenbos langs de Beeltjensdreef

De beukenbomen vormen een klein bos tussen kasteel en Beeltjensdreef. Deze bomengroep is zeer kwetsbaar en staat onder druk door onderlinge concurrentie en toenemende verharding/verdichting van de bodem. Ingrepen binnen deze zone worden tot een minimum herleid. Een spontane ontwikkeling wordt beoogd. Daarnaast wordt een onderbegroeiing van Rhododendron en Viburnum Rhitidophyllum voorzien. Deze groenblijvende heesters zorgen voor een dense structuur en geluidsdempend effect.

5.5.4.3 Verzorgen van de waardevolle bomen

Een aantal bomen hebben een bijzondere waarde en dienen te worden behouden. Alle te behouden bomen dienen een vitaliteitsstudie (VTA) te ondergaan waarbij aangepaste maatregelen per boom worden uitgewerkt bv: verzorgings snoei om achterstallig onderhoud te corrigeren. Daarnaast vormt de VTA een database aan basisgegevens om toekomstige beheermaatregelen te evolueren. Voor het vitaliteitsonderzoek van de bomen met erfgoedwaarde kan onder bepaalde omstandigheden een onderzoekspremie verkregen worden bij Onroerend Erfgoed.

(De waardevolle bomen worden aangeduid op plan 02a en 02b. Waardevolle bomen, in bijlage).

Een correcte onderbegroeiing moet onder de bomen worden afgewogen om concurrentie en bijgevolg afsterven van waardevolle bomen te voorkomen. Plan nr. 04 beplantingsplan geeft de voorgestelde soorten weer.

5.5.4.4 Behoud en aanplant van hagen

De bestaande hagen worden vervangen door nieuw plantgoed. De hagen dienen steeds conisch (onderaan breder dan bovenaan) te worden gesnoeid om een dichte structuur van de haag te waarborgen. De frequentie waarop de hagen dienen te worden gesnoeid is 2 keer per jaar (juni en november – februari).

Rondom het Kasteelpark was een vroegere afsluiting en ommuring aanwezig. Deze is grotendeels verdwenen. De aanplant van een beukenhaag (Fagus) vervangt deze historische afsluiting en ommuring.

De hagen ter hoogte van de hoevenierswoning worden opnieuw aangeplant met Buxus ter hoogte van de Moestuyn en de woning en Crataegus ter hoogte van de grotere weidepercelen en de paden.

5.5.4.5 Dreven in het Kasteelpark

De dreven in het kasteelpark vragen extra aandacht naar onderhoud en beheer: de (Aesculus hippocastanum) kastanjebomen die zijn aangetast door de mineermot kunnen jaarlijks worden behandeld met de nodige producten en middelen. Een duurzamere ingreep is het vervangen van de bomen door tamme kastanje (Castanea sativa).

In de vijverdreef worden de catalpa's verwijderd en vervangen door zuileiken (Quercus robur fastigiata). De nieuwe laanbomen geven een mooie combinatie met de al aanwezig rode beuken in het begin van de dreef, deze zijn dan ook te behouden en te onderhouden zoals in het punt verzorgen van waardevolle bomen wordt beschreven.

5.5.4.6 Herstel en behoud van hoogstam Fruitbomen (Oude rassen)

De bestaande hoogstam fruitbomen worden onderworpen aan een VTA-onderzoek. Vanuit dit onderzoek worden gepaste verzorgingsmaatregelen toegepast.

De aanplant van hoogstam fruitbomen achter de hovenierswoning past in het kader van het herstel van de vroegere boomgaard. Het betreft oude rassen die de biodiversiteit en het in standhouden van deze rassen ondersteund. Volgende oude streekeigen soorten worden voorgesteld:

Appels:

- Brabantse Bellefleur
- Dubbele Bellefleur
- Franse Bellefleur
- Groene Boskoop
- Court Pendu Rosat
- Eijdsener Klumpke
- Jacques Lebel
- Keuleman
- Dubbele Keuleman
- Rambour D'Hiver
- Reinette Baumann
- Reinette de France
- Reinette étoilée
- Reinette Grise
- Reinette Hernaut
- Reinette Vurenveld
- Transparante Blanche
- Winter Banana

Peren:

- Belle Angevine
- Beurré Alexandre Lucas
- Beurré Diel
- Beurré Hardy
- Bruine Kriekpeer
- Calebasse à la Reine
- Calebasse Bosc
- Calebasse De Tirlemont
- Clapp's Favourite
- Comtesse de Paris

- De Curé
- Double Flip
- Durondeau
- Jefkespeer
- Legipont
- Nouveau Poiteau
- Saint Remy
- Williams Duchess
- Zomerkeizerin

Kersen en krieken:

- Bigarreau Blanc
- Bigarreau Burlat
- Bigarreau Esperen
- Bigarreau Napoleon
- Bigarreau Noir
- Brabanders
- Early rivers
- Hedelfinger Riesenkirsche
- Pater Stefaan
- Schaarbeekse Kriek
- Waterkriek

Pruimen:

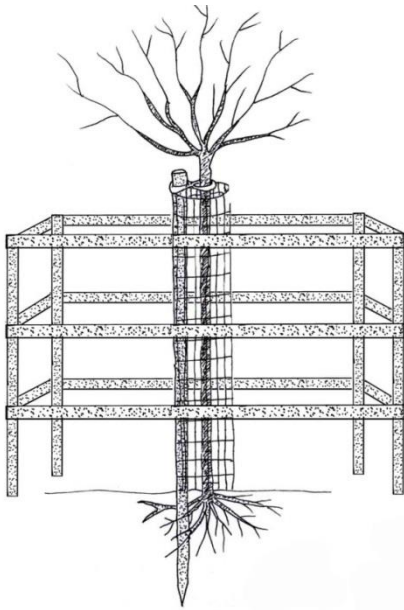
- Altesse Double
- Altesse Simple
- Belle de Louvain
- Bleue de Belgique
- Mirabelle de Nancy
- Pamelse Datjes
- Reine Claude d'Althan
- Reine Claude d'Oullins
- Reine Claude Verte
- Sultan

Diverse:

- Kwee Champion
- Mispel Reus van Breda
- Juglans regia
- Zwarte Moerbei

De bomen worden allen beschermd volgens de ingezette begrazer:

Paarden – ezels –koeien

Constructie:

- 1 kastankehouten paal van 2,5 m lang en een diameter van 10 cm wordt 70 cm diep geplaatst.
- Een draadcilinder met een hoogte van 1,8 m en een diameter van 30 cm uit zware gelaste gegalvaniseerde draad met maaswijdte 10x5 cm wordt met krammen aan de buitenzijde van de boompaal vastgemaakt.
- Vier kastankehouten palen van 2,5 m X 12 cm worden met een onderlinge afstand van 2 m rond de boomkorf 70 cm diep geplaatst. De vier palen worden onderling verbonden door palen van 2 m op 3 verschillende hoogtes, gekozen in functie van de grootte van de paarden.

Onderhoud:

- Zeer weinig onderhoud aan dit type van bescherming. De dieren grazen tot aan de boomkorf alles af.

Binnen de boomkorf wordt mierikswortel geplant. Mierikswortel zorgt voor een ondergrondse stofwisseling met de boom (natuurlijk antibioticum voor fruitbomen) en bovengronds onderdrukt het de onkruidgroei.

Geiten en schapen

Twee robiniahouten palen waartussen een gegalvaniseerde boomkorf geplaatst wordt.

Nadeel: deze is niet geschikt om een entbescherming bij te plaatsen, dus niet voor paarden, ezels en grotere koeien.

Afscherming fruitbomen tegen grazend vee

5.5.4.7 Herstel en behoud van de vijver

De vijver dient te worden gesaneerd (slib- en afvalverwijdering). De voeding van de vijver kan worden gerealiseerd door een uitgraving tot onder de grondwatertafel en een toevoer van hemelwater. Het hemelwater is afkomstig van de afkoppeling van de gebouwen van het Kasteelpark. Een secundaire voeding vanuit het pomphuis kan in droge periodes voor de aanvoer van zuiver water zorgen.

Om de waterkwaliteit van de vijver te garanderen is samen met een regelmatige verversing van het water, een gezonde vegetatie noodzakelijk. De natuurwaarden van de vijver kunnen worden hersteld door een aangepast beheer. Het beheer van de vijver bestaat uit een spontane ontwikkeling van kruiden en waterplanten. Eénzijdige oeverbegroeiingen van liesgras, rietgras en lisdodde die voorkomen in hypertrofe watersystemen zijn ongewenst evenals rietruigten met brandnetels en distels. Het verwijderen van deze soorten dient periodiek te gebeuren.

Beheer van de vijver/poel

Om de vijver aantrekkelijk en gezond te houden voor amfibieën, zijn er een aantal zaken die in acht moeten worden genomen. Goed onderhoud en beheer zijn tevens nodig om verlanding tegen te gaan. Het verlanden van een vijver is een proces waarbij door overwoekering van planten en toevoer van organisch materiaal de vijver dichtslibt.

- **Snoeien**

Bomen en struiken kunnen ervoor zorgen dat een poel grotendeels of helemaal in de schaduw komt te liggen. Het water van de poel zal niet meer zo snel opwarmen, wat minder goed is voor de ontwikkeling van de larven. Ze kunnen tevens voor een overvloedige bladval zorgen waardoor het water te veel organisch materiaal gaat bevatten.

Snoei in de winter dus af en toe bij met handzaag, kapmes of kettingzaag. Omdat bomen op de zuidwestelijke oever de volledige poel kunnen overschaduwten, worden ze beter als hakhout beheerd. Dit wil zeggen dat de bomen om de 7 à 10 jaar tot aan de grond worden omgehakt.

- **Maaien van de oevervegetatie**

Maaien is een jaarlijkse gebeurtenis. De beste periode om deze werken uit te voeren is september-oktober. In deze periode zijn bijna geen amfibieën meer aanwezig in de poel. Voor de dieren die er wel nog zitten, is de temperatuur hoog genoeg om zich alsnog te verplaatsen.

Hou tijdens het maaien met volgende zaken rekening:

- Planten die je wenst te behouden, maai je boven het waterniveau om inrotting te vermijden. Planten die de poel domineren (riet, lisdodde), maai je onder het waterniveau, zo lopen de holle stengels vol water waardoor de plant afsterft. Exoten zoals waterteunisbloem, grote waternavel en parelvederkruid moeten volledig verwijderd worden.
- Maai nooit de gehele oeverlijn in één keer, maar laat telkens de helft tot een derde van de planten staan tot het volgende jaar. Best behoud je altijd een deel van de planten aan de noordkant (dit is de warmste oever). De aanwezigheid van vegetatie aan deze zijde is voor amfibieën belangrijk omdat zij er hun eieren afzetten.

- Om achtergebleven dieren een overlevingskans te bieden, kan je het maaisel een paar dagen op de oever laten liggen. Dit geeft de dieren de kans om de weg naar het water terug te vinden. Na enkele dagen kan het maaisel naar de composthoop of het containerpark worden afgevoerd.

- **Ruimen**

Ruimen is het wegnemen van de sliblaag op de bodem. Slib is een bezinksellaag van organisch materiaal dat door kleine organismen gedeeltelijk of geheel is afgebroken. Het is een verschijnsel dat bij een vijver hoort, maar dat om de 8 à 10 jaar moet worden weggehaald. Het is eigenlijk pas écht nodig als de poel te ondiep is geworden. Coccoliet wordt toegepast ter slibpreventie.

Het massaal voorkomen van bepaalde organismen waarschuwen ons indien er te veel slib aanwezig is. Hierbij moet vooral gedacht worden aan duikerwantsen, poelslakken, waterpissebedden en muggenlarven. Deze dieren leven immers van organisch afval. Tegelijkertijd kunnen onder andere algen en diverse soorten kroos een explosieve groei kennen.

Het weghalen van de sliblaag gebeurt met een baggerbeugel of kraanbak. Het opgeschepte materiaal laat je drogen op de oever. Eenmaal droog kan het in de tuin of op de akker ondergewerkt worden als meststof.

Deze onderhoudswerken laat je uitvoeren ergens in september of oktober. Dit is een periode met tijdelijk lagere waterstand en een verminderde aanwezigheid van amfibieën.

- **Schonen**

Onder 'schonen' verstaat men het verwijderen van drijvende en ondergedoken waterplanten en organisch materiaal. Dit is nodig om overwoekering te vermijden. Hoe vaak dit moet gebeuren hangt af van de groeisnelheid van de planten en de grootte van de poel. Schonen gebeurt in dezelfde periode als het maaien (september – oktober) en doe je met een sloothak (manueel) of met een korfmaaier (machinaal).

Drijvende planten kunnen met een schepnet of hark worden verwijderd. Schoon de volledige poel niet in één beurt, maar verwijder maximaal tweederde van de waterplanten. Laat de planten een paar dagen op de oever liggen zodat opgeschepte dieren de tijd krijgen om te ontsnappen.

In oktober en november kan het zijn dat het wateroppervlak van de poel bedekt is met afgevallen bladeren. Ze zorgen voor extra organisch materiaal in het water en dit zal alleen maar de noodzaak tot ruimen vergroten.

5.5.4.8 Realiseren van de zichtassen

Diverse zichtassen tussen het Nieuw Kasteel en zijn omgeving kunnen worden gerealiseerd door het kappen van enkele bomen. Voor de realisatie van de zichtassen richting de Kwarekken en de hovenierswoning worden enkele bomen gekapt om een landschapsvenster te creëren. De zichtas richting Beeltjensdreef wordt gerealiseerd door het weghalen van de houtopslag in de beplantingsvakken. De zichtas vanuit de Boerenkrijgslaan naar het Kasteel wordt behouden vanuit de toegangspoort.

5.5.4.9 Behoud Mariabeeld

Inhoudiging Mariabeeld 1957

Het Mariabeeld staat tussen een heestermassief. Het beeld wordt toegankelijk gemaakt door de aanleg van een aansluitend pad in halfverharding met natuurlijk bindmiddel. Het beeld wordt regelmatig op beschadigingen en vervuiling gecontroleerd en vakkundig onderhouden.

5.5.5 BEHEERMAATREGELEN IN HET KADER VAN NEVENDOELSTELLINGEN

5.5.5.1 Parkeerzone rond het kasteel

De parkeerzone wordt in oppervlakte behouden binnen het beschermd dorpszicht. Deze ruimten dienen duidelijk te worden afgebakend met een duidelijk materiaalgebruik en afgetoetst aan de context en draagkracht. Er dienen extra inspanningen te worden geleverd om parkeren buiten deze parkeerzones onmogelijk te maken door:

- Plaatsen van parkeerpaaltjes naast de verharding indien nodig
- Versmallen van de circulatieruimte tot het absoluut noodzakelijke
- Werken met een verhoogde borduur en hagen
- Duidelijke bewegwijzering naar mogelijke alternatieve parkeergebieden.

Ter hoogte van de rechter zijgevel van het kasteel wordt de parkeerzone uitgebreid ter compensatie van de bovenstaande maatregelen. De parkeerzone wordt haaks geënt op de bestaande verhardingsstructuur en uitgevoerd in een halfverharding met natuurlijk bindmiddel. Op de rand wordt het geheel ingekleed met een haagstructuur om het groene karakter van het kasteelpark te behouden/versterken.

5.5.5.2 Ontsluitingsweg voor de sportzone

De ontsluitingsweg wordt in een monoliete betonverharding uitgevoerd over een minimale breedte van 6m. Aan weerszijde van de weg wordt een haag en boomgaard/groentetuin voorzien om het geheel landschappelijk in te kleden.

5.5.5.3 Hemelwater

Het hemelwater op de verhardingen wordt maximaal naar de groenranden afgevoerd. De aanwezige roosters zijn overbodig en zorgen enkel voor meer onderhoudskosten door het vrijhouden van de openingen. Het hemelwater van de gebouwen wordt maximaal opgevangen en gebufferd in de vijver en aanwezige grachten van het Kasteelpark.

5.5.5.4 Overdekte fietsenstalling achter nieuw kasteel

Achtergevel nieuw kasteel met groenvak

Voorbeeld overdekte ruimte in synergie met het historisch gebouw

Gekoppeld aan de achtertoegang van het Nieuw Kasteel is een overdekte fietsenstalling noodzakelijk voor het personeel. De fietsenstalling kan centraal in het plantvak worden voorzien. De fietsenstalling wordt onderscheidend en ondergeschikt gemaakt aan het historisch gedeelte.

5.6 EENMALIGE MAATREGELEN EN WERKZAAMHEDEN

- Historische paden renoveren en vernieuwen
- Bowling green wapenen
- Kasseiverharding rond 'bowling green' renoveren
- Heraanleg parkeerzones rond het 'Nieuw Kasteel'
- Antiparkeermaatregelen buiten de parkeerzones
- Verwijderen houtopslag, heesters en minder waardevolle bomen
- Aanplant van nieuwe bomen en heesters in het kasteelpark
- Renovatie pompinstallatie pomphuis
- Aanplant onderbegroeiing
- Behoud en aanplant van hagen
- Herstel van de dreven
- Heraanplant hoogstam fruitbomen
- Heraanleg van de ontsluitingsweg naar de sportzone
- Afkoppelingswerken voor hemelwater
- Herstel historische toegangspoorten
- Restauratie van de serre
- Restauratie en renovatie stookhuisje
- Restauratie en renovatie van de bakstenen ommuring
- Voeding van de vijver (afkoppelingsprojecten, pomphuis,...)
- Aanleg van een nieuwe parkeerzone naast het kasteel
- Restauratie van de portierswoning
- Restauratie en renovatie schapenstal
- Overdekte fietsenstalling achter Nieuw Kasteel

5.7 TERUGKERENDE MAATREGELEN EN WERKZAAMHEDEN

- VTA onderzoek en gepaste onderhoudsmaatregelen aanwezige waardevolle bomen
- Onderhoud van hagen en groen
- onderhoud van de vijver
- Behoud van het Mariabeeld
- Verwijderen van exoten
- Maaien van gazon

5.8 WERKEN VRIJGESTELD VAN MELDING OF TOELATING

Zie planningstabel.

5.9 PLANNINGSTABEL MAATREGELEN EN ACTIES

Zie bijlage 2

Betoelaagbare werken

Onder het luik betoelaagbare werken vindt men voor elke entiteit duidelijk, welke werken voor een onderhoudspremie in aanmerking komen binnen het kasteelpark. Deze specifieke beheerswerkzaamheden beogen het in stand houden of versterken van de erfgoedwaarden. Ze zijn uiteraard gebaseerd op de werkzaamheden die volgens art. 3 van het onderhoudspremiebesluit in aanmerking kunnen komen voor een premie².

Bij elke premieaanvraag wordt nagegaan of de uit te voeren werken in overeenstemming zijn met de algemene doelstellingen van het beheersplan. De algemene doelstelling veronderstelt het oordeelkundig onderhoud, herstel of herwaarderen van de gevels en bedaking van waardevolle panden, voor zover zichtbaar vanaf de openbare weg. Bij de beoordeling van de premieaanvraag is de oorspronkelijke toestand het uitgangspunt en wordt nagegaan in hoeverre de aanvraag bijdraagt tot de versterking van het authentiek karakter.

Voor alle werken, waarvoor een aanvraag wordt ingediend, geldt het volgende:

- er moet steeds aangetoond worden dat de werken bijdragen tot het onderhouden, herstellen of herwaarderen van het authentiek karakter; Een technisch verslag waaruit blijkt dat de werken verantwoord zijn en een omstandige en gemotiveerde omschrijving van de uit te voeren werken waaruit blijkt dat de werken vakkundig zullen worden uitgevoerd;
- werken aan latere 'niet waardevolle' toevoegingen zijn uitgesloten (weinig betekenisvolle aanbouwen,...);
- de onderhoudswerken die betoelaagbaar zijn, hebben enkel betrekking op het exterieur en nooit op het interieur;
- werken in functie van comfort, gebruik en exploitatie (sanitair, isoleren, elektriciteit, riolering,...) komen niet in aanmerking voor een onderhoudspremie;
- de onderhoudspremie kan niet worden aangewend voor nieuwe toevoegingen met uitzondering van het herstel of terugbrengen van een authentiek element dat nu niet meer aanwezig is, op voorwaarde dat een storende lacune wordt opgevuld en voldoende gegevens beschikbaar zijn om een reconstructie mogelijk te maken.

5.10 VERGUNNINGEN

5.10.1 Erfgoeddecreet

Het onroerend erfgoed decreet van 12 juli 2013 is van toepassing.

² Besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2004 tot het vaststellen van een onderhoudspremie voor beschermde monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluiten van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006 en 19 oktober 2007, 4 december 2009, 19 november 2010 en 10 juni 2011

§ 1. Om de beheersdoelstellingen te verwezenlijken, kan voor onroerend erfgoed en erfgoedlandschappen door de zakelijk rechthouder of de gebruiker een beheersplan worden opgesteld. De Vlaamse Regering kan onroerende goederen aanwijzen waarvoor de opmaak door de zakelijk rechthouder van een beheersplan verplicht is. Het agentschap kan een beheersplan goedkeuren. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de opmaak, de goedkeuring, de aanpassing en de uitvoering van beheersplannen. § 2. Als het agentschap de goedkeuring van een beheersplan weigert of er voorwaarden aan koppelt, kan de aanvrager ervan een georganiseerd administratief beroep instellen bij de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering kan over het beroepschrift advies inwinnen bij de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels daarvoor.

De opmaak en de uitvoering van een beheersplan voor onroerend erfgoed en erfgoedlandschappen kunnen worden begeleid door een beheerscommissie. De Vlaamse Regering kan onroerende goederen aanduiden waarvoor de oprichting van een beheerscommissie verplicht is. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de oprichting, de samenstelling en de werking van de beheerscommissies.

5.10.2 Natuurvergunningen

Volgens het besluit in verband met natuurvergunningen, goedgekeurd door de Vlaamse regering op 23 juli 1998, gepubliceerd in het Belgische Staatsblad van 10 september 1998, is het wijzigen van houtachtige beplantingen, heggen, hagen, houtkanten, houtwallen, bomenrijen, hoogstamboomgaarden in parkgebied vergunningsplichtig (11§1,1°a). Dit geldt evenzeer voor het wijzigen van stilstaande waters en waterlopen (11§1,1°c). Publieke overheden dienen deze aan te vragen bij de provincie (Bestendige Deputatie). Daar het gebied een agrarische bestemming kent, met hoge natuurwaarde, is het tevens aangewezen om ook een advies van het agentschap voor Natuur en bos aan te vragen.

De Vlaamse Regering kan algemene beschermingsvoorschriften vaststellen. Dit gebeurde bij B.VI.Reg. van 3 juni 1997. De algemene beschermingsvoorschriften kunnen voor elk landschap apart worden aangevuld met specifieke beschermingsvoorschriften, met inbegrip van erfdienstbaarheden van openbaar nut en van beperkingen op de uitoefening van de eigendoms- en gebruiksrechten. De specifieke beschermingsvoorschriften hebben voorrang op de algemene (decreet art. 14).

5.11 OPVOLGING BEHEER

Het beheer zal worden opgevolgd door een beheerscommissie conform het Onroerend erfgoed decreet art. 8.1.2 en het Onroerend erfgoedbesluit art. 8.2.1. De beheerscommissie bestaat uit leden van de Vlaamse gemeenschapscommissie, bestuur van het “Nieuw Kasteel”, afgevaardigden van de gemeente Westerlo, afgevaardigden van het Regionaal landschap en Onroerend erfgoed Antwerpen. De beheerscommissie zal het beheer begeleiden en opvolgen conform het opgemaakte beheersplan, structureel overleg op gang brengen en verschillende ruimtegebonden initiatieven op elkaar afstemmen. De beheerscommissie zal minimaal 1 maal per jaar samenkomen voor de opvolging van het beheersplan van het “Nieuw Kasteel”.

5.12 WERKEN AAN BOMEN EN STRUIKEN WAARVOOR TOELATING NODIG IS'

Zie bijlage plan 02 waardevolle bomen.

Het verzorgen van de waardevolle bomen en struiken door een erkende boomverzorger werd opgenomen in de lijst van werken die vrijgesteld zijn van een aanvraag tot toelating (zie planningstabel)

Voor alle andere werken (met uitzondering van het regulier onderhoud zoals het periodiek knotten, ...) dient er wel steeds een toelating gevraagd te worden. Het betreft o.a. werken die niet uitgevoerd worden door een erkende boomverzorger, het rooien en eventueel heraanplanten van bomen en struiken na het afsterven of bij ziekte of acuut gevaar of werken die rechtstreeks of onrechtstreeks invloed hebben op de habitus of de gezondheid van de bomen en heesters (bemaling, graafwerken of aanplantingen binnen de kroonprojectie,...).

6. PLANNEN BEHEERSPLAN

6.1 PLAN 1: BESTAANDE TOESTAND

6.2 PLAN 2: WAARDEVOLLE BOMEN

6.3 PLAN 3: GEDETAILLEERD BEHEERSPLAN

6.4 PLAN 4: BEPLANTINGSPLAN

6.5 PLAN 4: TECHNISCHE DETAILS

6.6 LITERATUUR

BILLIEAU C., 1991: Hagen, houtkanten en houtwallen. Brussel.

BOER K. EN SCHILS C.M.G.J., 1993: Ecologisch groenbeheer in de praktijk. IPC Groene Ruimte, Arnhem.

BREINE J.J., 1998: Modder in vijvers en het gebruik van coccolithenkrijt. Groencontact, 24e jaargang, oktober 1998, pg.19 - 24.

CLAUS, K. & JANSSENS L. (1994). Vademecum natuurtechniek: inrichting en beheer van waterlopen. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Leefmilieu en Infrastructuur.

CORNELIS J. & HERMY M., 1997: Duurzaam beheer en biodiversiteit in parken (fase 1). AMINAL – Afdeling Bos en Groen, Brussel.

CUR (1991) Milieuvriendelijke oevers: voorlopige leidraad voor een integrale benadering van ontwerp, aanleg en beheer van oevers, Gouda.

GEMEENTEBESTUUR WESTERLO EN HEEMKRING ANSFRIED WESTERLO VZW, 2011: Het kasteel Gravin Jeanne de Merode

Nota aanduiding van ankerplaats 'De Grote Nete van Zammel tot Zoerle, Beeltjens en de depressie van Goor-Asbroek'

IOK plangroep, 26 juni 2006, Gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Westerlo

7. BIJLAGEN

7.1 VERSLAG1: BOOMCHIRURG PAUL LUTTICK

7.2 VERSLAG2: PLANNINGSTABEL

7.3 VERSLAG 3: ADVIES COLLEGE

COLOFON

Opdrachtgever: Gemeente Westerlo

Opgesteld door: Tommy Liesenborgs

Datum: September 2017

Status: Beheersplan

© 2017 MACOBO - Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vervaelvoudigd en/of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande toestemming

Kantoor Antwerpen
Maatschappelijke zetel
Schandooi 5
2431 Laakdal

tel. 013/460.420 - fax. 013/297.611 - info@macobo.be
www.macobo.be

MACOBO
studiebureau
bouw, infrastructuur & landschap

Kantoor Limburg

Diesterstraat 6
3980 Tessenderlo

INFRASTRUCTUUR- & LANDSCHAPSONTWERP
STABILITEITSSTUDIE
STUDIE TECHNIEKEN
EPB - VERSLAGGEVING
VEILIGHEIDSCOÖRDINATIE
TOPOGRAFIE
RIOLERINGSSTUDIE
ASBEST- & SLOOPINVENTARIS